

Stručné charakteristiky opatrení (str. 1-12)*(pozn.: opatrenia nie sú zoradené podľa výsledku hodnotenia)***1. štvrt'rok 2006****1. Zvýšenie úrokových sadziieb Národnej banky Slovenska o 0,5%-uálneho bodu (základná úroková sadzba – 3,5%) od 1. marca 2006**

Primárny zdroj: Rozhodnutie Bankovej rady Národnej banky Slovenska (BR NBS) o určení úrokových sadziieb
<http://www.nbs.sk/PRESS/BR280206.HTM>

Komentár BR NBS k rozhodnutiu o určenej výške úrokových sadziieb NBS
http://www.nbs.sk/PRESS/TS060228_1.HTM

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené na zasadnutí BR NBS 28. februára 2006 s účinnosťou od 1. marca 2006

Navrhovateľ: Národná banka Slovenska

Zámer opatrenia: sprísnením menovej politiky podporiť plnenie inflačného cieľa v perspektíve prijatia eura v roku 2009

Obsah opatrenia: Banková rada NBS rozhodla o zvýšení kľúčových úrokových sadziieb o 0,5%-uálneho bodu; kľúčová úroková sadzba sa zvýšila na úroveň 3,5%, limitná úroková sadzba pre dvojtýždňové repo tendre - 3,5%, sadzba pre jednodňové refinančné obchody - 4,5%, sadzba pre jednodňové sterilizačné obchody - 2,5%

Hlasy proponentov: relatívne vysoká miera inflácie; riziko zrýchľovania dynamiky inflácie; obava z prehriatia ekonomiky; deficit obchodnej bilancie a HDP sa zvyšovali rýchlejším tempom než sa predpokladalo; opatrenie má obmedziť budúce inflačné tlaky a zabezpečiť tak plnenie inflačného Maastrichtského konvergenčného kritéria nevyhnutného na prijatie eura; štandardný postup a nástroj menovej politiky NBS

Hlasy oponentov: zvýšenie úrokových sadziieb bude viesť k rastu úrokových sadziieb komerčných bánk, ktoré môže poškodiť predovšetkým menších podnikateľov; zvýšenie sadziieb predraží plánované investície podnikateľov; na trhu sa očakávalo nižšie zvýšenie

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

2. Rozhodnutie o neprijímaní žiadnych privatizačných rozhodnutí po 22. februári 2006 až do nástupu novej vlády (zastavenie privatizačných projektov u 3 energetických rozvodných podnikov ZSE, SSE a VSE, 6 podnikov SAD, 6 teplární, Železničnej spoločnosti Cargo a DMD Group)

Primárny zdroj: Uznesenie vlády SR č.72 k Vyhláseniu vlády Slovenskej republiky o neprijímaní rozhodnutí o privatizácii v III. volebnom období

[http://www.rokovanie.sk/appl/material.nsf/0/ED0EAECE3A48669AC12571030037EE47/\\$FILE/Zdroj.html](http://www.rokovanie.sk/appl/material.nsf/0/ED0EAECE3A48669AC12571030037EE47/$FILE/Zdroj.html)

Uznesenie vlády SR č.166 k návrhu na zmenu uznesenia vlády Slovenskej republiky č.72 z 25. januára 2006

[http://www.rokovanie.sk/appl/material.nsf/0/443D4715D04F908CC125711E004A9448/\\$FILE/Zdroj.html](http://www.rokovanie.sk/appl/material.nsf/0/443D4715D04F908CC125711E004A9448/$FILE/Zdroj.html)

Uznesenie vlády SR č. 208 k návrhu na doplnenie uznesenia vlády SR č.72 z 25. januára 2006 v znení uznesenia vlády SR č.166 z 22. februára 2006

[http://www.rokovanie.sk/appl/material.nsf/0/02CE00B85866F675C12571250030BB1E/\\$FILE/Zdroj.html](http://www.rokovanie.sk/appl/material.nsf/0/02CE00B85866F675C12571250030BB1E/$FILE/Zdroj.html)

Stav opatrenia v legislatívnom procese: uznesenie č.72 schválené vládou 25.1.2006, uznesenie č.166 schválené vládou 22.2.2006 a uznesenie č.208 schválené vládou 1.3.2006

Navrhovateľ: Ministerstvo financií SR

Zámer opatrenia: neprijímať žiadne privatizačné rozhodnutia tesne pred voľbami

Obsah opatrenia: vyhlásenie vlády o neprijímaní žiadnych privatizačných rozhodnutí a predajov nehnuteľného majetku po 22., resp. 28. februári 2006 až do nástupu novej vlády vzniknutej po parlamentných voľbách 17. júna 2006; zastavenie privatizácie energetických rozvodných podnikov ZSE, SSE, VSE, 6 podnikov SAD, 6 teplární, Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia, zbrojárskeho holdingu DMD Group a predajov nehnuteľného majetku súvisiacich s projektom realizácie dostavby novej budovy SND; dokončenie privatizačných projektov, u ktorých už boli podpísané privatizačné zmluvy s investorom - Slovenské elektrárne a letiská v Košiciach a Bratislave

Hlasy proponentov: seriózne a ústretové rozhodnutie voči politickej opozícii i občanom; odpredávať štátny majetok krátko pred voľbami nie je etické; nová politická kultúra

Hlasy oponentov: politické, a nie ekonomické rozhodnutie – vynútili si ho odchody poslancov z koalície; štát vplyvom politického rozhodnutia príde o časť z predpokladaných privatizačných príjmov; hrozby súdnych sporov od firiem zapojených do už rozbehnutých privatizačných procesov; zhoršenie obrazu SR v zahraničí; štát bude musieť uhradiť náklady na prípravu projektov a zaplatiť privatizačných poradcov; odklad príchodu investorov, ktorí by priniesli reálne zdroje a nový know-how

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

3. Rozhodnutie vlády o privatizácii 66%-ného podielu bratislavského a košického letiska konzorciom TwoOne zloženého z viedenského letiska Schwechat, rakúskej Raiffeisen Zentralbank a slovenskej finančnej skupiny Penta za celkovo 19,7 mld. Sk

Primárny zdroj: Uznesenie vlády SR č. 91 k návrhu na vydanie rozhodnutia o privatizácii časti majetkovej účasti štátu na podnikaní spoločnosti Letisko Košice - Airport Košice, a.s. so sídlom v Košiciach

[http://www.rokovania.gov.sk/appl/material.nsf/0/FC289E79CD7A49EDC125710A003461DD/\\$FILE/Zdroj.html](http://www.rokovania.gov.sk/appl/material.nsf/0/FC289E79CD7A49EDC125710A003461DD/$FILE/Zdroj.html)

Uznesenie vlády SR č.92 k návrhu na vydanie rozhodnutia o privatizácii časti majetkovej účasti štátu na podnikaní spoločnosti Letisko M.R. Štefánika – Airport Bratislava, a.s. (BTS) so sídlom v Bratislave

[http://www.rokovania.gov.sk/appl/material.nsf/0/3191B64D63725EF0C125710A003479A9/\\$FILE/Zdroj.html](http://www.rokovania.gov.sk/appl/material.nsf/0/3191B64D63725EF0C125710A003479A9/$FILE/Zdroj.html)

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené vládou SR 1. februára 2006

Navrhovateľ: Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR, Ministerstvo hospodárstva SR

Zámer opatrenia: privatizácia 66%-nej majetkovej účasti štátu v spoločnostiach Letisko M.R. Štefánika – Airport Bratislava, a.s. a Letisko Košice - Airport Košice, a.s.

Obsah opatrenia: vláda SR schválila privatizáciu 66% akcií letísk v Bratislave a Košiciach rakúsko-slovenskému konzorciu TwoOne, ktoré získalo v prvom kole tendra (užšej súťaže sa zúčastnili ešte konzorciá Abertis, ISAP a TAV) najvyšší počet hodnotiacich bodov od privatizačnej komisie pri bratislavskom letisku za kúpnu cenu za akcie, za peňažný vklad (na investície), za obchodný plán a za ponuku za košické letisko, pri košickom letisku sa bodovala len kúpna cena za akcie a výška investícií; do druhého kola postúpilo spolu s TwoOne i španielsko-britsko-slovenské konzorcium Abertis; v druhom kole navyšovali investori svoje ponuky, pričom TwoOne ponúkla i v druhom kole viac – spolu aj s investíciami by museli za obe letiská zaplatiť 19,7 mld. Sk; Protimonopolný úrad SR schválil predaj košického letiska, avšak pri bratislavskom konštatoval riziko vzniku regionálneho monopolu (spoločný vlastníak letísk vo Viedni-Schwechate a Bratislave); nová vláda R. Fica odstúpila od privatizačnej zmluvy s TwoOne ohľadne bratislavského letiska a nezačala rokovania s investorom, ktorý bol v tendri druhý v poradí

Hlasy proponentov: súkromné spoločnosti sú lepším vlastníkom ako štát; upevnenie a rozšírenie prepojenia medzi Viedňou a Bratislavou bude mať pozitívny dopad na rozvoj obidvoch miest; zatraktívnenie bratislavského letiska pre cestujúcich i aerolíny; výška investícií zaručí rozvoj letiska; letiská nevyhnutne potrebujú nové investície; silný investor prinesie so sebou potrebné investície a know how

Hlasy oponentov: netransparentný proces v neprospech Slovenska; ohrozenie hospodárskej súťaže; vstupom viedenského letiska sa znížia tlaky na znižovanie cien; hrozba krízových dotácií; hrozba odchodu nízkonákladových spoločností; pokles rozvoja bratislavského letiska; viedenské letisko môže vytvoriť regionálny monopol; z bratislavského letiska sa stane letisko pre nákladnú dopravu

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

4. Rozhodnutie Úradu pre verejné obstarávanie o potvrdení pokuty vo výške 12 mil. Sk pre Ministerstvo vnútra SR za údajne neoprávnené použitie rokovacieho konania bez zverejnenia na nákup hasičských cisternových vozidiel – “striekačiek“

Primárny zdroj: Rozhodnutie Úradu pre verejné obstarávanie zo dňa 18.11.2005 o uložení pokuty Ministerstvu vnútra SR za neoprávnené použitie rokovacieho konania bez zverejnenia

Rozhodnutie Úradu pre verejné obstarávanie zo dňa 7.2.2006 o zamietnutí rozkladu voči rozhodnutiu o uložení pokuty zo dňa 18.11.2005

Stav opatrenia v legislatívnom procese: Úrad pre verejné obstarávanie rozhodol definitívne o zamietnutí rozkladu a potvrdení pokuty pre Ministerstvo vnútra SR 7. februára 2006

Navrhovateľ: Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO)

Zámer opatrenia: potvrdenie uloženia pokuty vo výške 12 mil. Sk Ministerstvu vnútra SR za neoprávnené použitie formy verejného obstarávania – rokovacieho konania bez zverejnenia na nákup mobilných hasičských striekačiek

Obsah opatrenia: Úrad pre verejné obstarávanie potvrdil pokutu vo výške 12 096 644 Sk pre Ministerstvo vnútra (MV) SR v správnom konaní o rozklade; dôvodom udelenia pokuty bolo, že pri verejnom obstarávaní hasičských cisternových vozidiel - striekačiek bola víťazná firma vybraná bez verejnej súťaže, prostredníctvom rokovacieho konania bez zverejnenia, na uplatnenie ktorého MV SR nespĺnilo podľa ÚVO zákonom požadované podmienky

Hlasy proponentov: MV SR nespĺnilo zákonom požadované podmienky pre použitie rokovacieho konania bez zverejnenia; rokovacie konanie bez zverejnenia trvalo toľko, ako by trvali iné transparentnejšie formy verejného obstarávania; príliš časté obstarávanie priamym zadaním limituje súťaž medzi predávajúcimi tovarov a služieb a môže zdražovať tovary a služby pre kupujúceho; účelové výhovorky typu časovej tiesne a pod.

Hlasy oponentov: rokovacie konanie bez zverejnenia vykonané MV SR splnilo podmienky pre použitie tejto metódy; havarijný stav používanej techniky, ktorá ohrozovala životy a zdravie ľudí nútila zadovážiť potrebnú techniku v čo najkratšom čase; zbytočné predlžovanie obstarávacieho procesu, ktorý sa ťahal už od roku 2003; ÚVO najskôr neformálne odobril použitú metódu obstarávania a následne to poprel

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

5. Zrušenie Úradu pre štátnu službu (uvoľnenie pravidiel pri výbere a výmene štátnych úradníkov)

Primárny zdroj: novelou (č. 231/2006 Z.z.) zákona (č. 312/2001 Z.z.) o štátnej službe bol novelizovaný zákon (č. 575/2001 Z.z.) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy
http://www.nrsr.sk/appbin/SSLP.ASP?WCI=SSLP_NZWorkitemHist&WCE=Master=1839

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 15. marca 2006 v NR SR v 3.čítaní; s účinnosťou od 1. júna 2006 zrušený Úrad pre štátnu službu

Navrhovateľ: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny (MPSVR) SR

Zámer opatrenia: zrušením Úradu pre štátnu službu zjednodušiť režim štátnej služby a zmierniť administratívnu náročnosť celého procesu výberu a odvolávania štátnych úradníkov

Obsah opatrenia: zrušením Úradu pre štátnu službu (ÚŠS) prechádzajú práva a povinnosti zo štátnozamestnaneckých pomerov a pracovnoprávných vzťahov zamestnancov, ako aj majetok štátu v správe ÚŠS na MPSVR SR, Úrad vlády SR a najvyššie služobné úrady; ministerstvá a iné služobné úrady nebudú musieť pri obsadzovaní vedúcich postov v štátnej správe vykonávať výberové konania; ak ich predsa len uskutočnia, pravidlá si stanoví samy; ministri a štátni tajomníci môžu navrhnúť odvolanie vedúcich úradníkov, ktorí patria pod ich priamu riadiacu pôsobnosť, aj bez udania dôvodu, pričom vedúci služobného úradu, ktorý je nominantom ministra, musí návrhom ministra vyhovieť

Hlasy proponentov: ÚŠS spomaľoval výber úradníkov, bol nepružný, drahý a brzdil výberové konania; ÚŠS sa vyhýbal zodpovednosti za svoju činnosť a zbavoval sa povinností, ktoré mu zo zákona vyplývali tým, že rozhodovanie v prvom aj v druhom stupni prenášal na nižšie správne orgány; štátnu správu sa nepodarilo odpolitizovať, neodbúrala sa korupcia a častými zmenami zákona Úrad postupne strácal právomoci, preto sa stal zbytočným; ministri nemohli pracovať s tými ľuďmi, ktorých chceli, aj keby si robili odborné výberové konania

Hlasy oponentov: opätovné spolitizovanie štátnej správy a jej destabilizácia; snaha dostať výber zamestnancov pod väčšiu kontrolu politikov; úradníkov bude možné vymeniť oveľa ľahšie ako doteraz – menšia ochrana úradníkov; zmarenie snahy o budovanie odbornej a nestrannej štátnej správy; môže to predstavovať v budúcnosti ďalšie náklady v prípade, že by dodatočnú kvalifikáciu úradníkov hradil štát; de facto sa reforma štátnej správy vracia na začiatok

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

6. Generálny pardon pre dlžníkov koncesionárskych poplatkov Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie (odpustenie úrokov z omeškania pre všetkých, ktorí do 60 dní uhradili dlžné koncesionárske poplatky, zníženie sankčných poplatkov, zákaz odpredaja pohľadávok voči koncesionárom tretím osobám; novela zákona o koncesionárskych poplatkoch)

Primárny zdroj: Návrh poslanca Národnej rady SR Tomáša Galbavého na vydanie zákona (č. 96/2006 Z.z.), ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 212/1995 Z.z. o koncesionárskych poplatkoch a o zmene zákona č. 468/1991 Zb. o prevádzkovaní rozhlasového a televízneho vysielania v znení neskorších predpisov

http://www.nrsr.sk/appbin/SSLP.ASP?WCI=SSLP_NZWorkitemHist&WCE=Master=1827

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 2. februára 2006 v 3. čítaní v NR SR

Navrhovateľ: poslanec NR SR Tomáš Galbavý (SDKÚ-DS)

Zámer opatrenia: odpustenie sankčných poplatkov (úrokov z omeškania) pre tých dlžníkov koncesionárskych poplatkov, ktorí do 60 dní zaplatili dlžné koncesionárske poplatky (istinu) - reakcia na vysoké (v mnohých prípadoch i státisícové) sankcie za omeškanie, resp. neuhrádzanie platieb koncesionárskych poplatkov najmä v prípade Slovenského rozhlasu, ktoré začala vymáhať súkromná firma BSP Lawyer Partners, a.s., ktorá v septembri 2005 odkúpila pohľadávky SRo voči koncesionárom

Obsah opatrenia: zavedenie tzv. generálneho pardonu pre dlžníkov koncesionárskych poplatkov Slovenského rozhlasu (SRo) a Slovenskej televízie (STV), ktorý jednorazovo odpustil sankčné poplatky (úroky z omeškania) za nezaplatené koncesionárske poplatky pre všetkých, ktorí najneskôr do 60 dní po nadobudnutí účinnosti tejto novely uhradili dlžné koncesionárske poplatky (istinu); zníženie sankčných poplatkov na 2-násobok základnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska za každý deň omeškania (doteraz fyzické osoby - 5 000 Sk za každý začatý mesiac omeškania, právnické osoby – 15 000 Sk); SRo a STV nebudú môcť pohľadávky voči koncesionárom odpredať, poskytnúť ako bankovú zálohu, alebo inak previesť na tretie subjekty

Hlasy proponentov: neoprávnene vysoké poplatky za omeškanie bolo treba zrušiť; pomoc občanom, ktorých nezaplatenie jedného 40-korunového poplatku doviedla k existenčným hrozbám kvôli vysokým sankčným poplatkom; novela zaviedla také sankcie, ktoré sú úmerné previneniu; generálny pardon zvýšil výber poplatkov a registráciu nových platcov – prílev likvidity do SRo

Hlasy oponentov: opatrenie vnáša neistotu do právneho prostredia pre podnikateľské subjekty; negatívny dosah na disciplínu platiacich domácností a firiem – zvyšujúci sa morálny hazard v spoločnosti - generálny pardon nepriamo nabáda k porušeniu zákona, keďže zmierňuje sankcie za jeho nedodržanie; diskriminácia poctivých platcov koncesionárskych poplatkov, ako aj tých, ktorí pristúpili k zmluve o novácii dlhu s firmou BSP zaplatením paušálneho poplatku 5 000 Sk; retroaktivita opatrenia; predvolebný populistický zákon

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

7. Zrušenie štátnej príspevkovej organizácie Správcovská SND (výlučným správcom a prevádzkovateľom novej budovy Slovenského národného divadla bude samotné SND)

Primárny zdroj: Návrh na doplnenie uznesenia vlády SR č. 582 zo dňa 13. júla 2005 k návrhu riešenia dofinancovania novostavby Slovenského národného divadla

<http://www.rokovanie.sk/appl/material.nsf/0/598F67CE62E418E8C12571010037485F?OpenDocument>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené vládou SR 25. januára 2006

Navrhovateľ: de jure Ministerstvo kultúry (MK) SR, avšak de facto predseda vlády SR Mikuláš Dzurinda

Zámer opatrenia: zrušenie predošlej vládou schválenej koncepcie predpokladajúcej, že novú budovu Slovenského národného divadla (SND) bude spravovať príspevková organizácia MK SR "Správcovská SND"; čo najrýchlejšie a ústretovo riešiť úlohy súvisiace s blížiacou sa kolaudáciou nehnuteľnosti, ako aj so samotným spustením jej prevádzky

Obsah opatrenia: povinnosť zrušiť do 3. februára 2006 štátnu príspevkovú organizáciu v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR - Správcovskú SND, ktorá vznikla 1. januára 2006, a to vzhľadom na nemožnosť dosiahnutia konsenzu medzi MK SR a umelcami zo SND ohľadne správy a prevádzky novostavby divadla; následná dohoda, že po prevzatí novostavby ju bude spravovať a prevádzkovať samotné SND

Hlasy proponentov: divadelníci budú mať novostavbu SND úplne vo svojich rukách; budova SND bude slúžiť prednostne divadlu, a nie komerčným aktivitám; vyriešenie sporu medzi umelcami najmä zo SND a ministrom kultúry Františkom Tóthom v prospech umeleckej obce

Hlasy oponentov: populistický predvolebný krok v ústrety mienkotvorným hercom; neustále menenie vládou schválených koncepcií dofinancovania a následnej správy novostavby SND; prevádzka budovy, ktorá bola projektovaná v dobe "neobmedzeného dostatku" všetkých zdrojov, bude energeticky veľmi náročná, pričom mnohé zariadenia a prístroje bude treba vymeniť, a preto bude správa a prevádzkovanie novej budovy SND značne odčerpávať celoštátne verejné zdroje vyčlenené pre kultúru; daňoví poplatníci sa budú musieť skladať na neefektívnu prevádzku novej budovy SND; štát sa mal už dávno prestať angažovať do novostavby SND a mal budovu predať súkromnému investorovi v transparentnom tendri

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

8. Projekt kultúrnych poukazov (200 Sk na žiaka a učiteľa na rok na úhradu za návštevu kultúrnych podujatí)

Primárny zdroj: projekt Poukážkový systém podpory prístupu žiakov a učiteľov základných a stredných škôl ku kultúrnym hodnotám

<http://www.kulturnepoukazy.sk/info.html>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: projekt bol spustený od 1. februára 2006; počas roka 2007 bude prerušený

Navrhovateľ: Ministerstvo kultúry (MK) SR

Zámer opatrenia: podpora vzťahu detí a mládeže a ich pedagógov ku kultúrnym hodnotám, vytvorenie podmienok pre aktívnu účasť kultúrnych inštitúcií vo výchove a vzdelávaní školskej mládeže, podpora konkurencie medzi kultúrnymi inštitúciami s cieľom zvýšenia kvality ich činnosti, podpora adresnosti a prehľadnosti štátnej dotácie kultúrnym inštitúciám na základe reálneho záujmu občanov o ich služby (nie na základe individuálneho posúdenia úradníkov a rôznych komisií), prehľad záujmu detí a mládeže o kultúru a monitorovanie návštevnosti kultúrnych inštitúcií touto vekovou kategóriou

Obsah opatrenia: základné a stredné školy vydávajú tzv. kultúrne poukazy (v hodnote 200 Sk na žiaka, resp. učiteľa), ktoré slúžia ako platobný prostriedok určený pre žiakov a pedagógov pri návšteve kultúrnych zariadení (aj súkromných) a kultúrnych podujatí; tieto poukazy akceptujú inštitúcie, ktoré sa zapojili do projektu; MK SR im preplatí vyzbierané poukazy; ročná platnosť poukazov; predpokladané náklady projektu v roku 2006 – 210 mil. Sk

Hlasy proponentov: projekt podporí návštevnosť kultúrnych ustanovizní a podujatí zo strany detí a mládeže a umožní monitorovanie záujmu o ne; transparentnejšie pridelovanie dotácií kultúrnym inštitúciám – podľa výsledkov

Hlasy oponentov: umelé zvyšovanie „záujmu“ mladých ľudí o kultúru – najmä pri organizovaných akciách; projekt kultúrnych poukazov pre deti a mládež bol púhym experimentom; administratívna náročnosť spracovania poukazov; oneskorenie platieb; dotujú sa napr. aj súkromné kiná a ich zahraničná komerčná produkcia

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

9. Projekt Internet pre vzdelanie (štátny príspevok vo výške 234 Sk za mesiac počas 2 rokov pre 40-tisíc mladých (neskôr pre všetkých) ľudí, ktorí si zriadia prístup k vysokorychlostnému internetu)

Primárny zdroj: Projekt Internet pre vzdelanie

<http://www.ipv.gov.sk/page.html>

<http://www.telecom.gov.sk/index/qo.php?id=2546>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR predstavilo začiatkom februára 2006 projekt Internet pre vzdelanie; od apríla 2006 do vyčerpania limitu, resp. do konca roku 2006 sa mohli záujemcovia o štátom dotovaný internet registrovať u providerov; trvanie projektu maximálne do konca roku 2008

Navrhovateľ: Ministerstvo dopravy pôšt a telekomunikácií SR

Zámer opatrenia: zvýšiť prienik vysokorýchlostného internetu medzi mladých ľudí prostredníctvom štátnej dotácie tak, aby do konca roka 2006 pribudlo 40 000 nových užívateľov, a tým vplývať na ich informačnú gramotnosť

Obsah opatrenia: mladí ľudia vo veku od 15 do 25 rokov (neskôr sa projekt rozšíril na všetkých), ktorí sú štátnymi občanmi SR, majú na území SR trvalý pobyt, nepodnikajú a nemali doma (resp. v mobilnej forme) pripojenie k vysokorýchlostnému internetu, mali možnosť získať štátnu dotáciu na zriadenie pripojenia k vysokorýchlostnému internetu v prípade, že o to požiadali prostredníctvom providera účastného v projekte; limit 40 000 pripojených účastníkov do konca roka 2006; štátny príspevok vo výške 6 016 Sk na jedného účastníka predstavuje súčet jednorazového príspevku na vzdelávanie v hodnote 400 Sk a 24 mesačných príspevkov vo výške 234 Sk; náklady na projekt do konca roka 2008 - 240 mil. Sk

Hlasy proponentov: zvýši sa informačná gramotnosť mladých ľudí; zvyšujúca sa možnosť zamestnať ľudí na diaľku formou tzv. teleworkingu; zvýšenie konkurencieschopnosti na trhu práce

Hlasy oponentov: mať prístup k vysokorýchlostnému internetu nie je „verejný záujem“; zneužívanie vysokorýchlostného internetu na zábavu, a nie na vzdelávanie; štátna dotácia netlačí na pokles cien; diskriminácia tých, ktorí sa projektu nemohli zúčastniť – napr. podmienka zloženia miliónovej bankovej zábezpeky pre provideroch, zo začiatku vekový limit uchádzačov o pripojenie; priveľké množstvo ľudí na Slovensku nevlastní počítač, takže sa nemôže vôbec pripojiť na internet; ústup od pôvodných zámerov vlády, ktoré predpokladali štátnu podporu aj nákupu počítačov a 3-ročnú podporu pripojenia k vysokorýchlostnému internetu

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

2. štvrt'rok 2006

10. Zvýšenie úrokových sadzieb Národnej banky Slovenska o 0,5%-uálneho bodu (základná úroková sadzba – 4,0%) od 31. mája 2006

Primárny zdroj: Rozhodnutie Bankovej rady Národnej banky Slovenska (BR NBS) o určení úrokových sadzieb http://www.nbs.sk/PRESS/TS060530_3.HTM

Komentár BR NBS k rozhodnutiu o určenej výške úrokových sadzieb NBS http://www.nbs.sk/PRESS/TS060530_2.HTM

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené na zasadnutí Bankovej rady NBS 30. mája 2006 s účinnosťou od 31. mája 2006

Navrhovateľ: Národná banka Slovenska

Zámer opatrenia: sprísnenou menovou politikou pôsobiť proti inflačným rizikám

Obsah opatrenia: Banková rada NBS rozhodla o zvýšení kľúčových úrokových sadzieb o 0,5%-uálneho bodu; kľúčová úroková sadzba sa zvýšila na 4,00%, limitná úroková sadzba pre dvojtýždňové repo tendre sa - 4,00%, sadzba pre jednodňové refinančné obchody - 5,00%, sadzba pre jednodňové sterilizačné obchody - 3,00%

Hlasy proponentov: pretrvávajúce riziká zrýchľovania dynamiky inflácie; opatrenie má zabrzdiť budúce inflačné tlaky a zabezpečiť tak plnenie inflačného Maastrichtského konvergenčného kritéria nevyhnutného na prijatie eura; štandardný postup a nástroj menovej politiky NBS; zvyšovanie úrokov na termínovaných vkladoch; miera zvýšenia zodpovedá reálnemu vývoju ekonomiky; zvýšenie sadzieb NBS výrazne negatívne neovplyvní hospodársky rast; opatrenie NBS bolo očakávané analytikmi

Hlasy oponentov: tlmenie inflácie na úkor hospodárskeho rastu; dôsledkom môže byť aj spomalenie rastu miezd, produktivity a cien konvergujúcich k štandardu EÚ; zvýšenie úrokových sadzieb z hypotekárnych úverov; zvýšenie sadzieb predraží plánované investície podnikateľov; opatrenie sa konalo tesne pred parlamentnými voľbami, ktoré mohli mať veľký vplyv na finančný trh

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

11. Nevymenovanie Vladimíra Tvarošku za viceguvernéra Národnej banky Slovenska prezidentom SR pre údajné nesplnenie podmienky dostatočných odborných vedomostí a skúseností

Primárny zdroj: Stanovisko prezidenta SR k nevymenovaniu Vladimíra Tvarošku za viceguvernéra Národnej banky Slovenska (NBS)

http://www.prezident.sk/?rok-2006&news_id=2550

Stav opatrenia v legislatívnom procese: prezident SR nevymenoval dňa 6. júna 2006 Vladimíra Tvarošku za viceguvernéra NBS

Navrhovateľ: vláda SR

Zámer opatrenia: nevymenovanie V. Tvarošku za viceguvernéra NBS

Obsah opatrenia: prezident SR nevymenoval Ing. Vladimíra Tvarošku za viceguvernéra centrálnej banky s odôvodnením, že nespĺňa zákonom ustanovené predpoklady k výkonu tejto funkcie; podľa platného zákona o NBS môže byť za viceguvernéra vymenovaná fyzická osoba s vysokoškolským vzdelaním univerzitného zamerania a s najmenej 5 rokmi praxe v riadiacej, vedeckej alebo pedagogickej funkcii v menovej oblasti alebo v oblasti finančníctva; podľa prezidenta nebolo možné zo získaných právne relevantných podkladov vyvodiť záver o splnení zákonného predpokladu o náležitých odborných vedomostiach a skúsenostiach V. Tvarošku; vládný návrh na vymenovanie vtedajšieho štátneho tajomníka Ministerstva financií SR za viceguvernéra NBS schválila ešte predtým NR SR

Hlasy proponentov: V. Tvaroška nespĺňa zákonom stanovené podmienky na výkon funkcie viceguvernéra; Tvaroška by nebol po odbornej a skúsenostnej stránke schopný vykonávať post viceguvernéra NBS; výber Tvarošku na post viceguvernéra bol politicky motivovaný

Hlasy oponentov: rozhodnutie prezidenta bolo politickým rozhodnutím bez prihliadnutia na nesporné kvality uchádzača o post viceguvernéra; prekročenie ústavných právomocí prezidenta; zvýšený politický tlak by mohol ohroziť kredibilitu NBS v očiach zahraničných investorov a obmedziť jej nezávislosť; V. Tvaroška spĺňal zákonom stanovené predpoklady na výkon funkcie; Tvaroška požíva rešpekt u domácej, ako aj u odbornej verejnosti; dlhý čas neobsadený post viceguvernéra NBS negatívne ovplyvňuje činnosť centrálnej banky

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

12. Generálny pardon pre dlžníkov tzv. trojdane (odpustenie sankcií za omeškanie pre všetkých, ktorí do 3 mesiacov uhradili dlžné istiny za daň z dedičstva, daň z darovania a daň z prevodu a prechodu nehnuteľností)

Primárny zdroj: Nariadenie vlády SR (č. 418/2006 Z.z.) o zániku daňového nedoplatku zodpovedajúceho nezaplatenej sankcii prislúchajúcej k zaplatenej dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností

<http://www.rokovanie.sk/appl/material.nsf/0/CCB5C975031C3C3DC1257186002B2987?OpenDocument>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: nariadenie schválila vláda SR 7.6.2006 s účinnosťou k 1.7.2006; tzv. generálny pardon trval do 30.9.2006

Navrhovateľ: Ministerstvo financií SR

Zámer opatrenia: zrušením sankcií a penále za omeškanie motivovať dlžných daňovníkov k zaplaceniu dlžnej istiny k už zrušenej dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností (tzv. trojdaň)

Obsah opatrenia: ak daňovník uhradil dlžnú istinu k trojdani v období 1.7.-30.9.2006, boli mu odpustené penále, pokuty, sankčný úrok z omeškania; ku koncu júna 2006 daňové nedoplatky na trojdani - 2,6 mld. Sk (okolo 20-tisíc dlžných subjektov), z toho 1,1 mld. Sk bol nedoplatok na istine a 1,5 mld. Sk nedoplatok na sankciách; výnos generálneho pardonu - približne 270 mil. Sk

Hlasy proponentov: nárast daňových príjmov štátneho rozpočtu, keďže daňovníci zaplatia aspoň istinu; pomôže to najmä daňovníkom, ktorí na zaplatenie sankcií nemajú peniaze; vymáhanie nedoplatkov zbytočne komplikuje administratívu na daňových úradoch a ukazuje sa ako neefektívne

Hlasy oponentov: precedens pre nedodržiavanie zákonov – zvyšovanie rizika tzv. morálneho hazardu; predvolebné získavanie voličov

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

13. Zvýšenie dôchodkov tzv. starodôchodcov, ktorých sa negatívne dotkla maximálna výmera dôchodku v rokoch 1988-2003 pred spustením dôchodkovej reformy (zrušenie príjmového stropu slúžiaceho na výmeru dôchodku - dôchodok sa bude starodôchodcom prepočítavať a vymeriavať už z celého príjmu; novela zákona o sociálnom poistení)

Primárny zdroj: novela (č. 310/2006 Z.z.) zákona (č. 461/2003 Z.z.) o sociálnom poistení

http://www.nrsr.sk/appbin/SSLP.ASP?WCI=SSLP_NZWorkitemHist&WCE=Master=1914

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 21. apríla 2006 v NR SR v 3. čítaní

Navrhovateľ: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Zámer opatrenia: zmierniť veľké rozdiely medzi dôchodkami tzv. starodôchodcov (dôchodcovia, ktorí získali nárok na dôchodok podľa starých predpisov, účinných pred 1.1.2004 (v rokoch 1988–2003), teda pred spustením dôchodkovej reformy) a novodôchodcov

Obsah opatrenia: zrušil sa príjmový strop slúžiaci v rokoch 1988–2003 na výmeru dôchodku, a tak sa bude pri opätovnom prepočítavaní penzií starodôchodcov brať do úvahy už ich celý príjem; zvýšenie dôchodku sa týka predovšetkým ľudí, ktorí mali príjmy nad 10-tisíc Sk; Sociálna poisťovňa (SP) prepočíta do konca roka 2007 vyše 100-tisíc penzií priznaných pred spustením dôchodkovej reformy, vďaka čomu by sa mohol dôchodok zvýšiť asi 80-tisícim ľuďmi v priemere o 1 000 Sk; vyžiada si to 880 mil. Sk v roku 2006 a v nasledujúcich 3 rokoch vyše 2 mld. Sk ročne; o prepočet dôchodku nie je nutné osobne žiadať – SP ho bude robiť automaticky; zrušenie maximálneho dôchodkového výmeru sa týka aj vdovských a vdoveckých dôchodkov, ako aj tých ľudí, ktorí pracovali aj po dosiahnutí dôchodkového veku

Hlasy proponentov: posilnenie princípu zásluhovosti aj pre starodôchodcov – už aj im vyplácané dôchodky budú väčšmi odrzradľovať ich skutočné príjmy v minulosti; korigujúce opatrenie v reforme dôchodkov; zrovnoprávňovanie staro- a novodôchodcov; zmierňovanie rozdielu medzi ich dôchodkami; spravodlivé opatrenie

Hlasy oponentov: na takéto rozsiahle úpravy sa malo myslieť už pred spustením penzijnej reformy; sociálny systém sa zneprehľadňuje častými zmenami, čo vyvoláva značnú neistotu u ľudí; vysoká administratívna náročnosť prepočítavania dôchodkov pre Sociálnu poisťovňu; nutné dodatočné verejné zdroje; predvolebný populistický ad hoc krok

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

14. Zavedenie povinnosti zamestnávateľom platiť garančné poistenie vo výške 0,25% aj za osoby zamestnané na základe dohôd o vykonaní práce a o brigádnickej práci študentov (novela zákona o sociálnom poistení)

Primárny zdroj: novela (č. 310/2006 Z.z.) zákona (č. 461/2003 Z.z.) o sociálnom poistení

http://www.nrsr.sk/appbin/SSLP.ASP?WCI=SSLP_NZWorkitemHist&WCE=Master=1914

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 21. apríla 2006 v NR SR v 3. čítaní

Navrhovateľ: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Zámer opatrenia: zvýšiť ochranu práv zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa, aj čo sa týka pracovníkov zamestnaných "na dohodu"

Obsah opatrenia: s účinnosťou od 1. augusta 2006 musia zamestnávateľia platiť garančné poistenie vo výške 0,25% z odmeny už aj za osoby, ktoré u nich pracujú na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohody o vykonaní práce a dohody o brigádnickej práci študentov); doteraz za zamestnancov pracujúcich na základe týchto dohôd platil zamestnávateľ iba úrazové poistenie vo výške 0,8 % z odmeny

Hlasy proponentov: vyššia ochrana "dohodárov" v prípade platobnej neschopnosti zamestnávateľa – nárok na dávky garančného poistenia na úhradu sociálnych odvodov zamestnanca; zrovnoprávnenie "dohodárov" so zamestnancami na riadny pracovný úväzok

Hlasy oponentov: cena práce sa zvýši - zvýši sa odvodové zaťaženie zamestnávateľov; zníži sa miera udržania a tvorby nových pracovných miest pre "dohodárov", ktorými sú často študenti, dôchodcovia a matky – sociálne sa tváriace opatrenie, ktoré sa však môže obrátiť proti záujmu sociálne slabších vrstiev pracovať a zarábať peniaze; aj relatívne nízky odvod zvýši administratívnu náročnosť účtovníctva zamestnávateľov

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

15. Obmedzenie možnosti prestupu sporiteľa z jednej dôchodkovej správcovskej spoločnosti do druhej maximálne jedenkrát za 2 roky (novela zákona o starobnom dôchodkovom sporení)

Primárny zdroj: novela (č. 310/2006 Z.z.) zákona o sociálnom poistení menila o.i. zákon (č. 43/2004 Z.z.) o starobnom dôchodkovom sporení

http://www.nrsr.sk/appbin/SSLP.ASP?WCI=SSLP_NZWorkitemHist&WCE=Master=1914

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 21. apríla 2006 v 3. čítaní v NR SR

Navrhovateľ: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Zámer opatrenia: zamedzenie narastajúcemu počtu špekulatívnych prestupov medzi jednotlivými dôchodkovými správcovskými spoločnosťami (DSS); stabilizácia 2. piliera dôchodkového zabezpečenia a najmä efektívne zhodnocovanie finančných prostriedkov v DSS

Obsah opatrenia: novela vytvorila administratívnu bariéru pre časté prestupy klientov medzi DSS tým, že zákonom obmedzila možnosť prestupu maximálne jedenkrát počas 2 rokov; problém častých a špekulatívnych prestupov spôsobovali aj sprostredkovatelia, ktorí ponúkali vysoké provízie klientom, aby ich motivovali na prestup; od 1.1.2007 koniec sprostredkovateľov starobného sporenia – získavanie klientov a uzatváranie zmlúv a celá administratívna agenda s tým súvisiaca prešla výlučne na DSS

Hlasy proponentov: 2 roky sú dostatočným obdobím na to, aby sporiteľ mohol porovnať úspešnosť spravovania svojich úspor v konkrétnej DSS a uvažovať o zmene spoločnosti; obmedzenie prestupov je jediné rýchle a priechodné riešenie, ktoré na čas upokojí situáciu so špekulatívnymi motívmi prestupov medzi DSS; vlna prestupov predstavuje nezdravý jav, ktorý by mohol viesť ku kolapsu celého systému starobného dôchodkového sporenia

Hlasy oponentov: malo by sa skôr spoločnostiam spravujúcim dôchodkové fondy umožniť, aby spolplatnili prestupy (*pozn.: to sa stalo až neskôr*); nemali by sa meniť pravidlá hry, za ktorých sa do kapitalizačného piliera vstupovalo, ale samotné DSS by sa mali viac snažiť obmedziť špekulatívne prestupy; je to zbytočné obmedzenie slobody ľudí nakladať so svojim majetkom; pokiaľ bude občan chcieť zmeniť DSS, vytvárajú sa mu touto novelou rôzne administratívne prekážky; možnosť častejšieho prestupu medzi jednotlivými DSS vytvára prirodzený tlak na lepšie zhodnocovanie peňazí sporiteľov; v súčasnosti neexistuje žiaden dôvod, ktorým by bolo možné ospravedlniť zhoršenie postavenia dôchodkových sporiteľov obmedzením ich voľných prestupov do inej DSS a treba nechať klienta, aby sa sám rozhodol, kedy a do ktorej spoločnosti prestúpi

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

16. Deregulácia cien za zdravotné výkony medzi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a zdravotnými poisťovňami a deregulácia cien nájmu nebytových priestorov v zdravotníckych zariadeniach (uvoľnenie cien okrem výkonov lekárskej služby prvej pomoci, záchranej zdravotnej služby, výkonov poskytovaných na tzv. sociálne účely a maximálnych cien za výkony, ktoré si pacient priamo hradí sám)

Primárny zdroj: Opatrenie Ministerstva zdravotníctva SR (č. 07045 – 15/2006 – SL), ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v oblasti zdravotníctva

[http://www.health.gov.sk/redsys/rsi.nsf/0/288D00630655C8C5C125715C0038B1BF?OpenDocument&ID=PAR650943055322&TYPE=S&LANG](http://www.health.gov.sk/redsys/rsi.nsf/0/288D00630655C8C5C125715C0038B1BF?OpenDocument&ID=PAR650943055322&TYPE=S&LANGUAGE=S&LENGTH=S)

Stav opatrenia v legislatívnom procese: prijaté 19. apríla 2006

Navrhovateľ: Ministerstvo zdravotníctva SR

Zámer opatrenia: deregulácia cien medzi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a zdravotnými poisťovňami; efektívne nakladanie s verejnými financiami v zdravotníctve

Obsah opatrenia: po uvoľnení cien vo februári 2006 (za výkony v onkológii, kardiológii, kardiochirurgii) a v apríli (za výkony dialýz a výkony zdravotných sestier) sa od 1. mája 2006 uvoľnili ceny zdravotných výkonov vo všeobecnej a špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti, v stacionároch, pri doprave do a z nemocníc a medzi nimi, v nemocniciach a v kúpeľoch; štát bude naďalej určovať úradné ceny za výkony poskytované poskytovateľmi lekárskej služby prvej pomoci, záchranej zdravotnej služby a výkony poskytované na tzv. sociálne účely, ako aj maximálne ceny za výkony, ktoré si pacient priamo hradí sám; od 1.1.2007 zrušená regulácia cien nájmu nebytových priestorov v zdravotníckych zariadeniach

Hlasy proponentov: poskytovatelia zdravotnej starostlivosti a zdravotné poisťovne získali opatrením možnosť samy, bez úradného (štátneho) stanovenia cien, si dohodnúť primeraný platobný mechanizmus a výšku ceny zdravotných výkonov - lekári, nemocnice či kúpele už teda môžu žiadať poisťovne, aby im preplatili skutočné náklady, ktoré na liečenie pacienta majú, a do ceny si môžu započítať aj primeraný zisk; lekármi dlho očakávaný krok; zrušenie cenovej regulácie medzi poskytovateľmi a poisťovňami sa pacienta priamo finančne nedotkne

Hlasy oponentov: deregulácia cien za výkony skomplikuje rokovania medzi lekármi a Všeobecnou zdravotnou poisťovňou - zdravotné poisťovne nebudú preplácať skutočné náklady poskytovateľov, lebo samy nemajú peniaze; zrušenie regulácie nájomného prinesie ďalšie zvýšenie cien za nájom ambulancií - ak by ceny za nájom vzrástli na úroveň cien obchodných priestorov, lekárov by to zruinovalo

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

17. Zvýšenie plátov zdravotníkov (vo fakultných nemocniciach v priebehu roka 2006 o 20%, v menších nemocniciach o 6%)

Primárny zdroj: Kolektívna zmluva vyššieho stupňa na rok 2006 medzi Slovenským odborovým zväzom zdravotníctva a sociálnych služieb na strane odborov a Asociáciou fakultných nemocníc Slovenskej republiky na strane zamestnávateľov

http://www.sozpzass.sk/dokumenty/kz_vyssieho_stupna_2006/kzvsfnm2006.pdf

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi Slovenským odborovým zväzom zdravotníctva a sociálnych služieb a Asociáciou nemocníc Slovenska

http://www.sozpzass.sk/dokumenty/kzvs_ans_2006/kzvsans2006.pdf

Stav opatrenia v legislatívnom procese: kolektívne zmluvy vyššieho stupňa boli podpísané 20. apríla 2006, resp. 9. mája 2006

Navrhovateľ: Ministerstvo zdravotníctva (MZ) SR, vyššie územné celky, obce ako zriaďovatelia nemocníc

Zámer opatrenia: zlepšiť platové ohodnotenie zdravotníckych pracovníkov

Obsah opatrenia: podpísané kolektívne zmluvy vyššieho stupňa; zvýšenie plátov vo fakultných nemocniciach v roku 2006 spolu o 20% - tarifné (základné) mzdy v štátnych nemocniciach (v zriaďovateľskej kompetencii MZ SR) od 1. mája 2006 o 10% a od 1. decembra 2006 o ďalších 10%, pričom prvé zvýšenie malo byť realizované 70%-ami v základných mzdách a 30%-ami formou motivačnej zložky platu, decembrové zvýšenie - tarifná zložka 60%, diferencovaná časť platu - 40%; menšie nemocnice (v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a vyšších územných celkov) – zvýšenie priemerných miezd každého zamestnanca za rok 2006 oproti roku 2005 min. o 6%; priemerná mesačná mzda všetkých zamestnancov u zamestnávateľa by sa mala zvýšiť najmenej o 8%; nárast sadzby minimálnych mzdových nárokov o najmenej 5% od 1. júla 2006

Hlasy proponentov: kompromisné zvýšenie plátov;lepší sa relatívne mzdové ohodnotenie zdravotníkov v porovnaní s ostatnými; motivačná zložka platu sa zvýši - posilní sa diferencované odmeňovanie lekárov a sestier podľa kvality; tlak na racionalizáciu zdrojov v nemocniciach

Hlasy oponentov: zvýšenie plátov bude znamenať zadlžovanie nemocníc, šetrenie peňazí, ktoré sú vyčlenené na lieky a zdravotnícky materiál alebo prepúšťanie zamestnancov; v pomere k priemernej mzde v hospodárstve zarábajú lekári na Slovensku porovnateľne a v niektorých prípadoch i lepšie ako lekári susedných štátov V4 a tiež niektorých vyspelých krajín EÚ; predvolebný populistický krok utišujúci štrajkujúcich zdravotníkov v nemocniciach

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

18. Ročné zúčtovanie poistného na verejné zdravotné poistenie

Primárny zdroj: Vyhláška Ministerstva zdravotníctva (MZ) SR č. 239/2006 Z.z. o podrobnostiach o vykazovaní preddavkov na poistné na verejné zdravotné poistenie, o ročnom zúčtovaní poistného a povinnostiach pri ročnom zúčtovaní poistného a o vzoroch tlačív ročného zúčtovania poistného na verejné zdravotné poistenie
<http://www.zbierka.sk/ciastka.asp?ro=2006&cc=85>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: vyhlášku schválilo MZ SR 4. apríla 2006 a 27. apríla 2006 nadobudla účinnosť

Navrhovateľ: Ministerstvo zdravotníctva SR

Zámer opatrenia: zistiť, koľko, kde a akých poistencov existuje, kto je poistencom štátu a ako dlho ním bol a tiež snaha predísť únikom pri uhrádzaní odvodov do zdravotného poistenia; úlohou ročného zúčtovania je vypočítať poistné za celý kalendárny rok a porovnať ho so skutočne (ne)odvedenými preddavkami

Obsah opatrenia: ustanovená povinnosť platiteľov zdravotného poistenia podávať ročné zúčtovanie zdravotného poistenia (porovnanie súčtu odvedených preddavkov s vypočítaným skutočným poistným za celý rok) vyplnením príslušného tlačiva, odoslaním ho do zdravotnej poisťovne a zaplatiť nedoplatok, resp. požiadať o prípadný preplatok; približne 80% povinných osôb vykonalo ročné zúčtovanie zdravotných odvodov, pričom chybovosť pri vyplňaní tlačív bola v priemere asi 15%; odhadované nedoplatky u platiteľov poistného - okolo 1 mld. Sk, preplatky - 265 mil. Sk

Hlasy proponentov: predišlo sa únikom pri uhrádzaní odvodov do zdravotného poistenia, tým, že sa platí poistné za súhrnný príjem za celý rok; príprava pre zjednodušenie celého procesu, ku ktorému by sa mohlo dospieť vtedy, ak by sa daň, zdravotné a sociálne poistenie vypočítavali z jedného vymeriavacieho základu; zistil sa tým reálny počet poistencov štátu; pozitívom bolo stanovenie stropu odvedeného zdravotného poistenia a systém vracania preplatkov pre zamestnancov a zamestnávateľov, ktorí odvedli na zdravotnom poistení viac, ako bol stanovený strop; možnosť podať ročné zúčtovanie zdravotného poistenia elektronicky

Hlasy oponentov: veľmi komplikovaný, neprehľadný, byrokratický systém ročného zúčtovania; nejasná vyhláška s obsiahlymi rôznymi 13 typmi tlačív; pre zamestnávateľa boli s ročným zúčtovaním spojené zvýšené náklady - vyplňovanie formulárov neúmerne zaťažilo mzdové účtovníctvo firiem; zdravotné poisťovne neboli schopné spracovať a overiť si množstvo údajov poistencov a zamestnávateľov; predpokladané náklady na zúčtovanie boli vysoké; v čase odovzdávania zúčtovaní sa len „dolaďovali“ pokyny k zúčtovaniu; neskoré schválenie vyhlášky, ktorá obsahovala vzory tlačív na ročné zúčtovanie spôsobilo chaos; samotné zdravotné poisťovne mali problém s priradením formulárov niektorým poistencom; v roku 2005 platila jedna verzia pravidiel na zúčtovanie do konca augusta a druhá následne do konca roka, čo tiež spôsobovalo komplikácie pri zúčtovaní zdravotných odvodov; bolo to nesyntémové opatrenie, ktoré zvýšilo administratívne zaťaženie a slúžilo len na navrhovanie prostriedkov do verejného zdravotného systému, viedlo k zvyšovaniu odvodového zaťaženia zamestnávateľov a zamestnancov, a preto by táto zákonná povinnosť mala byť zrušená; ročné zúčtovanie zdravotných odvodov sa malo začať uplatňovať až vtedy, kedy by to bolo poriadne organizačne pripravené

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

19. Zvýšenie sociálnych štipendií pre študentov stredných a vysokých škôl (naviazanie výšky sociálneho štipendia na životné minimum; rozšírenie okruhu poberateľov zvýšením hranice príjmu na priznanie sociálneho štipendia)

Primárny zdroj: Vyhláška Ministerstva školstva SR (č. 102/2006 Z.z.) o priznávaní sociálneho štipendia študentom vysokých škôl

<http://www.zbierka.sk/search-res.asp?ti=no&slovo=343%2F2006&zbn=Vyh%BEadanie>

Vyhláška Ministerstva školstva SR (č. 343/2006 Z.z.) o poskytovaní štipendií žiakom stredných škôl a špeciálnych škôl

<http://www.zbierka.sk/search-res.asp?ti=no&slovo=102%2F2006&zbn=Vyh%BEadanie>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: prijaté 15. februára 2006, resp. 30. mája 2006

Navrhovateľ: Ministerstvo školstva SR

Zámer opatrenia: zvýšiť sociálne štipendia pre študentov z nízkopríjmových rodín, aby mohli plnohodnotne študovať

Obsah opatrenia: maximálna výška sociálneho štipendia bola stanovená pre vysokoškolákov študujúcich v mieste bydliska 5 500 Sk a pre študujúcich mimo bydliska (viac ako 30 km) 6 600 Sk mesačne (dovtedy bola maximálna výška štipendia 2 000 Sk); v novom systéme dosiahla mediánová hodnota (prostredná hodnota usporiadaného radu hodnôt) výšky sociálneho štipendia v roku 2006 hodnotu 2 000 Sk a aritmetický priemer - 2 180 Sk; rozšíril sa okruh poberateľov, keďže hranice príjmu na priznanie podpory sa zvýšili; rozšíril sa okruh poberateľov sociálnych štipendií o tých stredoškolákov, ktorých rodičia majú príjem maximálne vo výške životného minima, a zároveň nie sú poberateľmi dávok v hmotnej núdzi – zvýšenie poberateľov o 8-tisíc (dovtedy poberalo sociálne štipendia 12-tis. stredoškolákov); priemerná výška štipendia - 890 Sk

Hlasy proponentov: nový systém udeľovania sociálnych štipendií pre vysokoškolákov je adresnejší, a teda spravodlivejší, keďže výška štipendií sa vypočítava podľa individuálnej príjmovej situácie každého študenta – v starom systéme bola totiž výška štipendií pevne stanovená na úrovni buď 1 000 Sk, 1 500 Sk alebo 2 000 Sk podľa príjmu rodiny; najvýraznejšie si prilepšili vysokoškoláci z rodín, ktoré majú minimálne príjmy; naviazanie výšky sociálnych štipendií pre stredoškolákov na životné minimum, a nie na poberateľov dávok v hmotnej núdzi; automatická valorizácia štipendií zvyšovaním životného minima

Hlasy oponentov: populistické predvolebné opatrenia; zvýšenie nárokov na štátny rozpočet pri absentujúcej reforme školstva

[podrobná charakteristika opatrenia](#)

Podrobné charakteristiky opatrení

1. štvrt'rok 2006

1. Zvýšenie úrokových sadzieb Národnej banky Slovenska o 0,5%-uálneho bodu (základná úroková sadzba – 3,5%) od 1. marca 2006

Banková rada (BR) Národnej banky Slovenska (NBS) rozhodla na svojom 8. zasadnutí dňa 28. februára 2006 o zmene úrokových sadzieb s účinnosťou od 1.3.2006 takto:

- úroková sadzba pre jednodňové sterilizačné obchody sa zvýšila o 0,50%-uálneho bodu na úroveň **2,50 %**,
- úroková sadzba pre jednodňové refinančné obchody sa zvýšila o 0,50%-uálneho bodu na úroveň **4,50 %**,
- limitná úroková sadzba pre dvojtýždňové REPO tendre sa zvýšila o 0,50%-uálneho bodu na **3,50 %** a
- základná úroková sadzba sa zvýšila o 0,50%-uálneho bodu na úroveň **3,50 %**.

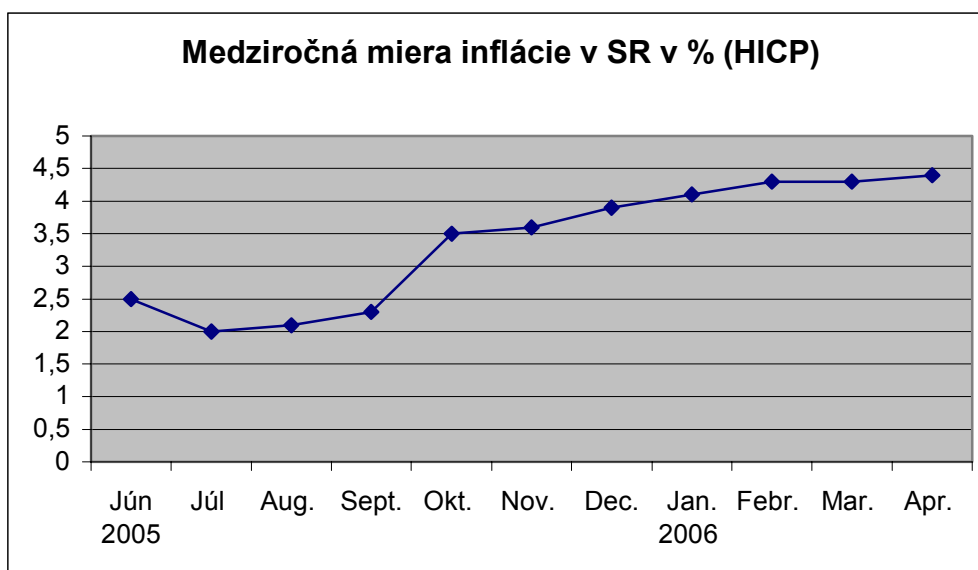
Rozhodnutie o zvýšení úrokových sadzieb NBS o 50 bázických bodov podporili siedmi členovia Bankovej rady, proti hlasovali traja. Podľa predstaviteľov NBS rozhodujúcim faktorom pri rozhodnutí o zvýšení sadzieb bola predovšetkým miera inflácie. Potrebu sprísnenia menovej politiky podporili všetci desiaty členovia rady, otázkou bola len miera zvýšenia úrokových sadzieb.

V komentári BR NBS sa uvádzalo, že inflácia dosiahla vyššiu hodnotu v porovnaní s krátkodobými odhadmi NBS. Vývoj inflácie meranej harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien bol v januári 2006 výrazne vyšší ako predpokladala NBS. Bolo to ovplyvnené predovšetkým rastom cien energií, a to tak tepla, plynu, ako aj elektrickej energie, ale aj vyšším ako očakávaným rastom cien v zdravotníctve. K nárastu cenovej hladiny prispelo aj zvýšenie spotrebnej dane z liehu. Na základe uvedených faktorov sa krátkodobá predikcia medziročnej inflácie ku koncu roka výraznejšie zvýšila, čo mohlo negatívne ovplyvniť inflačné očakávania v ekonomike pre nasledujúce obdobie.

Rovnako vyššiu ako predpokladanú úroveň dosiahol aj deficit obchodnej bilancie za december 2005. V porovnaní s odhadmi NBS došlo k odlišnému vývoju tak na strane exportu, ako aj importu. Kým export zaznamenal spomalenie rastu, import naopak akceleroval.

Štatistický úrad SR zverejnil rýchly odhad rastu ekonomiky, ktorý dosiahol podstatne vyššiu ako predpokladanú dynamiku. Vysoká dynamika rastu HDP sa v porovnaní s januárovou predikciou mala premietnuť v zrýchlení uzatvárania zápornej produkčnej medzery. Rastúci trend vývoja ekonomiky sa mal zachovať aj v ďalších štvrtrokoch, čo mohlo prostredníctvom očakávaní vplývať na vývoj inflácie, a to vo forme vzniku dopytových tlakov.

Podľa komentáru BR NBS sa v tom čase aktuálne informácie o vývoji inflácie, obchodnej bilancie a HDP odlišovali od predpokladov uvedených v poslednej strednodobej prognóze tým smerom, že zvyšovali riziko na strane zrýchľovania dynamiky inflácie. Preto sa BR NBS rozhodla pristúpiť k sprísneniu menovej politiky a zvýšila určenú výšku úrokových sadzieb o 0,5%-uálneho bodu.

Zdroj: NBS

Cenová stabilita je aj jedným z Maastrichtských konvergenčných kritérií, ktoré treba nevyhnutne splniť pre prijatie spoločnej európskej meny - euro. Kritérium cenovej stability znamená, že rast cien môže byť najviac 1,5%-uálneho bodu nad priemerom 3 štátov s najnižšou mierou inflácie.

Na júnovom summite Európskej únie ministri financií členských krajín potvrdili, že Litva nezavedie spoločnú menu euro práve pre kritérium inflácie. Ako sa uvádzalo v správe Európskej komisie, Litva splnila všetky konvergenčné kritériá okrem toho, ktoré sa týkalo inflácie. Priemerná miera inflácie od apríla 2005 do apríla 2006 bola 2,7%, pričom referenčná hodnota bola stanovená na 2,6%. Takisto Estónsko odložilo plánované prijatie eura kvôli neplneniu inflačného kritéria.

V menovom programe do roku 2008 si NBS vytýčila cieľ pre medziročnú mieru inflácie meranú harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP - Harmonised Index of Consumer Prices) pod 2,5% k decembru 2006 a pod 2% k decembru 2007 a 2008 tak, aby bolo splnené Maastrichtské kritérium na báze priemernej dvanásťmesačnej inflácie. Vzhľadom na to, že úroveň Maastrichtského kritéria inflácie nie je fixná, ale pohyblivá, bol inflačný cieľ na roky 2007 a 2008 stanovený tak, aby zabezpečil aj splnenie náročného kritéria vyplývajúceho z možnej nízkej inflácie členských krajín EÚ.

Podľa analytikov samotné zvýšenie úrokov nebolo prekvapujúce, prekvapením bola samotná miera zvýšenia. Väčšina analytikov očakávala, že to bude o polovicu menej. Rast sadzieb o 25 bazických bodov bol už na trhu započítaný. To, že trh počítal s miernejším sprísnením menovej politiky, podľa nich potvrdilo následné rýchle zhodnocovanie koruny. Koruna prvýkrát v histórii prelomila 1.3.2006 hranicu 37 Sk za euro a dosiahla úroveň 36,940 SKK/EUR. Zvýšenie sadzieb pozitívne vplývalo nielen na úrokový diferenciál, ale podľa ekonómov tiež naznačovalo, že centrálna banka by nemala mať nič proti silnej korune v rámci boja proti inflácii. Podľa niektorých analytikov zvýšenie úrokových sadzieb malo predovšetkým zamedziť budúcim inflačným tlakom, teda zabezpečiť plnenie inflačného konvergenčného kritéria.

Podľa predstaviteľov Klubu 500 (združenie slovenských majiteľov firiem s viac ako 500 zamestnancami) zvýšenie základnej úrokovej sadzby NBS malo viesť k rastu úrokových sadzieb komerčných bánk, ktoré môže poškodiť predovšetkým menších podnikateľov a pôsobiť negatívne aj pri predražení plánovaných investícií.

Poľská národná banka znížila 1.3.2006 základnú referenčnú sadzbu o 25 bazických bodov na historické minimum 4%. Európska centrálna banka (ECB) zdvihla 2.3.2006 sadzby o 0,25%-uálneho bodu na úroveň 2,5%. Maďarsko malo v tom čase základnú úrokovú sadzbu na úrovni 6%. V Českej republike bola od októbra 2005 dvojtýždenná reposadzba na úrovni 2% (diskontná sadzba bola 1% a lombardná sadzba 3%).

[späť na stručné charakteristiky](#)

2. Rozhodnutie o neprijímaní žiadnych privatizačných rozhodnutí po 22. februári 2006 až do nástupu novej vlády (zastavenie privatizačných projektov u 3 energetických rozvodných podnikov ZSE, SSE a VSE, 6 podnikov SAD, 6 teplární, Železničnej spoločnosti Cargo a DMD Group)

Vláda SR schválila 25. januára 2006 **uznesenie o neprijímaní rozhodnutí o privatizácii po 31. marci 2006** až do skončenia III. volebného obdobia. V uznesení sa odporúčalo prezidentovi prezídia Fondu národného majetku (FNM) SR neprijímať privatizačné rozhodnutia po tomto termíne. Ministri prijali vyhlásenie na základe politickej dohody, ktorú vládne strany uzavreli na rokovaní Koaličnej rady 20.1.2006. Podľa vtedajšieho premiéra Mikuláša Dzurindu to bol seriózny a ústretový krok voči politickej scéne i občanom, aby sa pol roka pred riadnym termínom parlamentných volieb (16.9.2006) už viac témou privatizácie neoperovalo. Vylúčenie strany ANO z koalície v septembri 2005 a ešte väčšia závislosť vlády M. Dzurindu od tzv. nezávislých poslancov v NR SR pravdepodobne akcelerovali toto rozhodnutie „novej politickej kultúry“.

Odporúčanie sa týkalo vyhlásených verejných súťaží na odpredaj akcií FNM SR v štyroch podnikoch Slovenskej autobusovej dopravy (SAD) v Nitre, Prešove, Dunajskej Strede a Humennom. Vo všetkých ponúkal FNM na predaj svoj minoritný podiel okolo 39%. Podľa zverejnených privatizačných podmienok mal Fond pritom účastníkov súťaží o výsledkoch tendrov informovať do konca apríla 2006.

Ministerstvo hospodárstva SR navrhovalo doprivatizovať do 31. marca 2006 celý 51%-ný podiel štátu na podnikaní Stredoslovenskej energetiky (SSE), a.s., Žilina a Východoslovenskej energetiky (VSE), a.s., Košice. Podľa FNM SR sa do konca tohto termínu mal uskutočniť aj predaj 51%-ných balíkov šiestich najväčších teplární v Bratislave, Košiciach, Martine, Zvolene, Trnave a Žiline. Tendre na predaj teplární boli výhradne v réžii FNM SR bez ďalších zásahov vládneho kabinetu. Záujem o teplárne prejavilo celkovo 64 subjektov, pričom 7 z nich sa uchádzali o

všetky. S ukončením predajov v stanovených termínoch sa rátalo aj pri Slovenských elektrárnach, Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia a letiskách v Bratislave a Košiciach.

Po tom, čo KDH potvrdilo svoj definitívny odchod do opozície v súvislosti s nepresadením zmluvy medzi SR a Svätou stolicou o práve uplatňovať výhrady vo svedomí, čo kresťanskí demokrati považovali za porušenie vládneho programu, sa 8.2.2006 vláda rozhodla pre predčasné parlamentné voľby konané 17. júna 2006. Vzhľadom na skutočnosť, že vo vládnej koalícii zostali iba SDKÚ, SMK a platforma okolo poslanca Ľubomíra Lintnera (ex-ANO), bývalý premiér všetkým parlamentným stranám ponúkol rokovania o spôsobe svojho dovládnutia s tým, že okamžite zastaví aj celú privatizáciu. Vláda preto schválila 22. februára 2006 **uznesenie**, v ktorom sa zaviazala **nepríjmať rozhodnutia o privatizácii po 22. februári 2006**.

Uznesenie tak zapríčinilo zastavenie už začatej privatizácie Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia a Západoslovenskej energetiky (ZSE), doprivatizáciu 51%-ného podielu v SSE a VSE, šiestich teplární a zbrojárskeho holdingu DMD Group. Privatizácia Slovenských elektrární sa mala dokončiť podľa stanovených lehôt, keďže zmluva bola podpísaná vo februári 2005. Osud zastavených predajov mala stanoviť nová vláda.

Vtedajší minister kultúry František Tóth nezastavil po 22. februári rozbehnuté predaje nehnuteľností v súvislosti s dostavbou novej budovy Slovenského národného divadla (SND) (*pozri aj opatrenie č. 7*). Trval na tom, že postupoval podľa uznesenia vlády SR a podľa pokynov predsedu vlády, podľa ktorých zastavenie privatizácie sa nemalo týkať predaja nehnuteľností v súvislosti s dostavbou novostavby SND. Počas rozpravy v parlamente upozornil predseda ĽS-HZDS Vladimír Mečiar ministra kultúry, aby prestal s odpredajom štátneho majetku. Pripomenul, že premiér Mikuláš Dzurinda prisľúbil zastavenie akejkoľvek privatizácie pred júnovými predčasnými voľbami. Ak by minister kultúry pokračoval v odpredajoch, tak predstavitelia ĽS-HZDS varovali, že predložia do parlamentu návrh na odvolanie predsedu vlády. Nasledovalo stretnutie premiéra s ministrom kultúry, na ktorom F. Tóth naďalej tvrdil, že mu chýba uznesenie vlády o zastavení odpredajov nehnuteľností.

Vláda tak 1. marca 2006 schválila **uznesenie, ktoré dopĺňalo predchádzajúce uznesenia** s cieľom po 28. februári 2006 **zastaviť procesy prevodu vlastníctva prebytočného nehnuteľného majetku štátu**, ktoré sa realizujú podľa zákona o správe majetku štátu, pri ktorých ešte nebola uzatvorená zmluva o prevode takéhoto majetku a od 1. marca 2006 nezačínať nové prevody vlastníctva prebytočného nehnuteľného majetku štátu.

Vláda SR uzavrela 27. apríla 2006 **predaj Slovenských elektrární (SE), a.s.** Tender na privatizáciu elektrární vyhlásili v roku 2004. Víťazom sa stala talianska spoločnosť Enel, ktorá ponukou predbehla českú spoločnosť ČEZ (*pozri HESO 3/2004*). Pred zavŕšením privatizácie bolo nutné splniť ešte množstvo odkladacích podmienok. Talianska spoločnosť sa musela zaviazat', že sa odštátni, dnes taliansky štát vlastní približne 30% akcií firmy. Slovensko zas muselo prijať zákon, ktorý mal riešiť vyše 15-miliardový dlh v Štátnom fonde na likvidáciu jadrove-energetických zariadení. SR podpísala s Enelom zmluvu o predaji 66% akcií SE vo februári 2005. Podľa pôvodných plánov mala byť privatizácia dotiahnutá do konca roka 2005. Koniec apríla 2006 bol posledný možný termín.

Privatizácia Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia, a.s. sa po prvom uznesení vlády z 25. januára 2006 nezastavila. Podľa Ministerstva hospodárstva (MH) SR mala vláda privatizáciu Carga a SE dokončiť v predpokladanom termíne do 31.marca 2006. Vláda bola aj po odchode KDH z koalície rozhodnutá predaj 100% akcií spoločnosti Cargo dokončiť. Vzhľadom na politickú situáciu menšinovej vlády a prisľubu o neprivatizovaní podmienili predstavitelia koalíčných strán privatizáciu Carga súhlasom opozície. Vláda chcela nájsť širšiu podporu pre privatizáciu Carga. Privatizačná komisia už v strede januára označila ako víťaza súťaže konzorcium zložené z rakúskej firmy Rail Cargo Austria a slovenskej investičnej skupiny J&T. Ponuka konzorcia, ktorú akceptovala komisia, bola 13,1 mld. Sk. Predstavitelia koalície opakovane upozorňovali opozíciu, že zastavenie privatizácie Carga v dobe, keď už je skoro dokončený medzinárodný tender, prinesie pre štát finančné škody. Opozícia nesúhlasila s privatizáciou, a tak sa MH SR napriek predloženému návrhu výberovej komisie a privatizačného poradcu rozhodlo ukončiť privatizáciu Carga. Podľa predstaviteľov strany Smer-SD zastavenie privatizácie Carga nebude mať žiadne negatívne dôsledky pre štát, zároveň upozornili, že ak by kabinet urobil akýkoľvek pokus o dokončenie privatizácie, Smer-SD predloží návrh na odvolanie premiéra, a tým aj celej vlády.

Podľa vtedajších predstaviteľov Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií (MDPT) SR vzniknú štátu zastavením privatizácie Carga priame škody vo výške niekoľko sto miliónov korún. Ministerstvá dopravy a hospodárstva tvrdili, že štát bude musieť uhradiť náklady na prípravu privatizačných projektov a zaplatiť privatizačných poradcov. Hovorca Železničnej spoločnosti Cargo potvrdil, že zastavenie predaja bude mať na firmu negatívny dopad. Železničný prepravca totiž trpí vysokými nákladmi na údržbu a opravu, a práve nový investor mal vypracovať investičný plán a zabezpečiť, aby majetok firmy ďalej neklesal. Osem uchádzačov, ktorí sa dostali do užšieho výberu o Cargo, malo prístup do tzv. dataroomu. Dostali možnosť spoznať detailne obchodnú stratégiu alebo cenotvorbu firmy, čo môžu podľa MDPT SR v prípadnom konkurenčnom boji využiť proti domácemu železničnému prepravcovi. V roku 2007 sa slovenský prepravný trh úplne otvorí a Cargo by mohli konkurovať aj firmy, ktoré sa oň

v medzinárodnom tendri uchádzali. Sú oboznámené aj s budúcimi zámermi firmy a jej obchodným plánom. Za privatizáciu Carga sa postavili aj odborári, ktorí pri predchádzajúcich privatizáciách vystupovali prevažne proti vstupu súkromných investorov.

Podľa Petra Staněka z Ekonomického ústavu Slovenskej akadémie vied (SAV) bude hodnota Carga rásť vďaka očakávanému nárastu významu prepravy v stredoeurópskom regióne. Ukončenie privatizácie vo všeobecnosti považoval pri vtedajšom vývoji politických vzťahov za rozumné. Podľa analytikov Juraja Karpiša z Inštitútu ekonomických a sociálnych štúdií INESS a Miroslava Šmála z Poštovej banky sa privatizácia Carga mala uskutočniť podľa plánovaných harmonogramov. Niektorí analytici pripomínali, že v zastavenej privatizácii sa ocitli subjekty, ktoré očakávali príchod investorov, ktorí by priniesli reálne zdroje, čo by týmto firmám pomohlo. Nedokončenie privatizácie Carga môže podľa nich spôsobiť problémy, pretože ak nebude mať Cargo silného investora, bude jeho pozícia na otvorenom európskom trhu slabá.

Predstavitelia vlády pripomínali, že sľúbili zastaviť privatizáciu pol roka pred voľbami, avšak keďže nové voľby boli predčasné, zúžil sa tento termín na tri mesiace, čo nieslo so sebou neočakávané komplikácie. Na riziká niektorých zastavených procesov vláda upozorňovala, chcela o nich s opozíciou rokovať, tá však túto iniciatívu odmietla. Poslanec opozičného Smeru-SD Igor Šulaj predpokladal, že do 31. marca 2006 sa rozpredá majetok štátu a od apríla už začne "oveľa intenzívnejšia predvolebná kampaň". Predstavitelia opozičných strán tvrdili, že boli vždy proti privatizácii, ako ju robila vláda M. Dzurindu, pretože bola podľa nich netransparentná a pre Slovensko nevýhodná. Nevideli tak dôvod, prečo by mali s vládou o privatizácii rokovať, keď ani vládni politici počas predchádzajúceho obdobia s nimi nerokovali.

[späť na stručné charakteristiky](#)

3. Rozhodnutie vlády o privatizácii 66%-ného podielu bratislavského a košického letiska konzorciom TwoOne zloženého z vienského letiska Schwechat, rakúskej Raiffeisen Zentralbank a slovenskej finančnej skupiny Penta za celkovo 19,7 mld. Sk

Vláda SR prijala 1. februára 2006 uznesenia, v ktorých schválila vydanie rozhodnutia o privatizácii časti majetkovej účasti štátu v spoločnostiach Letisko M.R. Štefánika – Airport Bratislava, a.s. a Letisko Košice - Airport Košice, a.s. v rozsahu 66%. Rozhodnutie o privatizácii väčšinového podielu oboch letísk sa uskutočnilo na základe odporúčania privatizačnej komisie, ktorá navrhovala vláde schváliť za strategického investora konzorcium TwoOne, zložené z vienského letiska Schwechat, rakúskej Raiffeisen Zentralbank AG a finančnej skupiny Penta (Penta Investments).

V uznesení sa ďalej uvádzalo, že v prípade neudelenia potrebného súhlasu s privatizáciou v termíne do 15. augusta 2006 pre konzorcium TwoOne, minister dopravy, pôšt a telekomunikácií predloží na rokovanie vlády návrh na vydanie rozhodnutia o privatizácii letiskových spoločností v prospech konzorcia Abertis - J&T, vybraného ako najvhodnejšieho náhradného uchádzača pre ďalší proces privatizácie.

Vláda SR schválila 21. júna 2005 koncepciu privatizácie bratislavského a košického letiska, podľa ktorej muselo Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií (MDPT) SR predložiť do 31. decembra 2005 na rokovanie vlády návrh rozhodnutia o privatizácii. Vláda SR zverejnila v júli 2005 výzvu na prejavenie záujmu o privatizáciu letísk. Potenciálni investori mali poradcovi vlády pre privatizáciu letísk, rakúskej spoločnosti Meindl Bank AG, do 15. augusta 2005 dokladovať svoj záujem o získanie 66%-ného majetkového podielu štátu v týchto letiskách. Záujem o privatizáciu prejavilo 49 subjektov. Z týchto záujemcov privatizačná komisia vybrala piatich do užšieho kola, ktorí mali do novembra 2005 poslať záväzné ponuky.

V užšej súťaži zostali nasledujúce 4 subjekty:

- **konzorcium TwoOne**, zložené z vienského letiska Flughafen Wien (Schwechat), rakúskej Raiffeisen Zentralbank AG a private equity skupiny Penta,
- **konzorcium Abertis**, zložené z firiem Abertis (Španielsko), TBI (britský prevádzkovateľ letísk) a J&T (slovenská finančná skupina),
- **konzorcium ISAP** tvorili spoločnosti Cologne Bonn International Airport (prevádzkovateľ nemeckých letísk), SNC-Lavalin International (Kanada), Galaxy Management Services (infraštruktúrny fond) a Airport Consulting Vienna,
- **TAV** (Tepe Akfen Ventures) - prevádzkovateľ tureckých letísk.

Privatizačná komisia vybrala pôvodne do užšej súťaže 5 subjektov, konzorcium pod vedením francúzskej spoločnosti Vinci však z privatizácie odstúpilo. Dôvodom bolo zistené majetkové prepojenie cez svoju členskú firmu A-Way s rakúskou spoločnosťou Raiffeisen Zentralbank AG, teda členom konzorcia TwoOne. Tým sa konzorciá

TwoOne a Vinci dostali do podozrenia, že porušili podmienky súťaže. Podľa podmienok tendra bolo akékoľvek majetkové prepojenie uchádzačov vo výberovom konaní zakázané. Poradca pre vstup strategického investora - spoločnosť Meind Bank AG, vo svojom stanovisku opierajúc sa o medzinárodné štandardy výberových konaní vo veci majetkového prepojenia uchádzača z konzorcia TwoOne s členom ďalšieho uchádzača (Vinci/A-way) neodporučil vylúčenie konzorcia TwoOne. Výberová komisia si tento názor osvojila a konzorcium TwoOne zo súťaže nevyhlúčila.

Privatizačná komisia mala po prijatí záväzných ponúk vyhodnotiť najlepšiu ponuku a odporučiť ju do 31. decembra 2005 ministromi dopravy, pôšt a telekomunikácií. Privatizačnú komisiu tvorilo 9 členov - traja z MDPT SR a po dvoch z Ministerstva hospodárstva SR, Fondu národného majetku SR a Národnej rady Slovenskej republiky. Člen privatizačnej komisie, poslanec za stranu Smer-SD, Maroš Kondrôt sa vzdal svojho miesta v komisii, lebo nesúhlasil so spôsobom, akým bola privatizácia pripravovaná. V komisii tak zostalo 8 členov, pričom na platné uznesenie potrebovalo nadpolovičnú väčšinu hlasov.

Podľa kritérií tendra na privatizáciu Letiska Bratislava bolo možné udeliť spolu 100 hodnotiacich bodov. Kúpna cena za akcie predstavovala 35 bodov, peňažný vklad (na investície) 35 bodov a obchodný plán 20 bodov. Zostávajúcich 10 bodov predstavovala ponuka za košické letisko, pričom 5 bodov mohol uchádzač získať za najlepšiu ponuku a zostávajúcich 5 bodov za nepodmienenosť ponuky úspešnosťou v tendri na privatizáciu bratislavského letiska. Pri košickom letisku sa hodnotili len ponúkané ceny za akcie a výška investície.

Oficiálne ponuky investorov na 66% akcií v Letiskách Bratislava a Košice				
<i>(cena za akcie a investície v mld. Sk)</i>				
Uchádzač	Letisko Bratislava		Letisko Košice	
	cena	investície	cena	investície
Two One	6,0	7,9	0,9	0,38
Abertis	3,317	9,75	0,279	0,45
ISAP	4,8	5,5	0,74	0,36
TAV	4,185	3,09	1,133	0,188

Zdroj: MDPT SR

Privatizačná komisia sa 22. decembra 2005 pri oboch letiskových spoločnostiach stotožnila s predloženým vyhodnotením a odporúčaním privatizačného poradcu Meind Bank AG. Komisia zároveň odporučila ministromi dopravy, pôšt a telekomunikácií navrhnúť vláde SR schváliť ako preferovaného investora do bratislavského a košického letiska rakúsko-slovenské konzorcium TwoOne. Podľa privatizačnej komisie TwoOne predbehlo konzorciom Abertis veľmi tesne. Rozdiel medzi víťaznou a druhou najlepšou ponukou bol 2,5 bodu. Z možných sto bodov získalo konzorcium TwoOne pri košickom letisku 77,75 a pri bratislavskom 78 bodov. Podľa ministra dopravy Pavla Prokopoviča (SDKÚ) malo víťazné konzorcium pôvodne za bratislavské letisko dostať viac bodov, ale komisia odpočítala 8 bodov za možné riziká pri konaní Protimonopolného úradu SR a za zmenu predbežnej dokumentácie. Výberová komisia tiež odporučila ministromi navrhnúť vláde ako najvhodnejšieho náhradného uchádzača pre prípad ďalšieho procesu privatizácie bratislavského a košického letiska spoločnosť, ktorá reprezentuje britsko-španielsko-slovenské konzorcium Abertis.

Minister dopravy P. Prokopovič vyhlásil na tlačovej konferencii 19. januára 2006, že tender na bratislavské a košické letisko bude mať **ďalšie kolo**. Koaličné strany súhlasili s privatizáciou letísk s tým, že dvaja uchádzači, ktorí predložili najvyššie ponuky, budú mať možnosť vylepšiť ich v rámci ďalšej užšej súťaže. Minister listom vyzval finálnych záujemcov o privatizáciu letísk – konzorciá TwoOne a Abertis, aby predložili svoje dodatočné finančné ponuky do konca januára. Týmto sa malo podľa MDPT SR zabezpečiť vyhodnocovanie záverečných ponúk absolútne objektívne a mali sa odbúrať akékoľvek pochybnosti o zasahovaní či ovplyvňovaní finálneho kola privatizácie. Najvyššiu dodatočnú ponuku za 66%-né podiely v Letiskách Bratislava a Košice predložilo konzorcium TwoOne - 4,525 mld. Sk. Dodatočná ponuka konzorcia Abertis bola 3,307 mld. Sk. Minister dopravy preto odporučil vláde ako víťaza konzorcium TwoOne. Vláda prijatím uznesenia dňa 1. februára 2006 schválila privatizáciu letísk konzorciom TwoOne. Konzorcium malo zaplatiť za obe letiská, spolu aj s dodatkovou sumou 4,525 mld. Sk a sumou určenou na investície, spolu **19,7 mld. Sk**. Do polovice augusta 2006, kedy bol naplánovaný definitívny koniec transakcie, malo rakúsko-slovenské konzorcium zaplatiť nielen kúpnu cenu za akcie, ale aj vložiť vopred na účet oboch letiskových spoločností prostriedky potrebné na investície do oboch letísk. TwoOne prisľúbilo počas prvých 5 rokov investície v objeme 9,37 mld. Sk.

Odmena pre poradcov privatizačnej komisie pod vedením Meinl Bank AG bola stanovená na 2,5% z celkovej kúpnej ceny. Do celkovej kúpnej ceny sa započítavalo okrem ceny za 66% akcií letísk aj hodnota záväzných investícií. Niektorí analytici mali voči pôsobeniu poradcu výhrady, keďže prepojenie konzorcií TwoOne a Vinci/A-way, ktoré sa dostali do užšej súťaže, odhalili až médiá, a nie poradca. Následne nebolo TwoOne zo súťaže vylúčené. Podľa zmluvy medzi MDPT SR a poradcom Meinl Bank nárok na podiel na výnose vznikol dňom uzavretia kúpnej zmluvy a zmluvy o vysporiadaní kúpnej ceny s investorom.

Rakúsky spolkový **protimonopolný úrad** dal podanie na kartelový súd, v ktorom žiadal ešte dôkladnejšiu analýzu dôsledkov privatizácie slovenských letísk konzorciom TwoOne, ktorého súčasťou bolo i Letisko Viedeň. Rakúsky protimonopolný úrad urobil prieskum medzi 68 lacnými leteckými spoločnosťami a cestovnými kancelárkami o ich názoroch na kúpu bratislavského a košického letiska konzorciom TwoOne. Výsledok bol, že nízkonákladové letecké spoločnosti hodnotili rozhodnutie *"jednoznačne negatívne"* a letecké spoločnosti s plným servisom túto privatizáciu považovali *"prevažne za nepriaznivú"*. Protimonopolný úrad v Rakúsku nakoniec v prvej polovici apríla 2006 odobril spojenie letísk vo Schwechate a Bratislave s výhradou.

Samotné rozhodnutie vlády SR o predaji letísk v Bratislave a Košiciach konzorciu TwoOne mohlo ešte zvrátiť konanie Protimonopolného úradu (PMÚ) SR. S predajom 66% akcií košického letiska konzorciu TwoOne súhlasil PMÚ SR 15. augusta 2006. V prípade bratislavského letiska musel úrad zvážiť, či spojenie letiska v Bratislave a vo Viedni neohrozí hospodársku súťaž. Mal rozhodnúť do 15. augusta 2006, čo bol termín ukončenia právneho nároku víťazného investora na letiská špecifikované v privatizačnej zmluve. Vláda M. Dzurindu totiž stanovila, že ak úrad do 15. augusta nerozhodne, začne rokovať s konzorciom Abertis, ktoré skončilo v tendri druhé. PMÚ SR mal na rozhodnutie 60 dňovú lehotu na schválenie, resp. odmietnutie spojenia bratislavského a viedenského letiska. Ešte pred skončením tejto lehoty predsedníčka úradu Danica Paroulková vzhľadom na zložitosť prípadu schválila, že lehota sa predĺži do 14. augusta 2006.

Protimonopolné úrady Slovenska a Rakúska skúmali najmä to, či by spojením viedenského letiska Schwechat a bratislavského Letiska M.R. Štefánika nenastalo obmedzenie hospodárskej súťaže na tzv. relevantnom trhu. Predstavitelia slovenského protimonopolného úradu potvrdili, že komunikovali aj s rakúskym úradom, ale pri samotnom rozhodnutí každý z nich postupoval nezávisle. V prípade, že v priebehu konania úrad dospeje k záveru, že spojením letísk môže nastať obmedzovanie hospodárskej súťaže, privatizáciu zakáže. Protimonopolný úrad však v prípade pochybností o bezchybnosti koncentrácie môže od podnikateľov požadovať záväzok, že sa zdržia takého konania, ktoré by bolo v rozpore s ochranou hospodárskej súťaže. V takomto prípade by koncentráciu schválil s výhradou.

PMÚ SR po analýze trhov dospel k záveru, že existuje riziko obmedzenia efektívnej súťaže na relevantnom trhu poskytovania infraštruktúry pre priame regionálne lety, o čom účastníkov konania informoval listom dňa 15.6.2006. Súčasne vyzval účastníkov, aby navrhli podmienky, ktoré eliminujú súťažný problém.

PMÚ SR následne rozhodol 14. augusta 2006 o predĺžení lehoty na vydanie rozhodnutia pri bratislavskom letisku o 45 dní, teda do 19. októbra 2006. V stanovisku PMÚ SR sa uvádzalo, že dôvodom predĺženia lehoty na vydanie rozhodnutia bola skutočnosť, že účastníci správneho konania požadovali predĺženie lehôt na predloženie návrhu podmienok a jeden z účastníkov (TwoOne) si výzvu pred vydaním rozhodnutia neprevzal a nemohol na ňu reagovať. Vzhľadom na to, aby mu neboli odobrané práva sa k nej vyjadriť, a teda aby nedošlo k procesnému pochybeniu, úrad lehotu predĺžil.

Nová vláda Roberta Fica vo svojom uznesení zo dňa 16. augusta 2006 zobrala na vedomie, že PMÚ SR neprijal rozhodnutie o koncentrácii v prípade bratislavského letiska do 15. augusta 2006, čo bol termín stanovený v privatizačnej zmluve, dokedy malo konzorcium TwoOne nárok získať letisko M.R. Štefánika, ak by boli splnené všetky podmienky. Ficov kabinet túto skutočnosť využil a začal pripravovať vypovedanie privatizačnej zmluvy s konzorciom TwoOne, pričom nechcel využiť ani možnosť rokovať o kúpe letiska s druhým v poradí – s konzorciom Abertis.

PMÚ SR vydal 11. septembra 2006 rozhodnutie nepovoľujúce koncentráciu viedenského a bratislavského letiska. Dôvodom bolo riziko vzniku regionálneho monopolu, pretože po koncentrácii letísk a pri vysokých bariérach vstupu na trh by ekonomicky silné viedenské letisko nebolo vystavené efektívnej hospodárskej súťaži, najmä čo sa týka relevantného trhu poskytovania infraštruktúry pre pravidelné regionálne lety.

Skupina Penta, člen konzorcia TwoOne, považovala rozhodnutie PMÚ SR ako výlučne politické a ako ďalší zo série krokov štátnych inštitúcií, ktorých cieľom bolo zvrátiť naplnenie platnej privatizačnej zmluvy a zabrániť celému privatizačnému procesu. Partner private equity skupiny Penta Jozef Oravkin povedal, že *"nie samotné rozhodnutie, ale spôsob ako sa k nemu PMÚ dopracoval, je zlou správou pre rozvoj podnikateľského prostredia a pre investorov. Je to precedens, ktorý vyvoláva obavy, či Protimonopolný úrad zostane politicky nezávislý"*. Kritizoval, že PMÚ SR nevedel 5 mesiacov prijať žiadne rozhodnutie, podľa pozorovateľov akoby čakal, ako sa vyvinie

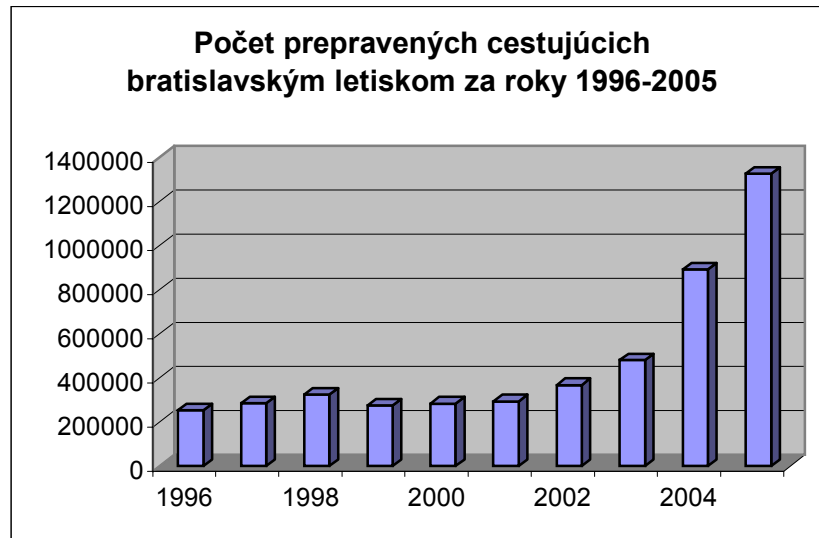
situácia po predčasných parlamentných voľbách, a následne rozhodol v priebehu niekoľkých dní, a to tak, aby štát stihol termínovo vypovedať privatizačnú zmluvu. PMÚ SR vo svojom stanovisku dôrazne odmietol akúkoľvek koordináciu s vládou, akékoľvek špekulácie ohľadne politických tlakov a obchodov pri rozhodovaní o koncentrácii pri privatizácii bratislavského letiska.

Prezídium Fondu národného majetku (FNM) SR schválilo 13. septembra 2006 uznesenie, ktorým odstupuje od zmluvy o kúpe 66% akcií bratislavského letiska konzorciom TwoOne.

Deň po prvostupňovom rozhodnutí PMÚ SR o zamietnutí koncentrácie (12. septembra 2006) sa konzorcium TwoOne odvolalo, avšak druhostupňový orgán - Rada PMÚ SR - musela prerušiť konanie, keďže štát medzitým odstúpil od privatizačnej zmluvy. Vzhľadom na to, že konaním štátnych inštitúcií došlo podľa Penty Investments k porušeniu platnej zmluvy, ako aj práv investora, podala 7. decembra 2006 žalobu na Okresný súd Bratislava 1, ktorej cieľom je získať verdikt súdu vo veci odstúpenia štátu od privatizačnej zmluvy, pričom konzorcium TwoOne zvažuje podania na medzinárodnú arbitráž v Paríži.

Podľa niektorých analytikov existovali obavy, že viedenské letisko nebude pociťovať nijaký tlak, aby znižovalo letiskové poplatky. Jestvovali aj obavy, že dôjde k presunu prostriedkov medzi jednotlivými podnikateľskými oblasťami; a tiež k poklesu investícií. Konzorcium TwoOne sa vyjadrovalo, že obavy sú neopodstatnené, a že jeho stratégiou bude práve zvýšiť cenový rozdiel medzi letiskami, aby sa zatraktívilo bratislavské letisko pre cestujúcich i aerolinky. Minister financií Ivan Mikloš (SDKÚ) pripomínal, že z bratislavského letiska nikdy nebude medzinárodné, ale iba lokálne letisko. Podľa neho podobné dvojčky letísk ako by bola Bratislava a Viedeň - vlastnené rovnakým vlastníkom - fungujú bez problémov aj inde vo svete, napr. londýnske letiská Heathrow a Stansted. Podľa člena medzinárodnej asociácie konzultantov v leteckom priemysle je v bratislavskom letisku veľký potenciál, ale iba v prípade ak by vyhral niekto iný ako konzorcium TwoOne. Podľa Márie Blaščáka, analytika Ľudovej banky, komisia preferovala väčšiu kúpnu cenu pred investíciou do budúcnosti, čo nebolo z ekonomického hľadiska najšťastnejšie. Podľa ekonóma Prognostického ústavu Slovenskej akadémie vied Pavla Kárásza bolo najväčšou výhodou schválenej formy privatizácie upevnenie a rozšírenie prepojenia medzi Viedňou a Bratislavou s pozitívnym efektom na ekonomiku obidvoch miest. Obavy z ovládnutia bratislavského letiska Viedňou vyjadrili i predstavitelia írskej nízkonákladovej leteckej spoločnosti Ryanair. Tá v tom čase začínala využívať Bratislavu ako najlacnejšie medzinárodné letisko v regióne.

Podľa mnohých opozičných strán (Smer-SD, ĽS-HZDS, Slobodné fórum (SF)) šlo v privatizácii o netransparentný proces, ktorý bol v neprospech Slovenska. Predseda Smeru-SD Robert Fico: „*Okamžite a nekompromisne zrušíme privatizáciu bratislavského letiska, ak bude zrealizovaná za podmienok, ktoré pripravila táto pravicová vláda pre investorov.*” Predseda ĽS-HZDS Vladimír Mečiar: „*O privatizáciu bratislavského letiska sa Rakúsko usiluje 15 rokov. Teraz získali silného ekonomického spojenca, aj politických spojencov na Slovensku a presadili svoje, pričom vždy toto letisko chápali ako pre charterové, ekologické lety a záložné letisko pre Viedeň.*” Predsedníčka SF Zuzana Martináková: „*Slobodné fórum nie je proti privatizácii ako takej a nie je proti privatizácii týchto letísk, ale nebude podporovať tento netransparentný tender, ktorý je evidentne v neprospech Slovenska.*” Prezident SR Ivan Gašparovič: „*Som presvedčený, že privatizácia by sa mala dokončiť až v nasledujúcom volebnom období. Podľa môjho názoru by však malo byť bratislavské letisko konkurentom Viedne a ak získa Letisko M. R. Štefánika Viedeň, tak ako odporúča minister Pavol Prokopovič, nebude to pre Slovensko výhodné.*” Aj podľa vtedajšieho štátneho tajomníka MDPT SR Jána Kotuľu (KDH) bolo pre bratislavské letisko lepšie konkurovať Viedni, ako s ním úzko spolupracovať. Podľa predstaviteľov vlády bolo jedným z hlavných cieľov privatizácie letísk v Bratislave a v Košiciach zabezpečiť pre ne investície. Letisko M.R. Štefánika v Bratislave malo v roku 2006 dosiahnuť svoju maximálnu kapacitu, asi 2 miliónov cestujúcich za rok.

Zdroj: Letisko M.R.Štefánika

[späť na stručné charakteristiky](#)

4. Rozhodnutie Úradu pre verejné obstarávanie o potvrdení pokuty vo výške 12 mil. Sk pre Ministerstvo vnútra SR za údajne neoprávnené použitie rokovacieho konania bez zverejnenia na nákup hasičských cisternových vozidiel – “striekačiek“

Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO) zamietol 7. februára 2006 rozklad Ministerstva vnútra (MV) SR vo veci verejného obstarávania na predmet hasičský automobil - cisternová automobilová striekačka. Týmto rozhodnutím potvrdil uloženie pokuty MV SR vo výške 12 096 644 Sk. Dôvodom potvrdenia pokuty bolo, že víťazná firma bola vybraná bez verejnej súťaže, prostredníctvom metódy verejného obstarávania - rokovacím konaním bez zverejnenia. Podľa vyjadrenia ÚVO ministerstvo vnútra nespĺnilo zákonom požadované podmienky pre použitie rokovacieho konania bez zverejnenia.

Ministerstvo vnútra SR sa snažilo obstarat' predmet obstarávania už v predchádzajúcich dvoch verejných súťažiach. Obidve však boli neúspešné. Prvú verejnú súťaž zo dňa 26.3.2003 nariadil ÚVO účastníkov zrušiť. Dôvodom bolo, že ani jeden z uchádzačov nespĺnil požiadavky účastníka konania na predmet obstarávania.

Druhú verejnú súťaž vyhlásil vo Vestníku verejného obstarávania 31.12.2003. Výsledkom malo byť uzavretie rámcovej zmluvy, na základe ktorej mal účastník konania uzavrieť čiastkové zmluvy. Ministerstvo vnútra SR mohlo podľa platného zákona (523/2003 Z.z.) o verejnom obstarávaní uzavrieť čiastkové zmluvy len pod stanoveným finančným limitom. Počas priebehu druhej verejnej súťaže sa podstatne menili finančné limity vzťahujúce sa na účastníka konania a predmet obstarávania z 8 060 000 Sk (platný do 31.12.2003) na 7 263 100 Sk (platný od 1.1.2004 do 30.4.2004). V ponuke úspešného kandidáta - firmy Stražan bola cena hasičského automobilu 8 051 134,50 Sk. Vzhľadom na to, že pri vyhlásení výsledkov 26.2.2004 boli zmenené finančné limity a firma Stražan bola nad vtedy platným finančným limitom (7 263 100 Sk), MV SR bolo nútené verejné obstarávanie zrušiť, aby nedošlo k porušeniu zákona.

Podľa vyjadrení predstaviteľov MV SR na rokovaní dňa 24.10.2004 zástupcovia ÚVO odporučili ministerstvu uzavrieť zmluvu na dodávku predmetu s uchádzačom, ktorého ponuka bola vyhodnotená ako najúspešnejšia v druhej verejnej súťaži. Podľa ministra vnútra Vladimíra Palka (KDH), predsedníčka ÚVO Rozália Molnárová na spoločnom rokovaní odporučila zmluvu podpísať s firmou Stražan. V prvostupňovom rozhodnutí o udelení pokuty ÚVO uvádza, že ministerstvo nepredložilo žiadne dôkazy, ktoré by dokazovali túto skutočnosť.

Ministerstvo vnútra SR vybralo 15.3.2005 firmu Stražan na dodanie automobilových hasičských striekačiek za 203 mil. Sk. Firma Stražan bola vybraná bez verejnej súťaže, rokovacím konaním bez zverejnenia, aby dodala pre MV SR 18 automobilových hasičských striekačiek, každú v hodnote 11,3 mil. Sk. Úrad pre verejné obstarávanie na základe kontroly na MV SR, ktorú uskutočnil v mesiacoch apríl až júl 2005 zistil porušenie zákona. Podľa ÚVO ministerstvo nepostupovalo v súlade so zákonom, keďže bolo zistené neoprávnené použitie rokovacieho konania bez zverejnenia. Úrad začal voči MV SR správne konanie a uložil mu pokutu vo výške 12 096 644 Sk. Proti

rozhodnutiu o uložení pokuty podalo MV SR rozklad. Predseda ÚVO ako osoba oprávnená na rozhodovanie o rozklade, rozklad zamietla v plnom rozsahu a potvrdila prvostupňové rozhodnutie o uložení pokuty. Úrad naďalej trval na tom, že ministerstvo vnútra nespĺnilo zákonom požadované podmienky pre použitie rokovacieho konania bez zverejnenia.

Ministerstvo vnútra sa pre použitie metódy rokovacieho konania bez zverejnenia (RKbZ) odvolávalo na § 66 písm. 1b) zákona č. 523/2003 Z.z. o verejnom obstarávaní, podľa ktorého môže obstarávateľ použiť RKbZ, ak preukáže, že tovar obstaráva z dôvodu mimoriadnej udalosti, túto mimoriadnu udalosť nespôsobil sám a zároveň vzhľadom na časovú tieseň nemohol uskutočniť verejnú súťaž, užšiu súťaž alebo rokovacie konanie so zverejnením.

Podľa MV SR mimoriadnou udalosťou bol predovšetkým havarijný stav používanej techniky, ktorá ohrozovala životy a zdravie ľudí. Z dôvodov, ktoré nemohlo MV SR ovplyvniť (zmena záväzných limitov, ohraničujúca možnosť uskutočňovať rokovacie konanie bez zverejnenia) sa pri verejnom obstarávaní ocitlo v časovej tiesni, keď havarijnú situáciu bolo nevyhnutné okamžite riešiť. Uvádza sa, že vzhľadom na opakovanú realizáciu verejnej súťaže, či iných časovo zdĺhavejších metód užšej súťaže by hrozby pretrvávali podstatne dlhšie obdobie. Z hľadiska účinnej ochrany spoločenských vzťahov jednoznačne existovala podľa MV SR nutnosť zadovážiť potrebnú techniku v čo najkratšom čase. Pomocou RKbZ bolo obstaraných iba 18 kusov hasičských automobilov, ktoré boli určené do najkritickejších lokalít. Celková potreba na obstaranie hasičských automobilov bola pritom 114 kusov.

Kontrolou bolo podľa ÚVO preukázané, že nedostatočný počet automobilov hasičskej ochrany, ich priemerný vek (17,5 roka) a nevyhovujúci technický stav bol pretrvávajúcim stavom, o ktorom obstarávateľ vedel od roku 1998. Táto skutočnosť bola výsledkom nedostatočnej obnovy špeciálnych hasičských áut a techniky a podľa ÚVO nemala charakter mimoriadnej udalosti. Morálne a fyzické opotrebovanie nie je nepredvídateľná udalosť, ako sú napríklad havárie a prírodné katastrofy. Taktiež bolo podľa ÚVO preukázané, že účastník konania nebol v časovej tiesni, a mal dostatočný časový priestor na realizáciu iných foriem verejného obstarávania, t.j. od 28.7.2004 do 2.2.2005 (od konca druhého verejného obstarávania po začatie RKbZ).

Ministerstvo vnútra sa ďalej odvolávalo na § 66 písm. 1e) zákona č. 523/2003 Z.z. o verejnom obstarávaní, podľa ktorého môže obstarávateľ použiť RKbZ, ak v predchádzajúcej verejnej súťaži alebo užšej súťaži nebola predložená ani jedna ponuka, alebo ani jedna z predložených ponúk nevyhovuje požiadavkám obstarávateľa a za predpokladu, že pôvodné zmluvné podmienky sa podstatne nezmenili.

V odôvodnení rozhodnutia o udelení pokuty Úradom pre verejné obstarávanie sa uvádza, že MV SR nespĺnilo podmienku uvedenú v § 66 písm. 1e), keďže v predchádzajúcej verejnej súťaži boli predložené viaceré ponuky uchádzačov. Podstatne sa zmenili aj pôvodné zmluvné podmienky. Vo verejnej súťaži z 31.12.2003 bol predmet obstarávania uvedený ako hasičský automobil. Cena za predmet obstarávania v ponuke úspešného uchádzača bola vo výške 8 051 134,50 Sk. V rokovacom konaní bez zverejnenia z roku 2005 bol predmetom obstarávania hasičský automobil vrátane špeciálnej výbavy. Cena za predmet obstarávania v ponuke úspešného uchádzača bola vtedy vo výške 11 294 719 Sk.

Podľa predstaviteľov MV SR sa podmienky v rokovacom konaní bez zverejnenia v porovnaní s verejnou súťažou podstatne nemenili. Odôvodňovali to tým, že v RKbZ bola špeciálna výbava obligatórnou súčasťou predmetu obstarávania, kým vo verejnej súťaži išlo o súčasť fakultatívnu. Podstatnú zmenu tak nezakladal ani rozdiel v cene ponúkaného vozidla.

Podľa predloženej dokumentácie ÚVO obstarávateľ nespĺnil podmienky na použitie rokovacieho konania bez zverejnenia, a preto konal v rozpore s platným zákonom. Podľa bývalého ministra vnútra Vladimíra Palka jeho rezort konal v súlade so zákonom a hasičské autá by chýbali, ak by neboli nakúpené v čo najkratšom čase. Pokuta bola v stanovenej lehote 15 dní po rozhodnutí ÚVO uhradená ministerstvom vnútra, na čele ktorého už v tom čase stál Martin Pado (SDKÚ-DS). Ministerstvo vnútra podalo žalobu na preskúmanie rozhodnutia ÚVO o uložení pokuty na príslušný súd.

Rozhodnutie ÚVO o potvrdení pokuty 12 mil. Sk pre MV SR nadobudlo účinnosť 10. februára 2006.

Ministerstvo vnútra SR patrí medzi najväčších verejných obstarávateľov na Slovensku. MV SR bolo viackrát kritizované, že príliš často zadávalo zákazky metódou rokovacieho konania bez zverejnenia, teda bez verejnej súťaže. Mimovládna organizácia Transparency International Slovensko upozorňovala, že ministerstvo použilo metódu bez verejnej súťaže vo viac ako polovici všetkých obstarávaní.

[späť na stručné charakteristiky](#)

5. Zrušenie Úradu pre štátnu službu (uvoľnenie pravidiel pri výbere a výmene štátnych úradníkov)

Poslanci NR SR schválili 15. marca 2006 novelu (č. 231/2006 Z.z.) zákona (č. 312/2001 Z.z.) o štátnej službe, ktorou bol pozmenený i zákon (č. 575/2001 Z.z.) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy. Novelou sa okrem iného zrušil Úrad pre štátnu službu (ÚŠS).

Zriadenie Úradu pre štátnu službu patrilo medzi krátkodobé priority aproximácie práva uvedené v Národnom programe pre prijatie *acquis communautaire* z roku 1999. Na vytvorení Úradu a politicky nezávislej štátnej správy trvala Európska únia. Preto sa aj v roku 2001 našla politická vôľa na schválenie zákona, ktorý ustanovil tento úrad. ÚŠS vznikol v marci 2002. Mal vniesť transparentnosť do obsadzovania štátnych funkcií a deklaroval tiež zámer zabezpečiť profesionálne, neutrálne a efektívne plnenie úloh štátu. Podľa zákona sa každé voľné miesto v štátnej správe malo oznamovať tak, aby sa o ňom dozvedel a mohol uchádzať každý, kto spĺňal predpoklady. Najlepšieho uchádzača mala vyselektovať výberová komisia zložená zo štátnych zamestnancov, ktorí mali podľa zákona povinnosť rozhodovať objektívne, nezaujato a nestranne.

Úrad pre štátnu službu mal o.i. za úlohu:

- pripravovať návrh systemizácie v štátnej službe,
- vykonávať výberové konania na voľné štátnozamestnanecké miesta,
- riadiť vzdelávanie v štátnej službe, zabezpečovať jednotný systémový prístup v ďalšom vzdelávaní štátnych zamestnancov a určovať minimálne štandardy vzdelávania,
- rozhodovať o odvolaniach proti rozhodnutiam služobného úradu vo veciach štátnozamestnaneckého pomeru,
- zverejňovať informácie o voľných štátnozamestnaneckých miestach v štátnej službe,
- viesť register štátnych zamestnancov a tiež spravovať ich osobné spisy po skončení štátnozamestnaneckého pomeru,
- plánovať a analyzovať potrebu počtu štátnozamestnaneckých miest,
- vypracovávať zásady odborného rastu štátnych zamestnancov a profesijnej kariéry v štátnej službe,
- určovať kritériá služobného hodnotenia štátnych zamestnancov,
- určovať pravidlá a metódy hodnotenia kvality štátnej služby v služobnom úrade,
- vypracovávať koncepcie sociálnej starostlivosti v štátnej službe,
- vytvárať a zjednocovať informačný systém v štátnej službe,
- vydávať Etický kódex štátneho zamestnanca,
- vydávať Vestník Úradu pre štátnu službu, v ktorom sa uverejňovali služobné predpisy, voľné štátnozamestnanecké miesta, výberové konania na obsadenie voľných miest a ďalšie informácie podľa rozhodnutia ÚŠS,
- vykonávať skúšky na vymenovanie do nominovanej štátnej služby,
- rozhodovať o vzniku nároku na príplatok za štátnu službu k dôchodku a pod.

Cieľom vládneho návrhu novely zákona o štátnej službe bolo podľa podpredsedu vlády a ministra financií Ivana Mikloša (SDKÚ-DS) „zjednodušiť režim štátnej služby a zmierniť administratívnu náročnosť celého procesu, a to najmä zjednodušením konania vo veciach štátnozamestnaneckého pomeru, ktoré sa bude vzťahovať len na vznik, zmenu a skončenie štátnozamestnaneckého pomeru, zrušením ukladania disciplinárnych opatrení a vypustením disciplinárneho konania, novou úpravou prípravnej štátnej služby, jej skrátením na 3 mesiace a zrušením kvalifikačnej skúšky, zrušením systemizácie a registra štátnych zamestnancov, presunutím vykonávania výberových konaní, riadenia a vzdelávania v štátnej službe, určovania kritérií pre služobné hodnotenia a uchovávanie osobných spisov štátnych zamestnancov po skončení štátnozamestnaneckého pomeru na služobné úrady.“ V súvislosti s týmito zmenami sa mala upraviť aj pôsobnosť Úradu pre štátnu službu.

Od 1. júna 2006

- zanikol Úrad pre štátnu službu,
- jeho právomoci prevzal Úrad vlády, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny (MPSVR) SR a najvyššie služobné úrady,
- MPSVR SR zabezpečuje jednotný postup pri výberovom konaní pre ostatné inštitúcie, na ktoré sa vzťahuje zákon o štátnej službe,
- na obsadenie postu šéfa úradu už nie je nevyhnutný konkurz,
- postup pri oznamovaní a vyhlasovaní výberového konania je jednotný pre všetky inštitúcie okrem obsadzovania štátnozamestnaneckých miest na súdoch,

- ministri a štátni tajomníci môžu navrhnuť odvolanie vedúcich úradníkov, ktorí patria pod ich priamu riadiacu pôsobnosť, aj bez udania dôvodu,
- vedúci služobného úradu, ktorý je nominantom ministra, musí návrhom ministra vyhovieť,
- politickou funkciou sa stal napríklad aj post vedúceho úradu ministerstva, ktorého vymenuje vláda,
- sa zrušil sa centrálny register štátnych zamestnancov,
- úmyselné uvedenie neúplných alebo nepravdivých údajov v majetkovom priznaní už nepovažuje zákon za závažné služobné previnenie,
- riadenie vzdelávania a určovanie kritérií pre služobné hodnotenie prešlo na jednotlivé služobné úrady.

Zrušením ÚŠS k 1.6.2006 prešli práva a povinnosti zo štátnozamestnaneckých pomerov a pracovnoprávných vzťahov zamestnancov, ako aj majetok štátu v správe ÚŠS na MPSVR SR. Rezort práce tiež požiadal EÚ, aby SR mohla vyčerpať peniaze z "eurofondov" určené na projekt modernizácie štátnej služby, ktorého hlavným garantom mal byť ÚŠS, do neskoršieho termínu.

V štátnom rozpočte na rok 2006 bolo pre ÚŠS schválených takmer 50 mil. Sk.

V priebehu obdobia fungovania ÚŠS sa jeho kompetencie okliešťovali. V súvislosti s reformou verejnej správy bola k 1.1.2004 zmenená dovedajšia štruktúra okresných a krajských úradov a vytvoril sa nový systém špecializovanej miestnej štátnej správy. Parlament schválil v novembri 2003 príslušné zákony (*pozri HESO 4/2003*), ktoré boli súčasťou reformy miestnej štátnej správy (*pozri HESO 2/2003*), a ktorými sa tiež vytvorili orgány špecializovanej štátnej správy (*pozri aj HESO 3/2003*). Na základe poslaneckého pozmeňujúceho návrhu (koalíciou odsúhlasený návrh predložil do NR SR Jirko Malchárek (ANO)) však bol oproti pôvodnému vládnemu zámeru zmenený spôsob menovania a odvolávania prednostov úradov miestnej štátnej správy (obvodné úrady, krajské lesné úrady, krajské pozemkové úrady, krajské školské úrady, krajské úrady pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie), a to tak, že ich menuje a odvoláva vláda na návrh rezortného ministra. Podľa pôvodného vládného materiálu mali byť šéfovia nových úradov vyberaní na základe výberového konania podľa zákona o štátnej službe, pričom ten sa mal na nich vzťahovať v celej šírke, pričom výnimkou mali byť len 8 prednostovia krajských úradov, ktorí disponujú niektorými koordinačnými funkciami medzi ústrednou a miestnou štátnou správou.

Emília Sičáková-Beblavá a Pavel Nechala (2006) z Transparency International Slovensko označili tento krok ako „nedostatočné odpolitizovanie reformovanej miestnej štátnej správy“. Vyjadrili sa, že „okrem toho, že ide o systémový problém (orgány štátnej správy sú hierarchicky usporiadané, na čele je ústredný orgán – ministerstvo; vláda koordinuje činnosť ministerstiev a ukladá im úlohy, a nemala by tak zasahovať do personálnych záležitostí orgánov miestnej štátnej správy), zakladá sa priestor na legálny konflikt záujmov vo veľkej miere. Na vládou vymenovaných štátnych zamestnancov sa zákon o štátnej službe vzťahuje len v niektorých svojich ustanoveniach o odmeňovaní, o dovolenke a o nemocenskom zabezpečení, o náhrade škody a v niektorých ďalších, pričom sa na nich nevzťahujú žiadne obmedzenia. Takto vymenovaní šéfovia úradov majú okrem politickej podpory aj možnosť podnikať, vlastniť a spravovať svoje súkromné firmy atď. Tým sa narúša aj manažérska autonómia, keďže časť pracovníkov bude mať za sebou svojho patróna, politickú stranu, a do istej miery bude „imúnna““.

Kritici vyčítali zákonom, že ministrom neprikazujú robiť na posty šéfov úradov miestnej štátnej správy výberové konania, a tak sú tieto odborné miesta neraz obsadzované podľa stranického kľúča. To sa nepáčilo ani predsedovi Úradu pre štátnu službu Ľubomírovi Plaiovi, podľa ktorého to možno interpretovať ako nežiaduci politický zásah do neutrality a profesionality štátnej správy. Preto poslanci NR SR Branislav Opaterný a Ivan Šimko (obaja Slobodné fórum) predložili v januári a februári 2004 do pléna sériu návrhov noviel zákonov, ktoré mali znovu ustanoviť spôsob vymenovávania prednostov úradov miestnej štátnej správy na základe výsledkov výberového konania (podľa zákona o štátnej službe) (*pozri HESO 1/2004*). Boli však neúspešní.

Podľa Transparency International Slovensko:

- bolo treba urobiť viaceré zmeny, avšak nie zrušiť Úrad pre štátnu službu ako taký,
- Úrad mohol v budúcnosti zabrániť politickým nomináciám ak by existoval a získal by naspäť kompetencie, ktoré neskoršími zmenami zákona stratil,
- bolo by možné pretransformovať Úrad pre štátnu službu na nestrannú inštitúciu, na ktorú by sa mohli obrátiť neúspešní uchádzači o úradnícke posty v štátnej správe.

Vedenie Slovenského odborového zväzu verejnej správy vnímalo skutočnosť, že jednotlivé ministerstvá a úrady si môžu po zrušení ÚŠS samy podľa vlastných pravidiel organizovať konkurzy na obsadenie miest v štátnej správe a vyberať ľudí na základe vlastných pravidiel ako „zasahovanie parlamentných politických strán do fungovania štátnej služby“. Zrušením ÚŠS sa podľa viacerých kritikov znížia ochrana štátnych zamestnancov. Úradníci sa proti rozhodnutiam svojich nadriadených už nemôžu odvolať na ÚŠS, ale "len" vedúcemu služobného úradu, ktorý má

rozhodovať na základe stanoviska poradnej odvolacej komisie, ktorú sám zriadi. Napríklad generálni riaditelia ministerstiev sa proti prepusteniu zo služby budú môcť odvolať už len u vedúceho služobného úradu. Kritici poukázali na to, že práve on však môže byť tým, kto ich na pokyn ministra odvolal. Expert na verejnú správu právnik Milan Galanda upozornil, že nie je jasné, kto po zrušení ÚŠS bude zodpovedať za to, aby štátni úradníci spĺňali odborné kritériá. Predseda ÚŠS Ľ. Plai obvinil koalíciu, že zrušením Úradu si chcela vytvoriť lepšie podmienky pred voľbami a ovplyvňovať peniaze z eurofondov.

Podľa vládných politikov bol ÚŠS zbytočný a spomaľoval výber úradníkov. Poslanec NR SR Zoltán Horváth (SDKÚ-DS) Úradu vyčítal, že sa postupne „zbavoval kompetencií“, čím sa vyhýbal zodpovednosti, že nevedel „pružne reagovať na dianie v štátnej službe“, a že na to, koľko stál daňových poplatníkov, sa jeho prínos javil ako nedostatočný. Július Brocka (KDH) obhajoval zrušenie ÚŠS tvrdením, že „nie je správne, aby politici, ktorí nesú zodpovednosť, nemohli o všetkom rozhodovať“. Minister financií Ivan Mikloš (SDKÚ-DS) pri rozprave v pléne NR SR povedal, že „sa ukázalo, že tento úrad je prebujnený, je zbytočný a ukázalo sa absolútne nelogické“, „ako ja mám zodpovedať za činnosť inštitúcie, ktorú riadim, za ktorú nesiem zodpovednosť ak mi iná inštitúcia vyberá kľúčových ľudí, generálnych riaditeľov sekcie. Ved' to je absurdný nezmysel. Je to absurdný nezmysel, ktorý treba zmeniť, ku ktorému treba prinavrátiť logiku. A môžem vás ubezpečiť, že ja som personálne zmeny, ktoré som potreboval urobiť a ľudí, ktorých som si vybral, pretože som presvedčený, že sú kompetentní, nakoniec presadil aj pre existenciu tohto Úradu pre štátnu službu, len mi to trvalo desaťkrát dlhšie, ako by bolo za normálnych pomerov“. „Takže tento úrad je nezmyselný, je zbytočný, prináša zbytočnú byrokráciu. Na jednej strane pri rozpočte ste kritizovali verejné výdavky, prebujnenosť štátnej správy, na druhej strane ste proti zrušeniu zbytočného úradu, ktorý zbytočne byrokratizuje štátnu správu. Ďakujem pekne!“.

Novela zákona o štátnej službe nadobudla účinnosť 1. júna 2006.

[späť na stručné charakteristiky](#)

6. Generálny pardon pre dlžníkov koncesionárskych poplatkov Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie (odpustenie úrokov z omeškania pre všetkých, ktorí do 60 dní uhradili dlžné koncesionárske poplatky, zníženie sankčných poplatkov, zákaz odpredaja pohľadávok voči koncesionárom tretím osobám; novela zákona o koncesionárskych poplatkoch)

Poslanci NR SR schválili 2. februára 2006 poslaneckú (Tomáš Galbavý, SDKÚ-DS) novelu (96/2006 Z.z.) zákona (212/1995 Z.z.) o koncesionárskych poplatkoch a zákona (468/1991 Zb.) o prevádzkovaní rozhlasového a televízneho vysielania. Novelou sa zaviedol tzv. generálny pardon pre dlžníkov koncesionárskych poplatkov Slovenského rozhlasu (SRo) a Slovenskej televízie (STV). Generálny pardon jednorazovo odpúšťal sankčné poplatky za nezaplatené koncesionárske poplatky pre všetkých, ktorí najneskôr do 60 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona uhradili dlžné poplatky. „Galbavého novela“ reagovala predovšetkým na stav s vymáhaním koncesionárskych poplatkov firmou BSP Lawyer Partners (BSP), a.s., ktorá v septembri 2005 odkúpila pohľadávky SRo voči koncesionárom.

Platiteľom koncesionárskych poplatkov je podľa zákona o koncesionárskych poplatkoch fyzická osoba - občan, ktorý vlastní prijímač a samostatne zárobkovo činná fyzická osoba a právnická osoba, ktorá prijímač eviduje vo svojom účtovníctve. Výška koncesionárskeho poplatku za rozhlasový prijímač je od 1.8.2003 stanovená na 40 Sk mesačne a za používanie televízneho prijímača na 100 Sk mesačne. Výška poplatku pre fyzickú osobu, ktorá je poberateľom dôchodku je 20 Sk mesačne za rozhlas a 50 Sk za televízny prijímač. Poplatok sa platí len raz, bez ohľadu na počet rádioprijímačov, ktoré koncesionári vlastní. V prípade neplatenia koncesionárskych poplatkov mohol Slovenský rozhlas podľa starého zákona u každého neplatiča požadovať poplatok z omeškania 5 000 Sk u fyzických osôb a 15 000 Sk u právnických osôb za každý, aj len začatý mesiac omeškania. Tieto sankcie, ktoré platili od roku 1995, predmetná novela zákona znížila na 2-násobok základnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska (NBS). Na konci roka 2006 (základná úroková sadzba NBS 4,75%) by sankčný úrok vychádzal na 9,5% z koncesionárskeho poplatku za každý deň omeškania, počínajúc prvým dňom vzniku omeškania až do dňa platby vrátane. Pri mesačnom oneskorení so 40-korunovou platbou by to činilo okolo 115 Sk. Podľa predkladateľa novely T. Galbavého boli poplatky z omeškania neoprávnené vysoké až „úžernícke“. Slovenský rozhlas zveril pohľadávky súkromnej firme, čím podľa neho vystavil státisíce spoluobčanov hrozbe existenčnej likvidácie. Novela mala podľa jeho vyjadrenia zaviesť len také sankcie, ktoré budú úmerné previneniu.

Rozhlasová rada vydala na svojom zasadnutí 24.8.2005 uznesenie, v ktorom konštatovala, že finančná situácia v SRo je kritická. Slovenský rozhlas hospodáril v prvom polroku 2005 so stratou 146 mil. Sk. Kritickou finančnou situáciou v SRo sa 6.9.2005 zaoberal aj parlamentný Výbor pre vzdelanie, vedu, šport a mládež, kultúru a médiá. Výboru bola prednesená správa s názvom Kritická situácia v SRo. Podľa nej Slovenský rozhlas nemal peniaze na splácanie svojich záväzkov a bol finančne závislý. Okrem straty mal SRo za prvý polrok i nevyrovnané pohľadávky za približne 165 mil. Sk. Podľa predkladanej správy sa dlh neustále zvyšoval, lebo okrem iného chýbali i príjmy z koncesionárskych poplatkov. Podľa vtedajšieho generálneho riaditeľa SRo Jaroslava Rezníka prichádzal rozhlas pre neplatičov ročne približne o niekoľko miliónov korún. Platobná disciplína koncesionárov bola podľa neho okolo 58%, čo sa potom odrážalo na znižovaní príjmov SRo.

Slovenský rozhlas zároveň v júli a v auguste 2005 analyzoval celú evidenciu platiteľov za uplynulé 3 roky a identifikoval jednotlivých neplatičov. Hĺbkový audit ukázal, že za tieto roky sa nedoplatky evidovaných koncesionárov vyšplhali na približne 90 mil. Sk. Vzhľadom na skutočnosť, že rozhlas, podľa vyjadrenia svojich predstaviteľov, nemal kapacity na to, aby riešil nedoplatky, postúpil 20.9.2005 pohľadávky spoločnosti BSP Lawyer Partners, a.s. Tá vyhrala verejnú súťaž, pretože ponúkla za postúpenie pohľadávok 100% ich nominálnej hodnoty. Zisk spoločnosti BSP mal predstavovať úroky z omeškania v prípade, keď koncesionár nezaplatí po vyzvaní istinu dlhu. Spoločnosť mala potom neplatiča zažalovať a ku poplatku z omeškania by si zaúčtovala svoje náklady.

Slovenský rozhlas dňa 20.10.2005 doporučene rozposlal výzvu na zaplatenie dlžných koncesionárskych poplatkov spolu so šekom asi 240-tisíc fyzických a právnických osôb, ktoré boli prihlásené, ale neplatili. Fyzické a právnické osoby mali do 21 dní uhradiť len dlžné koncesie, poplatky za omeškание, ktoré dosahovali u jednotlivcov i rádo vo vyše stotisíc korún, sa po zaplatení dlžnej koncesie odpustili. Firma BSP Lawyer Partners mala začať vymáhať dlžné koncesie, až keď koncesionár výzvu neuposlúchol a nezaplatil. Podľa predstaviteľov spoločnosti BSP zostalo k 6.2.2006 približne 70 000 dlžníkov, ktorí na prvú výzvu nereagovali. Títo obdržali 6. februára 2006 od spoločnosti druhú výzvu, ktorá okrem zaplatenia dlžnej sumy vyzývala i na zaplatenie poplatku z omeškania. Súčasťou výzvy bola i tzv. dohoda o novácii. Dohoda sa opierala o nutnosť zaplatiť len dlžnú sumu plus, v prípade fyzických, ako aj právnických osôb, paušálnu sumu 5 000 Sk. Táto suma mala kompenzovať náklady, ktoré spoločnosti BSP počas celého procesu riešenia pohľadávok vznikli. Spoločnosť BSP sa v dohode o novácii zaväzovala, že upustí od súdneho vymáhania poplatkov z omeškania. Dlžníka, ktorý nepristúpi na dohodu o novácii, mala čakať ďalšia výzva, tentoraz už aj na úhradu poplatkov z omeškania, ktoré by BSP súdne vymáhala.

Paralelne s týmto procesom prijala NR SR novelu T. Galbavého, ktorou sa menil zákon o koncesionárskych poplatkoch a zaviedol sa tzv. generálny pardon, ktorý vstúpil do platnosti 21. februára 2006. Podľa predkladateľa novely od ľudí, ktorí do konca apríla využili generálny pardon, už nemohol nikto vymáhať niekoľkotisícové sankcie. Spoločnosť BSP Lawyer Partners sa napriek tomu domnievala, že jej nárok na úhradu súdnych nákladov nebol novelou zákona o koncesionárskych poplatkoch nijako dotknutý. Spoločnosť sa rozhodla do 13. marca 2006 predĺžiť lehotu na pristúpenie k dohode o novácii. Na dohodu zareagovalo približne 10-tisíc dlžníkov, z toho však 5 000 korún v zmysle dohody o novácii zaplatilo len približne 1500 dlžníkov.

Dňa 21.4.2006 sa skončila lehota 2-mesačného generálneho pardonu, počas ktorého mohli neplatiči bez sankcií splatiť svoje dlhy. Generálny pardon využilo okolo 12-tisíc subjektov dlžných SRo a 30-tisíc subjektov dlžných Slovenskej televízii. BSP podala na súd vyše 74-tisíc žalôb, v ktorých od neplatičov vymáhala nedoplatky, ale aj tisícové súdne trovy. Podľa predstaviteľov spoločnosti sa žaloby týkali ľudí, ktorí nereagovali ani na jednu z dvoch výziev, aby uhradili svoj dlh. Na začiatku júna 2006 dostalo okolo 30 000 koncesionárov platobné príkazy zo súdov, ale aj výzvy od súkromnej firmy BSP. Spoločnosť v nich žiadala poplatok 10-tisíc korún pre fyzické osoby a 15-tisíc pre právnické osoby, inak bude ďalej vymáhať súdnou cestou niekoľko tisícové poplatky z omeškania. Podľa mediálneho zástupcu firmy platobné príkazy prišli nielen tým, ktorí nezaplatili istinu, ale aj tým, čo zaplatili istinu počas generálneho pardonu, ale nepristúpili na dohodu o novácii s firmou BSP. Na účet SRo prišlo z vymožených istín od firmy BSP okolo 70 mil. Sk a od začiatku činnosti BSP sa zaregistrovalo približne 90-tisíc nových koncesionárov (stav október 2006).

Slovenská národná strana počas trvania generálneho pardonu niekoľkokrát vyzvala dlžníkov koncesionárskych poplatkov Slovenského rozhlasu, aby zaplatili iba ich dlžnú sumu a neplatili poplatky z omeškania. Poslanec a prekladateľ novely T. Galbavý tiež niekoľkokrát potvrdil, že generálny pardon sa vzťahoval na všetkých koncesionárov, ktorí do 60 dní od 21. februára 2006 uhradili svoje nedoplatky voči STV a SRo. Združenie občianskej sebaobrany požiadalo 13.3.2006 otvoreným listom štatutárnu zástupkyňu Slovenského rozhlasu Hildu Gajdošovou, aby v čo najkratšom čase pozastavila "nezmyselný a bezprecedentný chaos" okolo zmlúv o novácii s firmou BSP. Spoločnosť BSP počas trvania generálneho pardonu opakovane dlžným koncesionárom tvrdila, že v prípade ak zaplatia istinu, tak priznávajú existenciu svojho dlhu a ich právna pozícia na súde sa rapídne zhorší.

BSP bola presvedčená, že keďže odoslala výzvy neplatičom ešte pred účinnosťou generálneho pardonu, má právo vymáhať aj vysoké úroky za omeškanie. Tých by sa vzdala, ak by dlžníci pristúpili na mimosúdne vyrovnanie.

Nová generálna riaditeľka SRO Miloslava Zemková odstúpila v prvej polovici októbra 2006 od zmluvy s firmou BSP a zároveň podala na súd žalobu pre neplatnosť zmluvy kvôli porušeniu niekoľkých zákonov pri podpise zmluvy medzi BSP a vtedajším riaditeľom J. Rezníkom. Podľa predsedu predstavenstva spoločnosti BSP Daniela Paľka sa „riaditeľka rozhlasu verejne pridala na stranu neplatičov a cielene znevýhodňuje všetkých, ktorí si svoju zákonnú povinnosť splnili a koncesionárske poplatky platili“. Firma BSP podozrieva M. Zemkovú, že spáchala trestný čin porušenia povinnosti pri správe cudzieho majetku, a že porušením zmluvy bráni spoločnosti v činnosti. BSP žiada, aby SRO zaplatil zmluvnú pokutu 98 mil. Sk.

Podľa kritikov mala novela charakter predvolebného zákona, ktorý môže mať negatívny dosah na disciplínu platiacich domácností a firiem. Jediní, komu mal generálny pardon pomôcť, boli neplatiči, teda tí, čo porušujú zákon. Novela teda zvyšovala tzv. morálny hazard v spoločnosti.

Novela zákona o koncesionárskych poplatkoch tiež určila, že SRO a STV už nie sú oprávnené odpredávať pohľadávky voči koncesionárom, poskytnúť ich ako bankovú zálohu alebo ako inú garanciu, ako aj inak ich prevádzať na tretie osoby. Podľa novely sa koncesionárske poplatky nebudú vyberať za mobilné telefóny a počítače. Novela totiž vylúčila z platenia koncesionárskych poplatkov všetky tie zariadenia, ktoré nie sú primárne určené na prijímanie a reprodukovanie rozhlasového alebo televízneho programu.

Novela zákona o koncesionárskych poplatkoch nadobudla účinnosť v deň vyhlásenia v Zbierke zákonov SR, t.j. 21. februára 2006.

[späť na stručné charakteristiky](#)

7. Zrušenie štátnej príspevkovej organizácie Správcovská SND (výlučným správcom a prevádzkovateľom novej budovy Slovenského národného divadla bude samotné SND)

Vláda SR na svojom rokovaní 25. januára 2006 schválila *Návrh na doplnenie uznesenia vlády SR č. 582 zo dňa 13. júla 2005 k návrhu riešenia dofinancovania novostavby Slovenského národného divadla (SND)*, ktorým zvrátila vládou schválený *Návrh riešenia dofinancovania novostavby SND* (pozri [HESO 2/2005](#)) exministra kultúry Františka Tótha (ANO, neskôr strana Nádej) predpokladajúci, že novú budovu SND bude spravovať príspevková organizácia Ministerstva kultúry (MK) SR "Správcovská SND". Januárovým uznesením vlády však bolo rozhodnuté, že štátna príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR - Správcovská SND bude zrušená do 3. februára 2006, a to vzhľadom na nemožnosť dosiahnutia konsenzu medzi MK SR a SND ohľadne správy a prevádzky novostavby divadla. Týmto krokom sa v skutočnosti pravý predkladateľ návrhu premiér Mikuláš Dzurinda (SDKÚ-DS) snažil, čo najrýchlejšie a ústretovo riešiť úlohy súvisiace s blížiacou sa kolaudáciou nehnuteľnosti, ako aj so samotným spustením jej prevádzky. Premiér tak reagoval na tlak časti umeleckej obce na odvolanie ministra kultúry F. Tótha, ktorému vyčítali údajnú nekompetentnosť v riadení rezortu. Vláda teda ustúpila umelcom, prevažne zo SND, pre ktorých bolo presadzovanie vzniku správcovskej spoločnosti jedným z hlavných dôvodov na odvolanie ministra Tótha.

Správcovská SND bola zriadená k 1. januáru 2006 na plnenie úloh súvisiacich so zabezpečením správy a prevádzky (vrátane zabezpečenia efektívneho využívania priestorových kapacít) novostavby SND. Uvedená organizácia mala sídlieť v priestoroch novostavby divadla a k 1. marcu 2006 malo dôjsť k jej zlúčeniu so Správou kultúrnych zariadení (SKZ) MK SR, ktorá okrem služieb vykonávaných pre aparát ministerstva, vykonáva investičnú činnosť súvisiacu s výstavbou novej budovy SND. Dôvodom zlúčenia malo byť efektívnejšie a hospodárnejšie využitie existujúceho finančného a ľudského potenciálu v SKZ. Právnym nástupcom zrušenej SKZ mala byť v plnom rozsahu Správcovská SND, na ktorú mali prejsť všetky práva a povinnosti zaniknutej SKZ. Zároveň malo dôjsť aj k zrušeniu niektorých činností, ktoré SKZ vykonávala. V priebehu roka 2006 malo byť hlavnou úlohou Správcovskej SND zabezpečiť dokončenie novostavby SND, vrátane kolaudácie. Zároveň mala pracovať na príprave celkového priestorového využitia novostavby divadla na roky 2007 a 2008. Priestory divadla mali byť prioritne využívané jednotlivými umeleckými telesami SND, pričom v ostatnom čase mali byť využívané na iné kultúrno-spoločenské aktivity.

Na základe uznesenia vlády z 1. marca 2006 o neprijímaní privatizačných rozhodnutí do konca volebného obdobia v dôsledku blížiacich sa predčasných parlamentných volieb (pozri *opatrenie č. 2*) musel minister kultúry F. Tóth zastaviť tiež predaj nehnuteľností v blízkosti novostavby SND, z ktorého sa malo financovať dokončenie stavby novej budovy SND. Z budov sa stihlo predať koncom roka 2005 sídlo Generálneho riaditeľstva (GR) SND na Gorkého ulici v Bratislave za 212 mil. Sk firme Humar, za ktorou stojí finančná skupina J&T. O niektoré

nehnuteľnosti, vrátane budovy Divadla P.O. Hviezdoslava (DPOH), neprejavil v úvodných kolách osobitného ponukového konania záujem žiaden kupujúci. V súčasnosti prebiehajú rokovania medzi mestom Bratislava a MK SR o budúcnosti budovy DPOH. Vedenie SND podporuje tie snahy, ktoré sú za to, aby budova i naďalej slúžila divadelníctvu.

Po januárovom rozhodnutí vlády zrušiť Správčovskú SND spravuje novostavbu SND až do doby kolaudácie a prevzatia novej budovy SKZ. Vedenie SND malo predložiť nový návrh riešenia spravovania budovy novostavby SND. Dohodlo sa, že po prevzatí novostavby zo strany SND bude správu budovy vykonávať samotné SND. Kolaudačné rozhodnutie na novú budovu SND vydal príslušný stavebný úrad 31. januára 2007, avšak vedenie SND si budovu ešte neprebralo. GR SND sa z budovy na Gorkého ulici presťahovalo do novostavby za 2 týždne - od 15. do 31. januára 2007 a v súčasnosti užíva časť novej budovy, na ktorú bolo vydané kolaudačné rozhodnutie o predčasnom užívaní. V DPOH, ako aj na Malej scéne SND sa bude hrať do konca marca 2007. Obe scény sa budú sťahovať do novej budovy v prvej polovici apríla 2007. SND plánuje novú budovu divadla otvoriť slávnostným galaprogramom 14. a 15. apríla 2007.

Divadelníci ocenili, že sa ich v boji proti "ich vlastnému" ministrovi kultúry zastal sám predseda vlády a dal im záruky, že si budú sami spravovať novú budovu SND. Herec František Kovár chápal zrušenie správčovskej spoločnosti ako pragmatické rozhodnutie, lebo vyplývalo z potreby profesionálneho divadla. Podľa politológa Grigorija Mesežnikova konflikt medzi umelcami a ministrom Tóthom skomplikoval vzťahy vo vláde, pričom si podľa neho premiér Dzurinda uvedomil, že umelci sú mimoriadne mienkotvorná časť spoločnosti, a že pred voľbami „je veľmi zlé mať s nimi takého konfrontačné vzťahy", a preto im radšej vyšiel v ústrety.

[späť na stručné charakteristiky](#)

8. Projekt kultúrnych poukazov (200 Sk na žiaka a učiteľa na rok na úhradu za návštevu kultúrnych podujatí)

Ministerstvo kultúry (MK) SR pod vedením vtedajšieho ministra Františka Tótha (ANO) predstavilo začiatkom roka 2006 projekt tzv. kultúrnych poukazov - *Poukázkový systém podpory prístupu žiakov a učiteľov základných a stredných škôl ku kultúrnym hodnotám*, prostredníctvom ktorého chcelo jednak zvýšiť a monitorovať záujem detí a mládeže o kultúrne hodnoty a podporovať v tomto smere aj ich pedagógov, jednak vytvoriť podmienky pre aktívnu účasť kultúrnych inštitúcií vo výchove a vzdelávaní školskej mládeže a podporiť konkurenciu medzi kultúrnymi inštitúciami s cieľom zvýšiť kvalitu ich činnosti a v neposlednom rade podporovať adresnosť a prehľadnosť štátnej dotácie kultúrnym inštitúciám na základe reálneho záujmu občanov o ich služby. Podľa slov F. Tótha mal projekt kultúrnych poukazov nadväzovať na systém vzdelávacích poukazov realizovaný Ministerstvom školstva SR od roku 2004. Projekt kultúrnych poukazov mal podľa vtedajšieho ministra kultúry ambíciu dostať deti a mládež do divadiel, múzeí, galérií a knižníc, pričom by na systém kultúrnych poukazov boli nepriamo napojené celé rodiny. Cieľom projektu bolo podľa neho naučiť deti a mládež už od útleho detstva vnímať kultúru ako súčasť bežného života, dosiahnuť, aby sa kultúra prostredníctvom školy a rodiny pravidelne a v rozmanitej podobe dostávala k čo najväčšiemu počtu populácie.

Kultúrny poukaz je finančný poukaz v hodnote 200 Sk a predstavuje osobitný ročný príspevok štátu pre žiaka a pedagóga (zamestnaného na plný pracovný úväzok) základnej školy alebo strednej školy, ktorý bol určený na platenie za rôzne kultúrne akcie (výstavy, predstavenia, odborné prednášky, besedy a pod.). Poukaz v hodnote 200 Sk mal 4 oddeliteľné časti v hodnote po 50 Sk, ktoré sa mohli i jednotlivito použiť ako platba pri návšteve vybranej kultúrnej inštitúcie. Ak bola cena vstupenky vyššia ako 200 Sk, bolo možné zvyšok doplatiť v hotovosti. Pri cene nižšej ako 50 Sk sa z kupónu nevydávalo. Kultúrny poukaz bolo možné použiť na uhradenie vstupného v divadlách, galériách, múzeách, kinách, knižniciach a pod. Uplatniť poukaz (prvé poukazy boli vyzbierané v apríli 2006) mohli žiaci a pedagógovia len v takých kultúrnych inštitúciách, ktoré poskytujú kultúrne služby a zaregistrovali sa do projektu kultúrnych poukazov (povinnosťou bolo tiež nahlasovať kultúrne podujatia a ich návštevnosť na web-stránku <http://registerkultury.gov.sk/>). Išlo o štátne inštitúcie, kde je zriaďovateľom MK SR (Slovenské národné divadlo, Nová scéna, Štátna opera, Slovenská filharmónia, Slovenský filmový ústav, Divadelný ústav, Hudobné centrum, Národné osvetové centrum, Slovenské národné múzeum, Štátna galéria, Štátny komorný orchester, štátne vedecké knižnice, ÚĽUV, SĽUK, Lúčnica a pod.), kultúrne inštitúcie v pôsobnosti vyšších územných celkov (divadlá, štúdiá tanca, bábkové divadlá, galérie, múzeá, hvezdárne, osvetové strediská, knižnice a pod.), kultúrne inštitúcie v pôsobnosti obcí (mestské divadlá, mestské knižnice, mestské kultúrne strediská, mestské múzeá a pod.) a neštátne kultúrne inštitúcie (súkromné divadlá, galérie, múzeá, kiná a pod.). Do projektu kultúrnych poukazov sa zaregistrovalo 453 kultúrnych inštitúcií a 2874 základných a stredných škôl (z celkového počtu približne 3400 škôl v SR). Do Informačného systému Kultúrne poukazy bolo registrovaných celkovo 836 650

žiacov a 66 363 učiteľov. Vydaných bolo 902 447 poukazov v hodnote 200 Sk, pričom do konca roka 2006 bolo z nich uplatnených takmer 60% - 527 194, čo predstavuje vyše 105,4 mil. Sk. Financovanie projektu bolo zabezpečené zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly MK SR. Finančné náklady projektu kultúrnych poukazov sa predpokladali na úrovni 210 mil. Sk (180 mil. Sk – žiaci, 20 mil. Sk – pedagógovia, 10 mil. Sk – administratíva).

Kultúrne poukazy sa distribuovali cestou základných a stredných škôl. Žiak a pedagogický zamestnanec ich získal len vtedy, ak sa škola prostredníctvom svojho zriaďovateľa prihlásila do projektu (možnosť registrácie od 1. februára 2006) a zriaďovateľ školy podal na MK SR v stanovenom termíne žiadosť o dotáciu na kultúrne poukazy. Kultúrny poukaz dostal konkrétny žiak alebo pedagóg základnej alebo strednej školy na svoje meno, a tým sa stal jeho majiteľom a mohol ho využiť buď individuálne alebo na školou organizovanú skupinovú návštevu kultúrneho podujatia. Každý kultúrny poukaz mal jedinečné číslo, na základe ktorého bol identifikovateľný, obsahoval meno a adresu školy. Kultúrny poukaz bol neprenosný a bol platný jeden kalendárny rok, na ktorý bol vydaný. V polovici septembra 2006 sa však na internetovej stránke projektu objavila informácia, že kultúrne poukazy sa musia uplatniť do 15. novembra (lístky na podujatia po tomto termíne sa mohli kúpiť vopred), aby sa stihla ich administrácia, vyúčtovanie a zaplatenie do konca rozpočtového obdobia – do konca roka 2006. Zriaďovateľ kultúrnych inštitúcií mohol získať finančné prostriedky za kultúrne poukazy z MK SR priebežne (každý mesiac) v tom prípade, ak vyzbieral minimálne 100 poukazov (sumárne od všetkých kultúrnych inštitúcií v jeho pôsobnosti) v sume 5 000 Sk. V opačnom prípade sa hodnota vyzbieraných poukazov kumulovala a preplatila sa pri najbližšom dosiahnutí tejto hranice alebo pri finálnom ročnom vyúčtovaní. Kultúrna inštitúcia získala finančné prostriedky za kultúrne poukazy od svojho zriaďovateľa. Aby sa zabránilo nahlasovaniu vyššieho ako skutočného počtu vyzbieraných poukazov, museli kultúrne inštitúcie elektronicky zasielať na ministerstvo identifikačné čísla vyzbieraných kultúrnych poukazov.

Manažérka projektu Lucia Okoličányová z MK SR tvrdila, že projekt kultúrnych poukazov získal veľa pozitívnych ohlasov. Podľa kastelána Ľubovnianskeho hradu sa ukázalo dobrým krokom rozhodnutie ministerstva použiť kultúrne poukazy aj na vstupy do hradov a zámkov. V roku 2005 prišlo do Starej Ľubovni na akciu *Hrad a skanzen deňom* 2100 žiakov, v roku 2006 bol vytvorený rekord - 3300 žiakov za jediný deň. Riaditeľ Slovenského národného múzea Pavol Maráky kritizoval, že kultúrne poukazy boli využité predovšetkým na zábavné akcie na hradoch, a nie na vzdelávacie programy. Slovenská národná galéria zaznamenala nárast návštev školákov a študentov v čase koncoročných výletov, avšak za prvý polrok 2006 sa ich plánované počty vyzbieraných kultúrnych poukazov nenaplnili. Kultúrne poukazy si chválili prevádzkovatelia kín. Práve na východe Slovenska bol podľa Združenia prevádzkovateľov a pracovníkov kín veľký záujem o využitie poukazov na návštevu kín. Zaradenie kín do systému kultúrnych poukazov však chce nový minister kultúry Marek Maďarič (Smer-SD) prehodnotiť, aby sa zo štátnych prostriedkov nedotovala návštevnosť zahraničných komerčných filmov. Divadlo Andreja Bagara v Nitre, ktoré sa do projektu zapojilo medzi prvými, zozbieralo v prvom polroku 2006 poukazy za viac ako pol milióna korún. Pavel Sadloň, riaditeľ Gymnázia Ladislava Sáru v Bratislave a šéf Asociácie riaditeľov štátnych gymnázií pripustil, že začiatok projektu bol rozpačitý a zlyhával i tok peňazí v reťazci MK SR – zriaďovateľ – kultúrna inštitúcia. Postupom času však podľa neho už školy poukazy aktívne využívali pri zväčšujúcej sa kultúrnej ponuke. MK SR poukazovalo, že poukazy nemali preplatené načas len tie kultúrne inštitúcie, ktoré nespĺnili zmluvné podmienky a nenahlásili údaje o návštevnosti ich podujatí. Tieňový minister školstva strany Smer-SD Dušan Čaplovič vnímal monitoring návštevnosti kultúrnych podujatí ([pozri HESO 4/2005](#)) a zavedenie kultúrnych poukazov pre deti a mládež ako experimenty a pripomenul, že podobný projekt vzdelávacích poukazov v rezorte školstva zlyhal.

Súčasný minister kultúry M. Maďarič koncom októbra 2006 vyhlásil, že projekt kultúrnych poukazov prerušuje na jeden rok. Opätovne by sa mal spustiť v kalendárnom roku 2008. Ministerstvo chce prestávku využiť na lepšiu prípravu projektu z technického, administratívneho a obsahového hľadiska. Podľa ministra sa totiž ukázalo, že v minulom období bol tento projekt pripravovaný v istom časovom strese a správa, ktorú si na MK SR nechali vyhotoviť, odhalila niektoré nedostatky, najmä čo sa týka administrácie. Maďarič následne predstavil nový projekt pod názvom *Otvorený deň v múzeách a galériách*. Každý prvý piatok v mesiaci budú môcť organizované skupiny žiakov a učiteľov bezplatne absolvovať exkurziu stálej expozície v jednom z 30 slovenských múzeí a galérií.

[späť na stručné charakteristiky](#)

9. Projekt Internet pre vzdelanie (štátny príspevok vo výške 234 Sk za mesiac počas 2 rokov pre 40-tisíc mladých (neskôr pre všetkých) ľudí, ktorí si zriadia prístup k vysokorychlostnému internetu)

Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií (MDPT) SR začiatkom februára 2006 predstavilo a v apríli 2006 spustilo pilotný projekt *Internet pre vzdelanie*, do ktorého plánovalo investovať 240 mil. Sk v období do konca roku

2008. Projekt spočíva v poskytovaní príspevku novým užívateľom vysokorýchlostného internetu vo forme štátnej podpory vo výške 6 016 Sk na osobu a 24 mesiacov. Projekt je súčasťou Akčného plánu Stratégie konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 a vládneho programu rozvoja znalostnej ekonomiky Minerva (*pozri HESO 1/2005*). Cieľom projektu bolo zvýšiť penetráciu vysokorýchlostného prístupu na internet a informačnú gramotnosť mladých ľudí, občanov SR formou štátnej dotácie o 40 000 nových užívateľov do konca roku 2006.

Štátny príspevok vo výške 6 016 Sk na jedného mladého človeka predstavuje súčet jednorazového príspevku na vzdelávanie v hodnote 400 Sk a 24 mesačných príspevkov vo výške 234 Sk, o ktoré sa zníži cena podporovanej služby. Žiadateľom o dotáciu mohol byť len občan SR, fyzická osoba, ktorá nie je podnikateľom, vo veku od 15 do 25 rokov, a ktorá nemala na adrese trvalého bydliska (alebo formou mobilného pripojenia) zriadené pripojenie na internet s prenosovou rýchlosťou vyššou ako 512/128 kbit/s. Štátom sa podporuje len taká služba širokopásmového „on-line“ pripojenia do internetu, ktorej cena za mesiac je od 260 do 734 Sk vrátane DPH. Cena zahŕňa službu pripojenia a prístupu (napr. DSL, FWA prístup) do internetu, nezahŕňa však koncové zariadenia (napr. modem, router). Žiadateľ si mohol uplatniť príspevok na jednu službu u zmluvného poskytovateľa do konca roku 2006, pričom príspevky sa mali poskytovať iba do vyčerpania na tento účel určených prostriedkov zo štátneho rozpočtu, a to predstavovalo maximálne 5000 podporených žiadateľov pre každý vyšší územný celok (spolu pre celú SR teda 40 000 žiadateľov). Žiadateľ sa v zmluve s poskytovateľom musel zaviazat' zotrvať v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov, počas tohto obdobia neuzatvárať žiadne ďalšie pripojenie na internet a pod. V prípade porušenia zmluvného vzťahu by prijaté príspevky musel vrátiť.

Dotácia na prístup k vysokorýchlostnému internetu je realizovaná tak, že MDPT SR ju na základe plnej moci uhradí v mene účastníka príslušnému poskytovateľovi pripojenia na internet (ďalej „provider“). Štátny príspevok je poskytovaný cez providera formou zľavy za službu. Žiadosť o dotáciu podávali na MDPT SR provideri v mene žiadateľov. Provideri, ktorí mali záujem zapojiť sa do projektu, museli uzatvoriť s MDPT SR zmluvu o podpore penetrácie vysokorýchlostného pripojenia na internet. Žiadosť o účasť na projekte podalo na MDPT SR pôvodne 59 poskytovateľov. Viacerí z nich podali svoje žiadosti v očakávaní, že podmienky projektu sa budú ešte upravovať, napríklad, že odpadne povinnosť zložiť bankovú zábezpeku 1 mil. Sk, čo z projektu de facto vylučovalo menšie firmy poskytujúce pripojenie na internet. Keďže sa tak nestalo, počet reálnych záujemcov začal klesať a dosiahol 49, ktorí s MDPT SR uzavreli zmluvu. Najvyšší počet zákazníkov získal Slovak Telekom.

MDPT SR 18. októbra 2006 zrušilo obmedzenie, ktoré hovorilo, že o dotáciu môžu žiadať len mladí ľudia vo veku od 15 do 25 rokov. Štátom dotovaný internet tak mohli získať všetky fyzické osoby s trvalým pobytom v SR bez obmedzenia veku. Ako dôvod rozšírenia projektu na všetky vekové skupiny sa vo vládnom materiáli uvádzalo, že SR zaostáva v rozvoji širokopásmového internetu za priemerom krajín EÚ, a to najmä kvôli vysokej cene pripojenia do internetu vzhľadom na nízku kúpnu silu slovenských domácností. Neoficiálnym dôvodom však bola skutočnosť, že sa v priebehu roka nedarilo naplniť plánovanú hranicu 40-tisíc nových mladých užívateľov. V prvej polovici novembra 2006 sa preto podarilo naplniť limit 40-tisíc účastníkov v SR. Posledné dotácie boli voľné v banskobystrickom a trnavskom kraji. Prvý kraj, v ktorom sa vyčerpal stanovený počet 5000 záujemcov, bol prešovský, za ním nasledoval žilinský.

Splnomocnenec vlády pre informatizáciu spoločnosti Miroslav Kukučka hodnotil projekt Internet pre vzdelanie ako úspešný, pričom podľa neho splnil cieľ poskytnúť internetové pripojenie hlavne mladým ľuďom. To, či bude projekt štátom dotovaného internetu pokračovať aj v nasledujúcich rokoch, závisí podľa Juraja Jančího z odboru pre projektový manažment MDPT SR od konečného vyhodnotenia a analýzy súčasného projektu. Podľa M. Kukučku by mohol projekt nájsť uplatnenie aj v budúcnosti, rozhodujúce však podľa neho bude, či vláda nájde v rozpočte na projekt financie. Kukučka sa prihovára hlavne za rozšírenie projektu do regiónov, pričom by však mal prebiehať bez diskriminácie.

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Iveta Radičová (SDKÚ-DS) hodnotila na projekte pozitívne to, že vytvára možnosť zamestnať ľudí na diaľku formou tzv. teleworkingu. Poslanec NR SR Jaroslav Baška (Smer-SD) uviedol, že: *“Smer podporuje dotácie v oblastiach, ktoré nie sú zaujímavé pre komerčné subjekty”* a prirovnal zavádzanie internetu ku elektrifikácii domácností a dodal, že *“všetci občania by mali mať právo na prístup k internetu”*. Poslanec Branislav Opaterný (SF) vyjadril svoj nesúhlas s projektom slovami: *„Dotácie nikdy neznižili ceny“*. Minister výstavby a regionálneho rozvoja László Gyurovszky (SMK) kritizoval existenciu projektu nasledovne: *„Nebolo to rozhodnutie vlády a SMK zásadne takéto projekty nepodporuje“*. Poslanec Július Brocka (KDH) dodal, že *„vláda by sa nemala starať o penetráciu ale o užitočný obsah na internete“*.

Podľa novinára týždenníka Slovo Braňa Ondruša bol projekt Internet pre vzdelanie len zlomkom toho, čo vláda pôvodne schválila. V júli 2005 si totiž stanovila za cieľ zvýšiť penetráciu vysokorýchlostného prístupu na internet minimálne o 100-tisíc nových užívateľov do konca roku 2006. Podpora sa mala vzťahovať na balíček pozostávajúci z osobného počítača, vysokorýchlostného internetového pripojenia na minimálne 3 roky a počítačového vzdelávacieho kurzu. Dotáciu mali občania dostávať 3 roky. Počítače z projektu nakoniec vypadli a trvanie štátnej

podpory sa skrátilo na 2 roky. Práve absencia štátnej podpory osobných počítačov je podľa B. Ondruša kľúčový problém, keďže podľa jeho slov na Slovensku ešte stále príliš veľa ľudí nevlastní počítač, a tak si nemôžu vôbec aktivovať internet.

Novinár týždenníka .týždeň Robert Žitňanský sa domnieval, že „*absurdné nie sú podmienky projektu, ktoré podľa menších providerov nadŕžajú veľkým hráčom, ale sám fakt, že štát ide míňať peniaze všetkých daňových poplatníkov na podporu niečoho, čo sa 1. búrlivo rozvíja aj samo, 2. čo dnes zhoršuje iba dominancia pološtátneho Slovak Telekomu a nič iné, 3. čo budú používať mladí ľudia, pričom na štúdium vysokorýchlostný internet netreba a pri oveľa pravdepodobnejšom sťahovaní hudby či filmov sa "verejný záujem" dotácie bude obhajovať naozaj ťažko*“.

[späť na stručné charakteristiky](#)

2. štvrt'rok 2006

10. Zvýšenie úrokových sadzieb Národnej banky Slovenska o 0,5%-uálneho bodu (základná úroková sadzba – 4,0%) od 31. mája 2006

Banková rada (BR) Národnej banky Slovenska (NBS) rozhodla na svojom 22. zasadnutí 30. mája 2006 o zmene úrokových sadzieb s účinnosťou od 31. mája 2006 nasledovne:

- úroková sadzba pre jednoduché sterilizačné obchody sa zvýšila o 0,50%-uálneho bodu na úroveň **3,00%**,
- úroková sadzba pre jednoduché refinančné obchody sa zvýšila o 0,50%-uálneho bodu na úroveň **5,00%**,
- limitná úroková sadzba pre dvojtýždňové REPO tendre sa zvýšila o 0,50%-uálneho bodu na **4,00 %** a
- základná úroková sadzba sa zvýšila o 0,50%-uálneho bodu na úroveň **4,00 %**.

Májové rozhodnutie NBS o zvýšení úrokových sadzieb bolo v poradí už druhým zvýšením od začiatku roka. BR NBS zvýšila 28. februára 2006 základnú úrokovú sadzbu o 0,5%-uálneho bodu (*pozri opatrenie č. 1*). Podľa predstaviteľov BR NBS, podobne ako vo februári, si riziko zvyšovania inflácie vyžadovalo ďalšie sprísnenie menovej politiky. Zvýšenie základnej úrokovej sadzby NBS podporilo päť členov Bankovej rady, proti hlasovali traja.

V komentári BR NBS sa uvádzalo, že v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom pretrvávali riziká v smere rastu inflácie, pričom niektoré sa zosilňovali. Stále sa zvyšujúce ceny ropy pôsobili proinflačne nielen priamo na ceny pohonných hmôt, ale mohli sa prejaviť aj v ďalšom raste regulovaných cien s dodatočnými následnými sekundárnymi efektmi. Odhady cenového vývoja ku koncu roka 2006 sa nachádzali nad inflačným cieľom NBS. Tempo celkového hospodárskeho rastu sa síce výrazne nezmenilo, spotrebný dopyt bol však dynamickejší, čo mohlo signalizovať rast dopytových tlakov.

Z jednotlivých zložiek inflácie rástli ceny služieb aj tovarov, kde sa prejavilo zvýšenie cien potravín, ako aj ďalší rast niektorých regulovaných cien. Cenový vývoj meraný harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien bol v apríli v súlade s očakávaniami NBS. V rámci krátkodobej predikcie sa však opäť zvýšilo riziko ďalšieho rastu cien ropy. K cenovému rastu mohli rovnako prispieť vyššie regulované ceny v zdravotníctve, ako aj rast cien potravín.

Štatistický úrad SR zverejnil revidované údaje HDP, kde nedošlo k významným zmenám v doterajších tendenciách reálnej ekonomiky. Zvýšil sa však rast konečnej spotreby domácností, ktorý predstihol dynamiku celkového HDP. Rýchly odhad HDP v prvom štvrtroku 2006 potvrdzoval pokračovanie dynamiky z roku 2005. Dynamický rast ekonomiky mal tendencie pretrvávať aj v nasledujúcom období. V takomto prostredí bolo možné očakávať formovanie pozitívnych očakávaní budúceho ekonomického vývoja s dopadom na rýchlejší rast miezd. Ak by tento nezodpovedal vývoju produktivity práce mohlo by to vytvárať nepriaznivé dopady na cenový vývoj.

Jedným z efektov doterajšieho rastu produkcie, ako aj dôsledkom silných investičných dovozov bolo pravdepodobne zníženie deficitu obchodnej bilancie v marci v porovnaní s prvými dvoma mesiacmi. BR NBS sa nazdávala, že napriek tomu, že vtedajšie hodnoty, resp. dosiahnuté deficity za rok 2005 boli vysoké, štruktúra investičných dovozov, ako aj blízky nábeh výroby v podnikoch priamych zahraničných investícií naznačujú zlepšenie hodnôt zahraničného obchodu už v roku 2006.

Podľa predstaviteľov NBS bol vývoj cien, ako aj reálnej ekonomiky na jednej strane v súlade s očakávaniami NBS a pokračoval v dovtedajších základných vývojových líniách, na strane druhej však pretrvávali a zvýrazňovali sa mnohé identifikované riziká či už nákladového alebo dopytového charakteru. Ekonomický rast, ktorého štruktúra signalizovala silnejšie formovanie domáceho dopytu, vytváral prostredie, v ktorom bolo sprísnenie menových

podmienok cez úrokové sadzby potrebné pre elimináciu identifikovaných rizík. Všetci členovia BR NBS podporili potrebu sprisnenia menovej politiky.

Podľa vyjadrenia niektorých analytikov NBS iba priblížila úroky úrovni, ktorá zodpovedala reálnemu vývoju ekonomiky. Zvýšenie úrokov nemalo podľa nich viesť k pozorovateľnému spomaleniu rastu ekonomiky. Ekonomickí analytici zvyšovanie úrokových sadzieb očakávali a vo zvyšovaní videli predovšetkým snahu NBS eliminovať riziká zvyšovania inflácie.

Cenová stabilita je jedným z Maastrichtských konvergenčných kritérií, ktoré treba nevyhnutne splniť pre prijatie spoločnej európskej meny - euro. Kritérium cenovej stability znamená, že rast cien môže byť najviac 1,5%-uálneho bodu nad priemerom 3 štátov s najnižšou mierou inflácie.

V menovom programe do roku 2008 si NBS vytýčila cieľ pre medziročnú mieru inflácie meranú harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP - Harmonised Index of Consumer Prices) pod 2,5% k decembru 2006 a pod 2% k decembru 2007 a 2008 a to tak, aby bolo splnené Maastrichtské kritérium na báze priemernej dvanásťmesačnej inflácie. Vzhľadom na to, že úroveň maastrichtského kritéria inflácie nie je fixná, ale pohyblivá, bol inflačný cieľ na roky 2007a 2008 stanovený tak, aby zabezpečil aj splnenie náročného kritéria vyplývajúceho z novej nízkej inflácie členských krajín EÚ.

Podľa správy Svetovej banky o ekonomickom vývoji krajín tzv. EÚ-8 (Estónsko, Litva, Lotyšsko, Česko, Slovensko, Maďarsko, Poľsko a Slovinsko), prezentovanej koncom mája 2006, by mohlo byť práve plnenie inflačného kritéria najväčším problémom pre plán slovenskej vlády prijať spoločnú európsku menu v roku 2009. Ekonom Svetovej banky pre Slovensko Anton Marcinčin považoval za pomerne prísne dodržať asi 2,5%-nú mieru inflácie. Nevylúčil, že opatrenia snažiace sa o tlmenie inflácie môžu zoslabiť hospodársky rast, pričom dôsledkom môže byť aj spomalenie rastu miezd, produktivity a cien približujúcich sa k štandardu západných krajín Únie.

Inflácia v nových členských krajinách EÚ			
	2005	2006*	2007*
Česko	1,9	2,6	2,7
Estónsko	4,1	3,0	3,0
Maďarsko	3,6	2,0	3,0
Lotyšsko	6,7	6,0	5,0
Litva	2,7	2,1	2,8
Poľsko	2,1	1,5	2,0
Slovensko	3,4	4,4	2,7
Slovinsko	2,6	2,4	2,5

*predikcia Svetovej banky

Zdroj: Svetová banka, EU8 Quarterly Economic Report, May 2006

Po tom, čo NBS zvýšila základnú úrokovú sadzbu, upravilo sadzby pri termínovaných vkladoch, ako aj pri úveroch niekoľko bánk. V reakcii na NBS zvýšili sadzby pri hypotekárnych úveroch Slovenská sporiteľňa a Istrobanka. Neskôr ich nasledovali Tatra banka a VÚB banka. Podľa niektorých analytikov hypotekárne úvery reagujú na zvyšovanie kľúčových úrokových sadzieb najcitlivejšie a najrýchlejšie.

Niektoré banky, ktoré zvýšili úroky pri hypotekárnych úveroch a úveroch na bývanie:

- Slovenská sporiteľňa o 0,4%-uálneho bodu,
- VÚB banka o 0,2-0,4%-uálneho bodu (platné od 19. júna),
- Tatra banka o 0,2%-uálneho bodu (platné od 22. júna),
- Istrobanka o 0,24%-uálneho bodu pri ročnej fixácii.

Zvýšenie úrokových sadzieb sa prejavilo aj pri zvyšovaní úrokov pri termínovaných vkladoch.

Niektoré banky, ktoré zvyšovali úroky na termínovaných vkladoch:

- ČSOB od 0,4 do 0,55%-uálneho bodu,
- Slovenská sporiteľňa do 0,55 percentuálneho bodu,
- VÚB banka od 0,25 do 0,7%-uálneho bodu,
- Tatra banka do 0,5%-uálneho bodu,
- Dexia do 0,25%-uálneho bodu,
- Ľudová banka do 0,5%-uálneho bodu.

Európska centrálna banka (ECB) zvýšila 8. mája 2006 úroky o 0,25%-uálneho bodu na 2,75%. Obavy z rastu inflácie v USA sa objavili i v USA (základná úroková sadzba bola na úrovni 5%). Analytici sa obávali, že ak sa budú naďalej zvyšovať úrokové miery v USA a v Európe, môže postihnúť globálnu ekonomiku citelné spomalenie rastu. Poľská národná banka ponechala základnú referenčnú sadzbu na úrovni 4%. Maďarsko malo základnú úrokovú sadzbu na úrovni 6%. V Českej republike bola od mája 2006 dvojtýždenná reposadzba na úrovni 2,25% (diskontná sadzba - 1,25 %, lombardná sadzba - 3,25 %).

[späť na stručné charakteristiky](#)

11. Nevymenovanie Vladimíra Tvarošku za viceguvernéra Národnej banky Slovenska prezidentom SR pre údajné nespĺnenie podmienky dostatočných odborných vedomostí a skúseností

Prezident SR Ivan Gašparovič nevymenoval dňa 6. júna 2006 Ing. Vladimíra Tvarošku za viceguvernéra Národnej banky Slovenska (NBS) s odôvodnením, že ten nespĺňa zákonom ustanovené predpoklady k výkonu tejto funkcie. Je to po prvýkrát, čo prezident neschválil kandidáta schváleného vládou.

Národná rada SR schválila 16. marca 2006 vládny návrh na vymenovanie vtedajšieho štátneho tajomníka Ministerstva financií (MF) SR Vladimíra Tvarošku za viceguvernéra NBS. Za návrh hlasovalo 81 z 85 prítomných poslancov. Návrh na vymenovanie V. Tvarošku za viceguvernéra NBS predložila parlamentu vláda. Tvaroška mal nahradiť dovtedajšiu viceguvernérku NBS Elenu Kohútikovou, ktorej sa 27. marca 2006 skončilo v poradí už druhé funkčné obdobie členky Bankovej rady (BR) NBS. Viceguvernérka mala na starosti menovú politiku a s ňou spojenú prípravu na spoločnú menu euro, obchodno-devízový úsek, úsek informačných technológií a odbor výskumu.

Viceguvernéra NBS vymenováva a odvoláva prezident SR podľa zákona (č. 566/1992 Zb.) o Národnej banke Slovenska na návrh vlády, ktorý musí byť schválený Národnou radou SR. Podľa tohto zákona môže byť za viceguvernéra vymenovaná fyzická osoba s náležitými odbornými vedomosťami a skúsenosťami v menovej oblasti alebo v oblasti finančníctva, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, a ktorá je bezúhonná. Za náležité odborné vedomosti a skúsenosti sa považuje úplné vysokoškolské vzdelanie univerzitného zamerania a najmenej 5 rokov praxe v riadiacej, vedeckej alebo pedagogickej funkcii v menovej oblasti alebo v oblasti finančníctva.

Po vyše 3 mesiacoch od doručenia návrhu sa prezident 6. júna 2006 rozhodol neakceptovať parlamentom schválený návrh na vymenovanie Vladimíra Tvarošku za viceguvernéra NBS. Podľa vyjadrení kancelárie prezidenta sa Ivan Gašparovič usiloval o získanie podkladov, ktoré by preukázali najmenej 5 rokov praxe V. Tvarošku v riadiacej, vedeckej alebo pedagogickej funkcii v menovej oblasti alebo v oblasti finančníctva. Podľa vyjadrení prezidenta nebolo možné urobiť zo získaných právne relevantných podkladov záver o splnení zákonného predpokladu o náležitých odborných vedomostiach a skúsenostiach. Vladimír Tvaroška tak podľa prezidenta nespĺnil zákonom ustanovený predpoklad, a preto ho nebolo možné vymenovať za viceguvernéra NBS.

Následne vládny kabinet odsúhlasil 7. júna 2006 podanie návrhu na Ústavný súd SR, ktorý má preskúmať, či prezident svojím rozhodnutím neprekročil ústavné právomoci. MF SR sa po konzultácii s ústavnými právnikmi domnievalo, že prezident konal nad rámec svojich právomocí. Prezident mal podľa ich vyjadrení skúmať len formálne náležitosti samotného zvolenia, ako napríklad dodržanie časových lehôt. Niektorí právnici sa vyjadrili, že prvotný výber kandidáta robí vláda a následne súlad tohto výberu so zákonnými predpokladmi potvrdzuje NR SR. Podobne ako napríklad pri vymenúvaní profesorov či predsedu Najvyššieho súdu SR, má prezidentova vymenovávací právomoc len takzvaný notariálny charakter. Má teda overiť napríklad to, či bol kandidát v parlamente schválený dostatočným počtom hlasov. Podľa predstaviteľov koalície bolo rozhodnutie prezidenta politickým rozhodnutím. Kritizovaná bola i bezprecedentná dĺžka času, ktorý si hlava štátu vybrala na rozmyslenie. To spôsobovalo, že funkcia viceguvernéra zostávala dlho neobsadená, čo čiastočne paralyzovalo plnohodnotnú činnosť centrálnej banky. Podľa prezidentovho hovorcu však prezident nie je podľa zákona viazaný žiadnym termínom.

Rezort financií sa domnieval, že viacerými dokumentami bola dokladovaná dĺžka praxe navrhovaného kandidáta na viceguvernéra, a že odborná verejnosť považuje v. Tvarošku za kompetentného na túto funkciu. Prezident SR uviedol, že pri rozhodovaní sa v tejto záležitosti opieral i o vážne informácie z Úradu vlády SR, ktoré nerelevantným spôsobom hovorili o pôsobení Tvarošku na Úrade vlády SR.

Ekonomický týždenník Trend zisťoval názory analytikov renomovaných zahraničných bánk a firiem na osobu V. Tvarošku. Morgan Stanley považuje Tvarošku za veľmi dobre pripraveného a kompetentného odborníka na verejné

financie. Podľa IDEAglobal, medzinárodnej poradenskej firmy so zameraním na globálne finančné trhy, ide o úspešného a kredibilného odborníka. Podľa investičnej banky Dresdner Kleinwort si Tvaroška zaslúži uznanie za reformy, ktoré prispeli k pozoruhodnému vývoju slovenských verejných financií. Podľa Royal Bank of Scotland boli priesťahy pri menovaní viceguvernéra nezvyčajné. Samotný guvernér NBS Ivan Šramko sa vyjadril, že Tvarošku pozná veľa rokov a myslí si, že je to odborník, a z profesionálnej stránky s nomináciou určite nemá problém.

S návrhom vlády na vymenovanie V. Tvarošku za viceguvernéra NBS nesúhlasili predovšetkým poslanci Smeru-SD, ktorí ho považovali za politickú nomináciu. Podľa predsedu tejto strany Roberta Fica Tvaroška robil počas svojho krátkeho profesijného života buď novinára, bol na civilnej službe, alebo robil Ivanovi Miklošovi sluhu. Niektorí opoziční poslanci spochybnili odbornosť V. Tvarošku a podľa ich vyjadrení minister financií I. Mikloš a SDKÚ-DS si chceli „odložiť“ svojho spolupracovníka do NBS, lebo si neverili pred voľbami.

NBS bola aj na začiatku roka 2007 bez svojho viceguvernéra.

Životopis Ing. Vladimíra Tvarošku

(zdroj: http://www.government.gov.sk/miklos/zivotopis_vladimir_tvaroska.html)

Štúdium

- jún 1990 - Maturita na Gymnáziu Jána Hollého v Trnave, špecializácia na matematiku a programovanie
- jún 1995 - Štátne záverečné skúšky na Obchodnej fakulte Ekonomickej univerzity v Bratislave, špecializácia na zahraničný obchod

Zamestnanie

- marec 1993 až august 1993 - Ekonomický redaktor Českej tlačovej kancelárie (ČTK) v Bratislave
- apríl 1994 až január 1997 - Ekonomický redaktor (externe) v denníku Pravda
- júl 1995 až január 1997 - Civilná služba na Zväze elektrotechnického priemyslu SR v Bratislave
- január 1997 až august 1999 - Zástupca šéfredaktora denníka Pravda, zodpovedný za ekonomické spravodajstvo, vedu a techniku
- september 1999 - 2002 Poradca podpredsedu vlády SR pre ekonomiku Ivana Mikloša
- 2002-2006 Štátny tajomník Ministerstva financií SR

Študijné pobyty v zahraničí

- júl 1992 – Jednotýždňový pobyt vo firme Anglia Windscreens v Newmarket (Veľká Británia) zameraný na fungovanie malého a stredného podnikania
- september 1993 až december 1993 - Študijný pobyt na škole Alpha Beta Colleges v Sydney (Austrália) zameraný na marketing
- júl 1995 - Dvojtýždňový seminár na University of Glasgow (Škótsko) zameraný na ekonomickú žurnalistiku v strednej a východnej Európe
- marec 1996 - štvortýždňový študijný pobyt v USA v rámci programu organizovaného vládou inštitúciou The United States Information Agency so zameraním na ekonomiku, politiku a všeobecne spôsob života v USA
- máj 1996 - štvortýždňový seminár v tlačovej a informačnej agentúre Reuters v Londýne zameraný na ekonomickú žurnalistiku vo finančnom centre v Londýne
- marec 1999 - Dvojtýždňový seminár na Columbia University v New Yorku so zameraním na ekonomiku a ekonomickú žurnalistiku v USA
- jún 1999 - štvortýždňový študijný pobyt v USA organizovaný mimovládou nadáciou The German Marshall Fund zameraný na spoznávanie ekonomiky, politiky a života v USA.

[späť na stručné charakteristiky](#)

12. Generálny pardon pre dlžníkov tzv. trojdane (odpustenie sankcií za omeškanie pre všetkých, ktorí do 3 mesiacov uhradili dlžné istiny za daň z dedičstva, daň z darovania a daň z prevodu a prechodu nehnuteľností)

Vláda prijala 7. júna 2006 Nariadenie vlády SR (č. 418/2006 Z.z.) o zániku daňového nedoplatku zodpovedajúceho nezaplatenej sankcii prislúchajúcej k zaplatenej dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností. Nariadením vlády bola občanom a právnickým osobám daná možnosť odpustenia daňového nedoplatku (penále, pokuta, sankčný úrok) súvisiaceho s tzv. trojdanou, ktorá bola zrušená od roku 2004, resp. 2005 (pozri [HESO 3/2004](#)). Týkalo sa to dane z dedičstva a dane z darovania, ku ktorým daňová povinnosť vznikla pred rokom 2004, v prípade dane z prevodu a prechodu nehnuteľností pred rokom 2005. Podmienkou odpustenia

sankcií bolo, aby daňovník do 30. septembra 2006 zaplatil dlžnú sumu trojdane. Dohodnúť sa mohol aj splátkový kalendár, posledná splátka však musela byť zaplatená do 30.9.2006, ak sa mal uplatniť tzv. generálny pardon, teda odpustenie penále, pokuty, resp. sankčného úroku súvisiacich s oneskorenou uhradenou daňovou povinnosťou.

Ak však daňovník nezaplatil nedoplatky na trojdani do konca septembra 2006, naďalej mu zostáva záväzok zaplatiť istinu aj sankcie a daňový úrad bude požadovať zaplataenie samotnej dane, penále, pokuty, resp. sankčného úroku za oneskorené zaplataenie dane a pokuty za oneskorené podanie daňového priznania. Sankčný úrok sa vypočítava z dlžnej sumy ako 4-násobok základnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska platnej v deň vzniku nedoplatku. Daňový exekútor je v takom prípade oprávnený neplatičovi zablokovať účet v banke.

Daň z darovania a daň z dedičstva sa zrušili v rámci daňovej reformy od 1. januára 2004 (pozri HESO [2/2003](#) a [3/2004](#)). Daň z prevodu a prechodu nehnuteľností sa prestala uplatňovať od 1. januára 2005. Tieto dane totiž podľa Ministerstva financií (MF) SR predstavovali viacnásobné zdanenie majetku nadobudnutého zo zdanených príjmov a ich výnos tvoril nízky podiel na príjmoch štátneho rozpočtu. MF SR usúdilo, že zdaňovať by sa mali len príjmy, spotreba a majetok - nie presun majetku z jednej osoby na druhú. Podľa MF SR bola správa nedoplatkov zrušených majetkových daní administratívne náročná a odpustením sankcií chcelo daňovníkov motivovať k zaplataeniu nedoplatkov.

Daňová správa evidovala ku koncu júna 2006 daňové nedoplatky na majetkových daniach vo výške 2,6 mld. Sk, z toho 1,1 mld. Sk tvoril nedoplatok na istine a zvyšných 1,5 mld. Sk predstavoval nedoplatok na sankciách. Týkali sa približne 20-tisíc subjektov. Vydaním nariadenia MF SR predpokladalo dobrovoľné zaplataenie nedoplatkov v sume približne 1 mld. Sk. Daňová správa však znížila odhadovaný výnos generálneho pardonu na trojdaň na 500 až 600 mil. Sk. K 9.10.2006 vyzbierali daňové úrady na nedoplatkoch za trojdaň spolu približne 270 mil. Sk, z toho na dani z prevodu a prechodu nehnuteľností to bolo približne 255 mil. Sk.

Nariadenie vlády nadobudlo účinnosť 1. júla 2006.

[späť na stručné charakteristiky](#)

13. Zvýšenie dôchodkov tzv. starodôchodcov, ktorých sa negatívne dotkla maximálna výmera dôchodku v rokoch 1988-2003 pred spustením dôchodkovej reformy (zrušenie príjmového stropu slúžiaceho na výmeru dôchodku - dôchodok sa bude starodôchodcom prepočítavať a vymeriavať už z celého príjmu; novela zákona o sociálnom poistení)

Dňa 21. apríla 2006 schválili poslanci NR SR novelu (č. 310/2006 Z.z.) zákona (č. 461/2003 Z.z.) o sociálnom poistení, ktorá menila i ďalšie sociálne zákony. Schválená novela vychádzala z vládneho návrhu exministra práce, sociálnych vecí a rodiny Ľudovíta Kaníka (SDKÚ-DS) a neskôr ministerky Ivety Radičovej (SDKÚ-DS), avšak návrh si osvojila tak koalícia, ako aj opozícia, a tak bol do parlamentu predložený ako spoločný poslanecký návrh všetkých poslaneckých klubov v NR SR.

Jedným z cieľov novely bolo naprávať chyby, ktoré sa ukázali po spustení dôchodkovej reformy od 1. januára 2004. Jedným z problémov bol i často príliš veľký rozdiel medzi výškou dôchodkov tzv. starodôchodcov (tí, ktorí získali nárok na dôchodok podľa starých predpisov (v rokoch 1988-2003), účinných pred spustením dôchodkovej reformy) a novodôchodcov. Rozdiely v penziách boli teda spôsobené obdobím, kedy tí-ktorí ľudia odišli do dôchodku. Vo všeobecnosti prevažná časť ľudí, ktorí odišli do penzie pred 1. januárom 2004, mali dôchodok nižší aj o niekoľko tisíc korún ako tí, ktorí vstúpili do priebežného systému po jeho zreformovaní a zmene výpočtu dôchodkov. Teda stačilo, aby niekto odišiel do penzie o pár dní neskôr, čím by oproti rovnako starému kolegovi, ktorý odišiel do penzie skôr, mohol získať aj o niekoľko tisíc korún vyšší dôchodok.

V starom systéme závisela totiž výška dôchodku len v malej miere od výšky príjmu poistenca, pretože výška vymeriavacieho základu bola zhora ohraničená, rovnako tak i výška dôchodku. Platilo, že ak priemerný mesačný zárobok prevyšoval 2 500 Sk, dôchodok sa vymeral zo sumy 2 500 Sk, 1/3 zo sumy nad 2 500 Sk a do 6 000 Sk a 1/10 zo sumy nad 6 000 Sk do 10 000 Sk. Nad sumu nad 10 000 Sk sa už neprihliadalo. Ak predstavoval niekoho priemerný mesačný zárobok 10 000 alebo viac korún, dôchodok mu bol vymeraný zo 4 067 Sk (2 500 + 1/3 x 3 500 + 1/10 x 4 000). Dôchodok sa v tomto systéme vymeriaval z mesačného priemeru hrubých zárobkov v 5 najlepších z posledných 10 kalendárnych rokoch. Takto určené dôchodky sa každoročne valorizovali.

Od 1. januára 2004 závisí výška dôchodku od výšky príjmu poistenca, dĺžky dôchodkového poistenia a aktuálnej dôchodkovej hodnoty (ktorá bola napr. pre rok 2005 stanovená vo výške 195,31). Maximálny vymeriavací základ je určený ako 3-násobok priemernej mzdy v hospodárstve, osobný mzdový bod tak môže dosiahnuť maximálne číslo 3. Priemerný osobný mzdový bod (POMB) sa v novom systéme počíta ako podiel hrubej ročnej mzdy a 12-násobku

priemernej mzdy v hospodárstve. Do úvahy pre výpočet dôchodku sa brali príjmy dôchodcu od roku 1994 (s účinnosťou od 1.7.2005 sa pri výpočte berie do úvahy obdobie až do roku 1984, a ak sa nenájde aspoň 22 rokov potrebných na výpočet dôchodku, tak aj obdobie spredu roka 1984).

Výška dôchodkov pred dôchodkovou reformou (t.j. do 31.12.2003; v Sk)					
r. 2003	Doba zamestnania (platenia odvodov)				
POMB*	25	36	38	40	42
0,25	4 156**	4 775	4 888	5 000	5 112
0,4	4 725	5 469	5 604	5 739	5 875
0,6	5 469	6 375	6 540	6 706	6 870
1,0	5 918	6 928	7 112	7 296	7 480
1,5	5 918	6 928	7 112	7 296	7 480
* POMB = priemerný osobný mzdový bod, vyjadruje pomer mzdy jednotlivca k priemernej mzde v hospodárstve SR ** minimálny dôchodok bol 1,1-násobok životného minima (4 631 Sk v roku 2003)					
Výška dôchodkov krátko po prijatí dôchodkovej reformy (t.j. po 1.1.2004; v Sk)					
r. 2004	Doba zamestnania (platenia odvodov)				
POMB	25	36	38	40	42
0,25	3 213	4 626	4 883	5 140	5 397
0,4	3 488	5 023	5 302	5 581	5 860
0,6	3 855	5 551	5 860	6 168	6 477
1,0	4 590	6 609	6 976	7 343	7 710
1,5	6 196	8 922	9 418	9 913	10 409
2,0	7 114	10 244	10 813	11 382	11 951
2,5	8 032	11 566	12 208	12 851	13 493
3,0	8 950	12 887	13 603	14 319	15 035
Zdroj: INEKO, www.dochodky.sk					

V roku 2005 reagovali politici, vrátane opozičných, na veľké rozdiely medzi časťou novopriznaných dôchodkov a "staršími" dôchodkami prijatím novely (č 244/2005 Z.z.) zákona o sociálnom poistení z 18. mája, ktorou sa v roku 2005 zaviedlo diferencované zvýšenie dôchodkov v závislosti od ich výšky (čím nižší dôchodok, tým vyššia percentuálna valorizácia) (pozri [HESO 2/2005](#)). Tento krok bol podľa predkladateľov novely nevyhnutný aj preto, aby sa vtedajšou prípadnou automatickou valorizáciou priepať medzi staro- a novodôchodcami nezväčšovala a ľudia nedoplácali na nesprávne nastavený nový systém, prípadne na nespravodlivosť starého priebežného systému, ktorý popieral zásluhovosť a limitoval maximálnu výšku dôchodkov.

Novelou (č. 584/2005 Z.z.) zo 7. decembra 2005 sa ministerka I. Radičová snažila podľa jej slov zmierniť negatívne dôsledky prechodu na nový dôchodkový systém, ktoré sa ukázali pri zväčšovaní rozdielov medzi najvyššími a najnižšími dôchodkami, tým, že predĺžila uplatňovanie tzv. redukovaného priemerného osobného mzdového bodu (POMB v hodnote od 1,25 do 3,0 sa neakceptuje v plnej výške, pričom sa percentuálna redukcia rokmi znižuje; malo sa tým zabrániť príliš rýchlemu nárastu dôchodkov po zavedení dôchodkovej reformy), do konca roka 2014 (v prípade neschválenia novely by sa plný POMB začal uplatňovať od začiatku roka 2007). Išlo teda o predĺženie času, kým dôchodky z prvého piliera nebudú ešte odrážať "úplnú" zásluhovosť. Viaczarábajúci tak budú dlhšie solidarizovať s nízko príjmovými dôchodcami. Podľa prepočtov MPSVR SR tak najvyššie dôchodky prídu o zvýšenie o cca 1 600 Sk, naopak najnižšie dôchodky si týmto krokom polepšia o vyše 800 Sk oproti stavu pred novelou.

Novelou (č. 310/2006 Z.z.) zákona o sociálnom poistení z 21. apríla 2006 bola okrem rôznych ustanovení zvyšujúcich napr. počet poberateľov a výšku vdovských, vdoveckých, sirotských a invalidných dôchodkov prijatá i úprava zvyšujúca starobné dôchodky u tých starodôchodcov, ktorých sa v čase priznania dávky (v rokoch 1988 - 2003) negatívne dotkla maximálna výmera dôchodku. Novela zrušila príjmový strop slúžiaci na výmeru dôchodku, a tak sa bude pri opätovnom prepočítavaní penzií starodôchodcov brať do úvahy už ich celý príjem. Zvýšenie dôchodku sa týka predovšetkým ľudí, ktorí mali v rokoch 1988–2003 príjmy nad 10-tisíc Sk (priemerná mzda dosiahla hodnotu 10-tisíc Sk v roku 1998). Sociálna poisťovňa by mala do konca roka 2007 prepočítať vyše 100-tisíc penzií priznaných pred spustením dôchodkovej reformy, vďaka čomu by sa mohol dôchodok zvýšiť asi 80-

tisícim ľuďmi v priemere o 1 000 Sk. Vyžiadať by si to malo 880 mil. Sk v roku 2006 a v nasledujúcich 3 rokoch vyše 2 mld. Sk ročne. O prepočet dôchodku nie je nutné osobne žiadať, Sociálna poisťovňa (SP) to bude robiť automaticky. Zvýšené penzie vypláca SP od augusta 2006, pričom ak niekomu vypočíta nový dôchodok neskôr, ten dostane za toto obdobie doplatok.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR priznalo, že veľké rozdiely boli aj medzi ľuďmi, ktorí pracovali aj po získaní nároku na starobný dôchodok a nečerpali ho. Spôsobil to iný spôsob odmeňovania dôchodcov za roky odpracované po nároku na dôchodok podľa starého a nového systému. Po novom si prilepšia teda aj tí penzisti, ktorí síce dosahovali nižšie príjmy, ale pracovali aj po dosiahnutí veku odchodu do dôchodku a nepoberali pritom dôchodok. Keď oň potom požiadali, nadpracované roky sa im vo výške penzie nezohľadnili práve preto, že platil strop pre maximálny dôchodok. Títo ľudia získajú za každých 30 odpracovaných dní po dosiahnutí veku odchodu do dôchodku zvýšenie penzie o 0,5% (za 1 rok je to 6%), tak ako to platí pre novodôchodcov bez obmedzenia platového stropu.

Zrušenie najvyššej výmery dôchodku sa dotklo aj vdovských a vdoveckých dôchodkov, ktoré boli vymerané pred dôchodkovou reformou a nemohli byť úplne alebo sčasti vyplácané, lebo spolu so starobným dôchodkom presahovali maximálnu výšku dôchodku stanovenú zákonom.

Novela zákona o sociálnom poistení nadobudla účinnosť 1. augusta 2006.

[späť na stručné charakteristiky](#)

14. Zavedenie povinnosti zamestnávateľom platiť garančné poistenie vo výške 0,25% aj za osoby zamestnané na základe dohôd o vykonaní práce a o brigádnickej práci študentov (novela zákona o sociálnom poistení)

Poslanci NR SR schválili 21. apríla 2006 v rámci novely (č. 310/2006 Z.z.) zákona (č. 461/2003 Z.z.) o sociálnom poistení okrem iných ustanovení (*pozri opatrenia č. 13 a 15*) aj úpravu ustanovení o garančnom poistení, ktoré slúži pre prípad platobnej neschopnosti zamestnávateľa na krytie nárokov zamestnancov spojených so sociálnym poistením.

Novela určila, že s účinnosťou od 1. augusta 2006 musia zamestnávatelia (fyzické, ako aj právnické osoby) platiť garančné poistenie vo výške 0,25% z odmeny už aj za osoby, ktoré u nich pracujú na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohody o vykonaní práce a dohody o brigádnickej práci študentov). Doteraz za zamestnancov pracujúcich na základe týchto dohôd platil zamestnávateľ iba úrazové poistenie vo výške 0,8 % z odmeny. Pre zamestnávateľa to znamená, že celková cena práce "dohodárov" bude vyššia. Ak bude napríklad v dohode dojednaná odmena 10 000 Sk, cena práce bude 10 105 Sk (10 000 Sk odmena, 80 Sk úrazové poistenie a 25 Sk garančné poistenie).

Rozšírenie okruhu zamestnávateľov podliehajúcich povinnému garančnému poisteniu o zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú fyzickú osobu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru si vyžiadala povinnosť transponovať príslušnú smernicu EÚ týkajúcu sa ochrany práv zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa do právneho poriadku SR. Osoby vykonávajúce práce na základe dohody o brigádnickej práci študentov a dohody o vykonaní práce budú mať z garančného poistenia zamestnávateľa z dôvodu jeho platobnej neschopnosti nárok na dávku garančného poistenia.

Zamestnávatelia kritizovali túto novú povinnosť s tým, že to zvyšuje ich odvodové zaťaženie, ktoré je, čo sa týka nominálnych sadzieb, beztak dosť vysoké, čo bude mať negatívny vplyv na flexibilitu trhu práce, na udržanie a tvorbu nových nenáročných pracovných miest.

Novela zákona o sociálnom poistení nadobudla účinnosť 1. augusta 2006.

[späť na stručné charakteristiky](#)

15. Obmedzenie možnosti prestupu sporiteľ'a z jednej dôchodkovej správcovskej spoločnosti do druhej maximálne jedenkrát za 2 roky (novela zákona o starobnom dôchodkovom sporení)

Poslanci NR SR schválili 21. apríla 2006 novelu (310/2006 Z.z.) zákona (461/2003 Z.z.) o sociálnom poistení (*pozri opatrenie č. 13*), ktorou sa zmenil i zákon (43/2004 Z.z.) o starobnom dôchodkovom sporení.

Cieľom zmeneného zákona o starobnom dôchodkovom sporení bolo okrem iného obmedziť možnosť prestupu klienta dôchodkovej správcovskej spoločnosti (DSS) (poistenci 2. piliera dôchodkového zabezpečenia) z jednej DSS do druhej maximálne jedenkrát za 2 roky. Zámerom bolo zamedzenie narastajúcemu počtu často špekulatívnych prestupov medzi jednotlivými DSS, stabilizácia 2. piliera a efektívne zhodnocovanie finančných prostriedkov v DSS. Na znení novely sa dohodli všetky DSS, Národná banka Slovenska, Sociálna poisťovňa, ako aj Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Sociálna poisťovňa zaevidovala od začiatku roka 2006 vyše 150-tisíc zmlúv o prestupe sporiteľa do inej DSS. Z celkového počtu ľudí, ktorí mali možnosť zmeniť po roku dôchodkovú správcovskú spoločnosť, sa tak rozhodlo 14,6%. Zástancovia novely uvádzali, že po vyše roku investovania DSS klienti prakticky ešte nemohli pocítiť zásadné rozdiely vo výnosoch, a teda nemali reálny dôvod na to, aby prešli do inej DSS. No napriek tomu, prestupov medzi DSS pribúdalo. Dôchodkovým správcovským spoločnostiam vznikali častými prestupmi náklady, pričom upozorňovali, že na časté prestupy klientov budú v konečnom dôsledku doplácať práve verní sporitelia, ktorí budú musieť znášať vyššie poplatky. Hlavným dôvodom pre prestupy boli podľa viacerých predstaviteľov DSS najmä peniaze, ktoré dostali klienti za zmenu DSS od sprostredkovateľov ako motiváciu. Provízia sprostredkovateľov za získaného klienta sa podľa informácií médií vyšplhala v júni a júli 2006 na 8- až 10-tisíc korún. V niektorých prípadoch sa sprostredkovatelia o províziu za prestup delili s klientom, pričom však zákon zakazuje poskytovať klientom selektívne výhody. DSS môžu „len“ odpustiť poplatky, v čom im však bránili práve špekulatívne prestupy, keďže predražovali prevádzku.

Prestupy klientov DSS		
	Odchádzajúci	Prichádzajúci
Aegon DSS	9 144	68 904
Allianz-Slovenská DSS	40 599	21 051
ČSOB DSS	12 887	10 688
ING DSS	19 567	8 874
VÚB Generali DSS	19 218	9 308
Winterthur DSS	44 618	27 208
<i>Zdroj: SME, Sociálna poisťovňa</i>		

Predošlý právny stav umožňoval sporiteľovi zmeniť DSS nasledovne:

- prvýkrát tak mohol urobiť po roku od vzniku jeho účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- následne po uplynutí 6 mesiacov odo dňa zapísania predchádzajúcej zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení do registra zmlúv, ktorý vedie Sociálna poisťovňa (SP).

Prvýkrát dostali klienti možnosť zmeniť DSS vo februári 2006. Od augusta 2006 po novom platí, že sporitelia budú môcť zmeniť DSS najskôr po 2 rokoch od vstupu do 2. piliera alebo od posledného prestupu. Napríklad občania, ktorí vstúpili do 2. piliera k 1. februáru 2005 a nevyužili možnosť zmeniť DSS do 1. augusta 2006, budú môcť prestúpiť do inej dôchodkovej správcovskej spoločnosti až po 1. februári 2007.

Prieskum zo začiatku januára 2006, ktorý urobila pre VÚB Generali DSS na reprezentatívnej vzorke agentúra GFK, naznačil, že ľudia pristupujú k starobnému dôchodkovému sporeniu zodpovedne a zmena spoločnosti nie je ich prioritou. 57,9% respondentov, ktorí už uzavreli zmluvu o sporení, odpovedalo, že určite neplánujú zmeniť DSS, pravdepodobne o zmene neuvažovalo 34,8% sporiteľov, 3,9% nevedelo, 2,8% chcelo zmeniť DSS pravdepodobne a 0,6% určite. Pre Slovákov je podľa prieskumu kľúčové súkromné vlastníctvo dôchodkových úspor v kapitalizačnom pilieri, a s tým spojená možnosť ich dedenia, nakoľko až 88% opýtaných tento atribút označilo za veľmi, resp. dosť dôležitý.

Koniec sprostredkovateľov starobného sporenia

Podľa prijatej novely zanikli k 1. januáru 2007 povolenia na vykonávanie činnosti sprostredkovateľa starobného sporenia. Národná banka Slovenska evidovala k 1.5.2006 spolu 2548 sprostredkovateľov. Centrálna banka prestala viesť register sprostredkovateľov, zmluvy o starobnom sporení už nebudú obsahovať údaje o sprostredkovateľovi, ktorý ich uzavrel, a plnú zodpovednosť za oslovenie sporiteľa, za uzatváranie zmlúv a škody s tým spojené, agendu a administráciu preberajú DSS. Zmluvy o prestupe sa budú dať uzavrieť už iba v pobočkách správcovských spoločností, a nie cez sprostredkovateľov. Má sa tým zamedziť práve vysokým províziám, ktoré ponúkali sprostredkovatelia za prestup.

Spoplatnenie prestupov medzi DSS

Jedným z argumentov pre vstup do 2. piliera bolo, že prestup z jednej do druhej DSS je po roku možný kedykoľvek a bezplatne. Poslanci NR SR však v priebehu roka 2006 uvažovali, že možnosťou, ako obmedziť prestupy medzi DSS, by mohlo byť spoplatnenie prestupov. Spoplatnenie prestupu z jednej dôchodkovej správcovskej spoločnosti do druhej zaviedla novela zákona o starobnom dôchodkovom sporení, ktorá bola schválená v parlamente 7. decembra 2006. Občanom, ktorí si sporia na dôchodok aj v 2. pilieri a budú chcieť po 2 rokoch vymeniť správcovskú spoločnosť, pribudne povinnosť vyžiadať si v pobočke Sociálnej poisťovne takzvaný akceptačný list, za vydanie ktorého zaplatí 500 Sk.

Odporcovia spoplatnenia prestupov medzi jednotlivými správcovskými spoločnosťami uvádzali argumenty, že týmto opatrením bude na marketingové aktivity DSS a ich sprostredkovateľov doplácať klient. Navrhovali, aby sa prestup spoplatnil v tej DSS, od ktorej klient odchádza, pretože tá má najväčšiu stratu z hľadiska administrácie tohto klienta a navrhovali tiež, aby prípadný problém rozsiahlych prestupov medzi DSS riešila v prvom rade Asociácia dôchodkových správcovských spoločností (ADSS), pretože výška provízií pre sprostredkovateľov starobného dôchodkového sporenia v plnej miere závisela od dôchodkových správcovských spoločností, ktoré si najali sprostredkovateľov a určili im odmeny za získavanie klientov.

Druhý (kapitalizačný) pilier dôchodkového zabezpečenia

- Celkový počet sporiteľov: približne 1,514 mil. osôb. (ADSS, SME, 27.9.2006)
- Čistá hodnota majetku v dôchodkových fondoch: 21,13 mld. Sk. (SITA, [webnoviny.sk](#), 19.9.2006)
- 88% z celkového objemu príspevkov tvoria príspevky zamestnancov. (ADSS, SME, 26.7.2006)
- 68,49% ľudí si sporia na penziu v rastových fondoch, 27,59% vo vyvážených fondoch a 3,92% v konzervatívnych fondoch. (ADSS, SME, 26.7.2006)
- Priemerný mesačný príspevok: 1 200 Sk. (ADSS, SME, 26.7.2006)

Novela zákona o sociálnom poistení, ktorou sa zmenil i zákon o starobnom dôchodkovom sporení, nadobudla účinnosť 1. augusta 2006.

[späť na stručné charakteristiky](#)

16. Deregulácia cien za zdravotné výkony medzi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a zdravotnými poisťovňami a deregulácia cien nájmu nebytových priestorov v zdravotníckych zariadeniach (uvoľnenie cien okrem výkonov lekárskej služby prvej pomoci, záchranej zdravotnej služby, výkonov poskytovaných na tzv. sociálne účely a maximálnych cien za výkony, ktoré si pacient priamo hradí sám)

Minister zdravotníctva Rudolf Zajac (nominant ANO) prijal 19. apríla 2006 *Opatrenie Ministerstva zdravotníctva (MZ) SR (č. 07045 – 15/2006 – SL), ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v oblasti zdravotníctva*. Súčasťou reformy zdravotníctva bola i deregulácia cien medzi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a zdravotnými poisťovňami. Po uvoľnení cien vo februári 2006 (za výkony v onkológii, kardiológii, kardiouchirurgii) a v apríli (za výkony dialýz a výkony zdravotných sestier) sa od 1. mája 2006 uvoľnili ceny zdravotných výkonov vo všeobecnej a špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti, v stacionároch, pri doprave do a z nemocníc a medzi nimi, v nemocniciach a v kúpeľoch. Zrušila sa teda regulácia cien väčšiny výkonov v ambulantnej i lôžkovej sfére. Štát však bude naďalej určovať úradné ceny za výkony poskytované poskytovateľmi lekárskej služby prvej pomoci, záchranej zdravotnej služby a výkony poskytované na tzv. sociálne účely. Dôvodom na dereguláciu cien za zdravotné výkony je efektívne nakladanie s verejnými financiami v tejto sfére. Od 1. januára 2007 sa zrušila aj regulácia cien nájmu nebytových priestorov v zdravotníckych zariadeniach.

Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti a zdravotné poisťovne získali opatrením možnosť **samy**, bez úradného (štátneho) stanovenia cien, si dohodnúť podľa zákona o cenách primeraný platobný mechanizmus a **výšku ceny zdravotných výkonov**. Lekári, nemocnice či kúpele už teda môžu žiadať poisťovne, aby im preplatili skutočné náklady, ktoré na liečenie pacienta majú, a do ceny si môžu započítať aj primeraný zisk. Napríklad maximálna cena za lôžko a deň pre pacienta v kúpeľoch bola v pôvodnom opatrení stanovená na 1 150 Sk, pričom poisťovne preplácali kúpeľom od 600 Sk do 850 Sk za deň. Zväz slovenských liečebných kúpeľov a žriediel však vypočítal, že zdravotná starostlivosť za dospelého klienta stojí 1 490 Sk a za detského 1 225 Sk.

Prezident Asociácie súkromných lekárov (ASL) SR Ladislav Pásztor považuje opatrenie MZ SR za správny krok, na ktorý lekári už dlho čakali, avšak väčšina zmlúv medzi poskytovateľmi a poisťovňami na rok 2006 bola podľa

neho v máji už uzatvorená, a tak lekári využijú dereguláciu cien za výkony až v roku 2007. Podľa prezidenta Slovenskej lekárskej komory (SLK) Milana Dragulu deregulácia cien za výkony skomplikuje ďalšie rokovania medzi lekármi a Všeobecnou zdravotnou poisťovňou. Prezident komory zubných lekárov Ján Gašič vyjadril názor, že zdravotné poisťovne nebudú preplácať skutočné náklady poskytovateľov, lebo samy nemajú peniaze.

Minister zdravotníctva R. Zajac tvrdil, že zrušenie cenovej regulácie, ktorá stanovovala maximálne ceny za výkony, sa pacienta nedotkne. Minister totiž ponechal v cenovom opatrení maximálnu cenu pri zákrokoch, ktoré si hradí pacient sám. Zvýšila sa maximálna cena výkonu interrupcie vykonanej na žiadosť pacientky, ktorá je bez zdravotnej indikácie, pred 12 týždňom gravidity zo 6 543 Sk na maximálne 7 500 Sk. Maximálna cena výkonu preventívnej prehliadky mladého aktívneho športovca do 18 rokov veku bola stanovená na 456 Sk. Zrušilo sa úradné určenie maximálnej ceny za cirkumcízium (obriezku) vykonanú na žiadosť pacienta a bez zdravotnej indikácie.

Od 1. januára 2007 sa **zrušila regulácia cien nájmu nebytových priestorov v zdravotníckych zariadeniach**. Regulované nájomné sa týkalo podľa pôvodného cenového opatrenia len nebytových priestorov prenajímaných na poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej z prostriedkov verejného zdravotného poistenia v zdravotníckych zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti MZ SR. Pri ostatných zariadeniach sú ceny nájmu deregulované od 1. januára 2005. Dereguláciou cien nájomného nebytových priestorov sa plnil jeden z bodov Programového vyhlásenia vlády SR.

Šéf SLK M. Dragula sa obával, že zrušenie regulácie nájomného prinesie ďalšie zvýšenie cien za nájom ambulancií, po zvýšení v predchádzajúcom roku z 250 na 1 700 Sk za štvorcový meter. Povedal, že ak ceny výkonov nestúpnu, lekári na zvýšené nájomné mať nebudú. Aj prezident ASL SR L. Pásztor varoval, že ak by ceny za nájom vzrástli na úroveň cien obchodných priestorov, lekárov by to zruinovalo.

Opatrenie MZ SR nadobudlo účinnosť 1. mája 2006, resp. niektoré ustanovenia 1. januára 2007.

[späť na stručné charakteristiky](#)

17. Zvýšenie plátov zdravotníkov (vo fakultných nemocniciach v priebehu roka 2006 o 20%, v menších nemocniciach o 6%)

Dňa 19. apríla 2006 podpísal prezident Asociácie fakultných nemocníc (AFN) SR Jaroslav Šajty s predsedom Slovenského odborového zväzu zdravotníctva a sociálnych služieb (ďalej len SOZ) Andrejom Kučinským kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa, ktorá platí pre všetkých 8 **fakultných nemocníc** (v Bratislave, Banskej Bystrici, Trnave, Nitre, Žiline, Martine, Prešove a Košiciach), ako aj pre ďalších 7 subjektov (detské fakultné nemocnice v Košiciach a v Bratislave, nemocnice v Trenčíne a v Nových Zámkoch, Národný onkologický ústav v Bratislave, Inštitút nukleárnej medicíny v Košiciach, Detské kardiocentrum SR v Bratislave). Platy zamestnancov týchto zdravotníckych zariadení sa mali podľa kolektívnej zmluvy zvýšiť v roku 2006 spolu o **20%**. Tarifné (základné) mzdy zdravotníkov v štátnych nemocniciach sa mali zvýšiť od 1. mája 2006 o 10% a od 1. decembra 2006 o ďalších 10%. Podľa slov ministra zdravotníctva Rudolfa Zajaca (nominant ANO) sa mal väčší dôraz klásť na odmeňovanie pracovníkov podľa ich kvality. Zajac povedal, že „*ministerstvo zdravotníctva ako zriaďovateľ, resp. akcionár zdravotníckych zariadení má záujem na tom, aby diferencované odmeňovanie, teda motivačná zložka platu bola čo najvyššia*“. Preto sa pri kolektívnom vyjednávaní dohodlo, že minimálne 70% májového zvýšenia bude realizované v základných mzdách a 30% formou motivačnej zložky platu. Pri decembrovom 10%-nom zvýšení sa diferencovaná časť platu mala zvýšiť na maximálne 40% a tarifná zložka klesne na minimálne 60%.

Predseda SOZ A. Kučinský označil rokovanie o kolektívnej zmluve za úspešné a povedal, že 20%-ná valorizácia plátov bola v danej situácii maximom toho, čo sa dalo dosiahnuť. Podľa ministra R. Zajaca mala kolektívna zmluva a zvýšenie plátov vytvoriť tlak na riaditeľov nemocníc, aby zvyšovali efektivitu hospodárenia a redukciu nákladov, prepúšťanie zamestnancov nevynímajúc, nakoľko podľa Zajaca je najmä v bratislavských nemocniciach prezamestnanosť. Riaditeľ prešovskej fakultnej nemocnice Peter Biroš povedal, že pre zvýšenie plátov bude musieť nemocnicu zadlžiť, odkrojiť z peňazí, ktoré sú vyčlenené na lieky a zdravotnícky materiál, alebo prepustiť stovky zamestnancov. Riaditeľka trnavskej nemocnice Soňa Mudráková hovorila tiež o šetrení. Naopak, vedenie nemocnice v Martine uviedlo, že peniaze na zvýšenie plátov nájde.

Pozorovatelia neboli jednotní v názoroch, či nárast plátov v štátnych nemocniciach bol úspechom prvého ostrého štrajku lekárov v histórii SR, ktorý prebiehal v niektorých nemocniciach od 6.4.2006 do 21.4.2006, alebo či nebolo náhodou ovplyvnené aj blížiacimi sa parlamentnými voľbami. Štrajk totižto zvolalo Lekárske odborové združenie (LOZ), ktoré však nie je členom Konfederácie odborových zväzov SR, a teda nie je oprávnené vyjednávať o kolektívnych zmluvách vyššieho stupňa. Jednou z požiadaviek štrajku LOZ bolo „*okamžité, primerané zvýšenie*“

platov lekárov, strednému zdravotníckemu personálu a ostatným zamestnancom v zdravotníctve“. Bratislavskí lekári žiadali zvýšenie platov o 25% a zdravotné sestry na úroveň 2-násobku priemernej mzdy v hospodárstve. Zvýšenie platov však vyrokovoval so zamestnávateľmi konkurenčný Slovenský odborový zväz zdravotníctva a sociálnych služieb, ktorý držal „len“ štrajkovú pohotovosť od 27.2.2006 do 10.5.2006. Vyhlásenie štrajkovej pohotovosti bolo reakciou SOZ na snahu riaditeľov zdravotníckych zariadení dosiahnuť vyrovnané hospodárenie zdravotníckych zariadení znižovaním zárobkovej úrovne zamestnancov, pričom jednou z požiadaviek odborárov bolo, aby lekári už nemuseli „ďalej vykonávať svoje zodpovedné a náročné povolanie za mzdu, ktorá dlhodobo patrí medzi najnižšie v národnom hospodárstve“.

Výrazné zvýšenie platov pocítili lekári naposledy v roku 2001. Vtedy sa im mzdy zvýšili o takmer 45%. Odvtedy sa mzdy zdravotníckych pracovníkov zvyšovali podľa A. Kučinského len veľmi pomaly a nie všade. Niektoré nemocnice nehýbali s platmi vôbec, inde ich zvyšovali o pár percent takmer každým rokom. Podľa Kučinského narástli mzdy od roku 2002 o 11%. Podľa neho vyčleňuje väčšina nemocníc na platy takmer 70% všetkých príjmov.

Podľa bývalého poradcu ministra zdravotníctva a spoluautora reformy zdravotníctva Petra Pažitného z Health Policy Institute (HPI) však mzdy lekárov na Slovensku vôbec nie sú nízke a vyrovnajú sa nielen našim susedom z krajín V4, ale dokonca aj vyspelým krajinám v EÚ, čo sa týka ukazovateľa relatívnej vzácnosti lekára v spoločnosti, ktorý vyjadruje pomer priemernej mzdy lekára k priemernej mzde v národnom hospodárstve. Na Slovensku dosahoval index vzácnosti lekára v roku 2005 úroveň nad 2,0, pričom porovnateľné hodnoty relatívnej vzácnosti lekára boli vo Francúzsku (1,9), v Česku (2,0) a vo Švajčiarsku (2,2). Lekári boli v roku 2005 menej „vzácní“ napríklad vo Fínsku (1,8), Švédsku (1,6), vo Veľkej Británii (1,4) či v Maďarsku (1,4). Pažitný tiež dodáva, že v roku 1995 bola priemerná mzda slovenského lekára na úrovni 1,6-násobku priemernej mzdy, pričom za 10 rokov stúpla na 2-násobok priemernej mzdy, čo znamená, že mzdy v zdravotníctve rástli v tomto období rýchlejšie ako priemerná mzda v slovenskej ekonomike.

Priemerný plat lekára so všetkými príplatkami bol v roku 2005 podľa údajov Štatistického úradu (ŠÚ) SR zhruba 30-tisíc Sk, pričom priemerný plat zdravotných sestier bol približne polovičný. Podľa informácií Ministerstva zdravotníctva SR dosiahla priemerná mzda lekárov vo fakultných nemocniciach v decembri 2006 (teda po valorizácii platov) vyše 40-tisíc Sk a u zdravotných sestier viac ako 20-tisíc Sk.

Menšie nemocnice, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a vyšších územných celkov zastupuje pri vyjednávaní o kolektívnej zmluve vyššieho stupňa Asociácia nemocníc Slovenska (ANS). Jej prezident Marián Petko podpísal 9. mája 2006 kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa s prezidentom SOZ A. Kučinským. Zmluva sa týkala 53 zdravotníckych zariadení. Bol dohodnutý nárast sadzby minimálnych mzdových nárokov o najmenej 5% od 1. júla 2006, pričom priemerná mesačná mzda každého zamestnanca za rok 2006 oproti roku 2005 sa mala zvýšiť minimálne o 6% a priemerná mesačná mzda všetkých zamestnancov u zamestnávateľa sa mala zvýšiť najmenej o 8%.

ANS nemohla podľa jej prezidenta M. Petka ponúknuť také zvýšenie platov, aké dosiahli zamestnanci fakultných nemocníc u AFN SR. Petko vyjadril obavy, že zdravotné poisťovne presunú peniaze viac na fakultné nemocnice. V takom prípade potom podľa neho dostanú menšie nemocnice menej peňazí, budú poskytovať horšiu zdravotnú starostlivosť a zamestnanci budú mať horšie mzdy.

Zdravotníci patrili do roku 2003 spoločne so zamestnancami v školstve pod zákon o verejnej službe. Lekárom a sestram sa však tarifné tabuľkové mzdy od roku 2001 nemenili. Vtedajšia vláda to zdôvodnila tým, že mzdy zdravotníkov boli oveľa vyššie než ostatných zamestnancov vo verejnej službe a treba ich dorovnať. V roku 2005 prestala pre zdravotníkov platiť Kolektívna zmluva a odvtedy si každé zdravotnícke zariadenie určuje platy samostatne. Nemocnice si spočiatku ponechali pôvodné mzdové tabuľky, avšak po ich transformácii na neziskové organizácie, prípadne akciové spoločnosti, zmenili i systém odmeňovania. Mzdy sa rozdelili na pevnú časť a pohyblivú zložku, ktorá sa má odvíjať od toho, ako nemocnica hospodári.

Podľa údajov ŠÚ SR z roku 2004 bolo na Slovensku približne 20-tisíc lekárov (z toho 13-tisíc neštátnych) a takmer 40-tisíc zdravotných sestier.

[späť na stručné charakteristiky](#)

18. Ročné zúčtovanie poistného na verejné zdravotné poistenie

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva (MZ) SR (č. 239/2006 Z.z.) zo 4. apríla 2006 o podrobnostiach o vykazovaní preddavkov na poistné, na verejné zdravotné poistenie, o ročnom zúčtovaní poistného a povinnostiach pri ročnom zúčtovaní poistného a o vzoroch tlačív ročného zúčtovania poistného na verejné zdravotné poistenie stanovila

základný postup pri vykonaní ročného zúčtovania poistného za obdobie roka 2005. Vyhláška bola vykonávacím predpisom zákona (č. 580/2004 Z.z.) o zdravotnom poistení (pozri aj [HESO 3/2004](#)) pre rok 2005. Pre nasledujúce roky musí MZ SR vydať ďalší všeobecne záväzný právny predpis.

Spomínaný zákon o zdravotnom poistení stanovil okrem iného aj novú povinnosť pre platiteľov poistného - ročné zúčtovanie poistného na verejné zdravotné poistenie (ďalej RZZP). Novelou tohto zákona, účinnou od 1.1.2006 (pozri [HESO 4/2005](#)), sa do značnej miery zmenili pôvodné ustanovenia RZZP a posunuli sa lehoty na vykonanie RZZP za rok 2005 na koniec júna 2006. Zákon o zdravotnom poistení ukladá povinnosť vykonať ročné zúčtovanie poistencovi. Zodpovednosť za rozhodnutie, či daný zamestnanec bol povinný vykonať RZZP, a či mal právo požiadať o vykonanie RZZP zamestnávateľa, bolo teda na samotnom zamestnancovi.

Ročné zúčtovanie malo eliminovať situácie, keď napríklad spoločník alebo konateľ s.r.o. vykazoval 11 mesiacov v roku nízky príjem (na úrovni minimálnej mzdy) a posledný mesiac v roku dostal vyplatenú vysokú odmenu, pričom sa poistné zaplatilo len do maximálnej výšky mesačného vymeriavacieho základu. Cieľom ročného zúčtovania je vypočítať poistné za celý kalendárny rok, pričom systém je podobný ako pri dani z príjmov. Počas jednotlivých kalendárnych mesiacov sa platili preddavky na poistné a v zúčtovaní sa vypočítané poistné porovná s preddavkami, ktoré platiteľ počas roka uhrádzal. Ak je poistné vyššie ako suma odvedených preddavkov, platiteľ má nedoplatok, ktorý musí doplatiť.

Ročné zúčtovanie musel podať štát a každý poistenec, ktorý bol v roku 2005 čo i len jeden deň samostatne zárobkovo činnou osobou (SZČO), ostatní platitelia poistného, ktorými sú zamestnávateľa, zamestnanci, samoplatitelia a poistenci štátu iba v prípade, ak u nich vznikli skutočnosti, na základe ktorých sú v zmysle zákona o zdravotnom poistení povinní ročné zúčtovanie poistného na zdravotné poistenie vykonať. SZČO a samoplatitelia si robili ročné zúčtovanie sami. Za zamestnanca to mohol urobiť jeho posledný zamestnávateľ.

Zamestnávateľ bol povinný vykonať zúčtovanie za svojho zamestnanca na základe jeho žiadosti do 15. mája. Ak oň zamestnanec požiadal zamestnávateľa po tomto dátume, zamestnávateľ mu nemusel vyhovieť a zamestnanec si v takom prípade musel urobiť zúčtovanie sám. Ak mal takýto poistenec súčasne viacerých posledných zamestnávateľov, mohol požiadať ktoréhokoľvek z nich o vykonanie ročného zúčtovania poistného z úhrnej sumy príjmov od všetkých zamestnávateľov. Poistenec musel zúčtovanie zdravotnej poisťovni doručiť do 30. júna.

Poistenec, ktorý bol poistencom viacerých zdravotných poisťovní a ktorý vykonával ročné zúčtovanie poistného za rok 2005, podal ročné zúčtovanie v tej zdravotnej poisťovni, v ktorej bol prihlásený v roku 2005 naposledy.

V predchádzajúcom systéme platenia odvodov sa odvody určovali z pevne stanoveného vymeriavacieho základu. Po novom sú naviazané na minimálnu a priemernú mzdu. Nový zákon priniesol tiež platenie poistného v mesačných preddavkoch a ročné zúčtovanie. Ak poistenec nezaplatil poisťovni preddavok na poistné za 3 mesiace, má nárok iba na neodkladnú zdravotnú starostlivosť, ostatné vyšetrenia a liečbu si v takom prípade musí hrať sám. Zavedením ročného zúčtovania sa výška poistného odvíja od daňového priznania za jeden rok.

Kto musel podať zúčtovanie zdravotného poistenia

Poistenec sám za seba, ak v roku 2005 bol čo i len jediný deň SZČO alebo konateľ, ktorý sa v období od 1. januára do 31. augusta 2005 považoval za SZČO. Takýmto poistencom nemohol zamestnávateľ robiť zúčtovanie, aj keď boli v tom čase zamestnancami. Poistné sa určilo zo všetkých príjmov v roku 2005, ktoré patrili do vymeriavacieho základu.

Samoplatiteľ (dobrovoľne nezamestnaný), ktorý od 1. septembra do 31. decembra 2005 dosiahol príjmy zo závislej činnosti a príjmy zo samostatnej zárobkovej činnosti (SZČ) vyššie ako 13-tisíc korún s výnimkou príjmov z prenájmu a príjmov zdanených zrážkovou daňou.

Poistenec, ak bol v čase medzi 1. septembrom a 31. decembrom 2005 poistencom štátu a nebol zamestnancom, a jeho príjem zo závislej činnosti a príjmy zo SZČ presiahli 13-tisíc korún.

Zamestnanec alebo jeho zamestnávateľ, ak bol počas celého roka 2005 zamestnancom, nebol SZČO a aspoň v jednom kalendárnom mesiaci dosiahol príjem vyšší ako 43 095 Sk a mal tzv. kolísavé príjmy.

Zamestnanec alebo jeho zamestnávateľ, ak mal zamestnanec vo všetkých kalendárnych mesiacoch roka 2005, v ktorých bol zamestnancom, síce príjem vyšší ako 43 095 Sk, ale nebol zamestnancom v každom kalendárnom mesiaci roku 2005.

Sám zamestnanec, ak mal popri príjmoch zo zamestnania aj príjmy z činností, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním a sú zdaniteľné ako príjmy zo závislej činnosti a príjmy zo SZČ.

Sám zamestnanec, ktorému vznikla povinnosť podať zúčtovanie, ale:

1. ktorý o zúčtovanie svojho zamestnávateľa nepožiadala,
2. požiadala o zúčtovanie svojho zamestnávateľa oneskorene po 15. máji,

3. požiadal o zúčtovanie svojho zamestnávateľa, ale nepredložil do 15. mája doklady o výške príjmov a zaplatených preddavkov na poistné od ostatných zamestnávateľov (ak ich mal viac).

Živnostníci

- museli ročné zúčtovanie podávať vždy, robili si ho sami
- iná osoba ho za nich mohla urobiť vtedy, ak ju živnostník splnomocnil na tento účel pred notárom
- platilo to aj pre tie samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré boli v tejto kategórii v poisťovni prihlásené preto, lebo boli konateľmi s.r.o.
- zúčtovanie robili aj vtedy, ak boli zároveň aj zamestnancami na plný úväzok.

Dôchodcovia a študenti

- týkalo sa ich ročné zúčtovanie, ak pracovali na dohodu a za september až december 2005 zarobili viac ako 13 000 Sk
- ich príjmy za dohody do augusta 2005 (vrátane) sa do úvahy nebrali
- zúčtovanie si robili sami.

Kto nemusel podať zúčtovanie zdravotného poistenia

Poistenec, ktorý počas roka 2005 nebol ani jeden deň SZČO a súčasne:

- v čase, keď bol zamestnancom, jeho príjmy vo všetkých mesiacoch u všetkých zamestnávateľov jednotlivo nepresiahli 3-násobok priemernej mesačnej mzdy (43 095 Sk) a nemal iné zdaniteľné príjmy okrem príjmov z prenájmu a príjmov zdanených zrážkovou daňou
- počas celého roka 2005 bol len zamestnancom a jeho príjmy vo všetkých mesiacoch u všetkých zamestnávateľov jednotlivo presiahli 3-násobok priemernej mesačnej mzdy a nemal iné zdaniteľné príjmy okrem príjmov z prenájmu a príjmov zdanených zrážkovou daňou
- v čase medzi 1. septembrom 2005 a 31. decembrom 2005, keď bol poistencom (za ktorého platí poistné štát) a nebol zamestnancom, úhrn jeho vymeriavacích základov nepresiahol polovicu úhrnu minimálnych miezd, pričom na tento účel je minimálna mzda určená sumou 6 500 Sk za kalendárny mesiac
- v čase medzi 1. septembrom 2005 a 31. decembrom 2005, bol samoplatiteľom a v tom čase jeho príjem (príjmy zo závislej činnosti, príjmy z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti s výnimkou príjmov z prenájmu a príjmov zdanených zrážkovou daňou) nepresiahol polovicu úhrnu minimálnych miezd.

Typy tlačív ročného zúčtovania

Typ A

Ročné zúčtovanie poistného na verejné zdravotné poistenie za rok 2005 typu A podával poistenec, ktorý bol v roku 2005 zamestnancom len u jedného zamestnávateľa a

- nemal zdaniteľný príjem okrem príjmov z prenájmov a príjmov, z ktorých sa vyberá daň zrážkou,
- nepovažoval sa za SZČO,
- nepovažoval sa za samoplatiteľa,
- v čase, kedy sa považoval za zamestnanca, nedošlo k zmene sadzby poistného (poistné sa platí z celého vymeriavacieho základu sadzbou 4%).

Typ B

RZZP za rok 2005 typu B podával poistenec, ktorý bol v roku 2005 SZČO a

- nepovažoval sa za zamestnanca,
- nepovažoval sa za samoplatiteľa,
- v čase, kedy sa považoval za SZČO, nedošlo k zmene sadzby poistného,
- v čase, kedy sa považoval poistenca štátu sa súčasne považoval za SZČO.

Typ C

RZZP za rok 2005 typu C podával poistenec, ktorý bol v čase medzi 1. septembrom 2005 a 31. decembrom 2005 samoplatiteľom, jeho príjem v tom čase presiahol sumu 13 000 Sk a v roku 2005 a

- nepovažoval sa za zamestnanca,
- nepovažoval sa za SZČO a
- v čase, kedy sa považoval za samoplatiteľa, nedošlo k zmene sadzby poistného.

Aj poistenec, ktorý bol v čase medzi 1. septembrom a 31. decembrom 2005 poistencom štátu a

- nepovažoval sa za zamestnanca,
- nepovažoval sa za SZČO a
- v čase, kedy sa považoval za samoplatiteľa, nedošlo k zmene sadzby poistného.

Typ S

RZZP za rok 2005 typu S podával poistenec, u ktorého počas roka 2005 nedošlo k zmene sadzby poistného a

- v čase medzi 1. septembrom 2005 a 31. decembrom 2005 poistencom štátu, alebo sa považoval za takúto osobu, ale súčet alikvótnej časti vymeriavacieho základu zamestnanca, alikvótnej časti vymeriavacieho základu SZČO pripadajúci na obdobie, kedy sa považoval za poistenca štátu a zdaniteľného príjmu v čase, kedy sa nepovažoval za zamestnanca a ani za SZČO a považoval sa za poistenca štátu, bol vyšší ako polovica úhrnu minimálnych miezd, pričom suma minimálnej mzdy bola na tieto účely daná vo výške 6 500 Sk a
- úhrn jeho vymeriavacích základov za rok 2005 bol najmenej 78 000 Sk a v roku 2005 sa považoval za
  1. zamestnanca u viacerých zamestnávateľov,
  2. zamestnanca, nepovažoval sa za SZČO a mal v roku 2005 príjem (okrem príjmov z prenájmov a príjmov, z ktorých sa vyberá daň zrážkou)
  3. zamestnanca a považoval sa aj za SZČO,
  4. zamestnanca a považoval sa aj za samoplátiteľa, alebo
  5. za SZČO a považoval sa aj za samoplátiteľa.

Súčasťou vzoru tlačiva ročného zúčtovania poistného typu S bol aj list

- a) zamestnanca a zamestnávateľa (typ SA) pre poistenca, ktorý sa v rozhodujúcom období považoval za zamestnanca; pre každého zamestnávateľa sa použil samostatný list (typ SA),
- b) samostatne zárobkovo činné osoby (typ SB) pre poistenca, ktorý sa v rozhodujúcom období považoval za SZČO,
- c) platiteľa poistného podľa § 11 ods. 2 zákona - poberateľ starobného alebo predčasného starobného dôchodku (typ SC), alebo
- d) zamestnanca s príjmami podľa § 13 ods. 5 zákona (typ SD) pre poistenca, ktorý sa v rozhodujúcom období považoval za zamestnanca, nepovažoval sa za SZČO osobu a mal v rozhodujúcom období príjmy podľa § 13 ods. 5 zákona (oslobodené od dane).

Typ X

Formulár X použil poistenec, ktorý nespĺňal podmienky uvedené pre tlačivá typu A, B, C a S. Formulár X obsahoval okrem základného tlačiva aj ďalšie listy typu A, B, C a D.

List XA vyplňal zamestnanec a zamestnávateľ, pre každého zamestnávateľa sa použil samostatný list.

List XB bol určený pre SZČO.

List XC vyplňal dobrovoľne nezamestnaný -samoplátiteľ.

List XD bol určený pre zamestnanca, ktorý mal príjmy z honorárov.

V prípade kladného rozdielu sumy poistného za platiteľa poistného a úhrnu odvedených preddavkov platiteľa poistného vypočítaného v ročnom zúčtovaní poistného (t.j. nedoplatok), poistenec bol povinný odvieť nedoplatok príslušnej zdravotnej poisťovni do 30. septembra 2006 (prijatím novely parlament tento termín predĺžil do 31. októbra 2006, aby sa tým vytvoril časový priestor na prípravu zjednodušenia zúčtovania). V prípade, ak poistenec nedoplatok neodviedol, mohla si príslušná zdravotná poisťovňa uplatniť voči poistencovi úrok z omeškania, ktorý sa vypočítal zo sumy a počtu dní počnúc od 1. novembra 2006 do zaplatenia nedoplatku alebo vrátenia preplatku na poistnom. Zákon o zdravotnom poistení určil platiteľom poistného povinnosť vykonať a podať ročné zúčtovanie do 30. júna 2006. Pred uplynutím tejto lehoty bolo možné podať opravné ročné zúčtovanie. V prípade, ak poistenec zistil po uplynutí lehoty na podanie ročného zúčtovania, že jeho preplatok alebo nedoplatok bol iný, ako bol uvedený v ročnom zúčtovaní, a to v neprospech príslušnej zdravotnej poisťovne, podal do 8 dní dodatočné ročné zúčtovanie. Vzniknutý rozdiel poistenec doplatil príslušnej zdravotnej poisťovni do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po dni zistenia skutočnosti na podanie dodatočného ročného zúčtovania.

O sporoch vyplývajúcich z ročného zúčtovania poistného na povinné verejné zdravotné poistenie rozhoduje Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ÚDZS). Príslušná zdravotná poisťovňa bola povinná oznámiť ÚDZS porušenie, resp. nedodržanie ustanovenej povinnosti platiteľom poistného, v tomto prípade nesplnenie povinnosti vykonať a podať ročné zúčtovanie.

Všetky zdravotné poisťovne evidovali k 8. augustu 2006 v priemere 80% zaslaných ročných zúčtovaní a ich chybovosť bola v priemere asi 15%. Podľa hrubých odhadov poisťovní sa nedoplatky u platiteľov poistného pohybovali k uvedenému dátumu okolo 1 mld. Sk a preplatky vo výške 265 mil. Sk, čo by znamenalo podľa odhadov príjem do systému verejného zdravotného poistenia vo výške cca 750 mil. Sk (za platiteľov poistného). Najväčšiu skupinu platiteľov, ktorá mala preplatky na poistnom, boli SZČO a zamestnávatelia, najmenej preplatkov mali samoplátitelia.

Vyhláška MZ SR a z neho vyplývajúca povinnosť podávať RZZP vyvolala veľkú, najmä negatívnu odozvu u občanov, v médiách i medzi odbornou verejnosťou. Prístup MZ SR k RZZP považovala Slovenská obchodná a

priemyselná komora (SOPK) za nekorektný vzhľadom na krátkosť času od uverejnenia vyhlášky v Zbierke zákonov (27. apríla 2006) do termínu na podanie ročného zúčtovania zdravotného poistenia (30. jún 2006). Zákon o zdravotnom poistení, ktorý predpokladal ročné zúčtovanie zdravotného poistenia, platí od 1. januára 2005. Spracovanie príslušnej vyhlášky MZ SR o jeho podrobnostiach však trvalo 16 mesiacov. Slovenská asociácia malých podnikov (SAMP) a SOPK vyzvali na zrušenie ročného zúčtovania alebo aspoň jeho odloženie. Podľa odporcov RZZP za rok 2005 nemali zdravotné poisťovne dostatok priestoru na spracovanie všetkých dokladov súvisiacich s ročným zúčtovaním, a preto presadzovali, aby sa prehodnotili technicko-legislatívne opatrenia v súvislosti s ročným zúčtovaním vo vzťahu k budúcemu ročnému zúčtovaniu za rok 2006. Zreálnením týchto opatrení sa malo predísť možným pochybeniam, ktoré vznikli v časovej tiesni. Najväčšia kritika sa však znesla na veľmi komplikovaný, administratívne veľmi náročný a ťažko pochopiteľný systém zúčtovania a s ním súvisiacich 13 tlačív.

Nový minister zdravotníctva Ivan Valentovič (Smer-SD) sľúbil, že systém RZZP zjednoduší. Zatiaľ len presadil, že lehota na podanie ročného zúčtovania zdravotného poistenia za rok 2006 sa posunie z 31. marca 2007 na 31. júl 2007.

Vyhláška MZ SR z dielne ministra Rudolfa Zajaca (nominant ANO) nadobudla účinnosť dňom uverejnenia v Zbierke zákonov SR - 27. apríla 2006.

[späť na stručné charakteristiky](#)

19. Zvýšenie sociálnych štipendií pre študentov stredných a vysokých škôl (naviazanie výšky sociálneho štipendia na životné minimum; rozšírenie okruhu poberateľov zvýšením hranice príjmu na priznanie sociálneho štipendia)

Minister školstva László Szigeti (SMK) prijal 15. februára 2006 *Vyhlášku Ministerstva školstva (MŠ) SR (č. 102/2006 Z.z.) o priznávaní sociálneho štipendia študentom vysokých škôl*. Nová vyhláška priniesla vysokoškólakom výrazne vyššiu podporu zo strany štátu. Maximálna výška sociálneho štipendia bola stanovená po novom pre vysokoškólakov študujúcich v mieste bydliska 5 500 Sk a pre tých, ktorí študujú mimo bydliska (viac ako 30 km) 6 600 Sk mesačne (dovtedy bola maximálna výška štipendia 2 000 Sk). Minimálna suma sociálneho štipendia bola stanovená na 300 Sk. Zároveň sa tiež rozšíril okruh poberateľov, keďže hranice príjmu na priznanie podpory sa zvýšili. Cieľom nového systému sociálnych štipendií bolo podľa ministra školstva Szigetiho sprístupniť vysokoškolské štúdium aj pre študentov zo sociálne slabších rodín. V roku 2006 vyčlenilo MŠ SR na sociálne štipendia pre vysokoškólakov zhruba 400 mil. Sk.

Nárok na priznanie sociálneho štipendia má každý študent prvého štúdia v dennej forme vysokej školy na Slovensku, ktorý má na území SR trvalý pobyt, ak neprekročil štandardnú dĺžku štúdia a mesačný príjem jeho rodiny nie je vyšší ako hranica príjmu stanovená na základe životného minima. Do celkového príjmu rodiny sa nezapočítava príjem študenta, ak nepresiahne 1,2-násobok životného minima (v prvom polroku 2006 - 5 676 Sk). V prípade, že študent zarába viac, potom sa do rodinného príjmu zaráta len rozdiel medzi príjmom študenta a sumou 1,2-násobku životného minima. Základnou zmenou v systéme je, že výška sociálneho štipendia sa naviazala na sumy životného minima, a teda ak sa tieto zvýšia, automaticky porastú aj sociálne štipendia. Nárok na štipendium nemajú študenti v treťom stupni vysokoškolského štúdia (doktorandi).

Podľa MŠ SR je nový systém udeľovania sociálnych štipendií spravodlivejší, keďže výška štipendií sa vypočítava podľa individuálnej príjmovej situácie každého študenta. V starom systéme, zavedenom v roku 1990, bola totiž výška štipendií pevne stanovená na úrovni 1 000 Sk, 1 500 Sk alebo 2 000 Sk podľa príjmu rodiny. Ak však príjem presiahol hoci len o niekoľko desiatok korún stanovenú hranicu, študent dostal o 500 Sk nižšie štipendium, prípadne ho už nezískal vôbec. Na základe nového výpočtu si mnohé rodiny vysokoškólakov výrazne polepšili v porovnaní s minulosťou. Najvýraznejšie si prílepšili vysokoškóláci z rodín, ktoré majú minimálne príjmy. Napríklad v 6-člennej rodine, v ktorej obaja rodičia poberajú iba dávky v hmotnej núdzi, a ktorá má okrem 2 študentov študujúcich mimo bydliska i 2 mladšie deti, mali obaja študujúci súrodenci nárok na 5 600 Sk mesačne (stav v polovici roka 2006), teda spolu 11 200 Sk, čo bolo o 7 200 Sk viac ako pri starom systéme. Prípady, kedy budú môcť študenti získať maximálnu výšku štipendia, však budú ojedinelé. Maximálnu výšku sociálneho štipendia by mohol získať napríklad vysokoškólak, ktorý má 26 rokov, študuje prvýkrát na vysokej škole a štúdium začal vo veku 25 rokov (pretože mu to skôr neumožňovala napr. sociálna situácia), a ak v predchádzajúcom roku nemal žiadne príjmy a žil zo sociálneho štipendia.

Ďalšie príklady (stav k júnu 2006):

- 1 rodič + 1 vysokoškolák študujúci mimo domova - nárok na štipendium - ak príjem rodiny neprekročí 13 479 Sk (v starom systéme cca 11 000 Sk); ak je príjem rodiny napr. 9 900 Sk, dostane študent po novom mesačne 4 100 Sk (po starom 1 000 Sk),
- 2 rodičia + 1 dieťa + 1 vysokoškolák študujúci v mieste bydliska - nárok na štipendium - ak príjem rodiny nepresiahne 15 629 Sk (v starom systéme cca 14 500 Sk)
- 2 rodičia + 2 vysokoškoláci študujúci mimo domova - nárok na štipendium - ak príjem rodiny nebude vyšší ako 20 249 Sk (v starom systéme cca 14 500 Sk); ak je príjem rodiny napr. 18 000 Sk, dostane každý zo študujúcich súrodencov 1 200 Sk mesačne (v starom systéme nemali na štipendium nárok).

Predseda Rady vysokých škôl Libor Vozár nový systém výpočtu sociálnych štipendií privítal a označil ho za adresnejší, ako bol ten dovtedajší.

Podľa dotazníkového prieskumu medzi vysokoškolskými študentmi, ktorý zorganizoval Ústav informácií a prognóz školstva (ÚIPŠ), dosiahla mediánová hodnota (prostredná hodnota usporiadaného radu hodnôt) výšky sociálneho štipendia v roku 2006 hodnotu 2 000 Sk (aritmetický priemer - 2 180 Sk). Najväčšia skupina študentov dostávala sociálne štipendium v rozpätí 1 600 Sk až 2 000 Sk mesačne (42%). Sociálne štipendium poberalo v roku 2006 11% respondentov bývajúcich počas semestra u rodičov a 16,5% bývajúcich mimo domácnosti rodičov. Tento rozdiel bol spôsobený najmä tým, že hranica príjmu sa u študujúcich mimo miesta trvalého pobytu zvyšuje o 1,2-ásobok sumy životného minima ďalšej spoločne posudzovanej plnoletej fyzickej osoby, avšak u študujúcich v mieste trvalého pobytu sa táto hranica zvyšuje len o sumu uvedeného životného minima.

Výška sociálneho štipendia a podiel poberajúcich študentov

Výška štipendia	Podiel študentov
300 Sk – 1 000 Sk	18,5 %
1 100 Sk – 1 500 Sk	19,5 %
1 600 Sk – 2 000 Sk	42,0 %
2 100 Sk – 3 000 Sk	8,5 %
3 100 Sk – 5 000 Sk	4,5 %
5 100 Sk – 6 600 Sk	7,0 %

Zdroj: www.modernaskola.sk, ÚIPŠ

Vyhláška MŠ SR o priznávaní sociálneho štipendia študentom vysokých škôl nadobudla účinnosť 1. apríla 2006. To znamená, že vyššie štipendia mohli študenti získať prvýkrát v máji. Vo vyhláške je aj prechodné obdobie - ak študent poberajúci sociálne štipendium nepožiadá o jeho priznanie podľa nových pravidiel, bude mu po starom vyplácané do júna 2006.

Minister školstva L. Szigetí prijal 30. mája 2006 novelizovanú *Vyhlášku Ministerstva školstva SR (č. 343/2006 Z.z.) o poskytovaní štipendií žiakom stredných škôl a špeciálnych škôl*, ktorou sa od 1. júna 2006 rozšíril okruh poberateľov sociálnych štipendií o tých stredoškôlkov, ktorých rodičia majú príjem maximálne vo výške životného minima. Doteraz mali nárok na sociálne štipendium stredoškôláci len vtedy, ak ich rodičia boli poberateľmi dávok v hmotnej núdzi. To, či sa osoba alebo osoby nachádzajú v hmotnej núdzi, závisí od ich príjmov. Ak sú príjmy spoločne posudzovaných osôb (domácnosti alebo rodiny) vyššie ako je zákonom stanovená suma životného minima (výšku životného minima určuje každoročne Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR svojim opatrením na základe údajov Štatistického úradu SR o raste životných nákladov nízkopríjmových domácností a čistých peňažných príjmov na osobu, pričom nová výška životného minima sa upravuje vždy k prvému júlu príslušného roka), osoba alebo domácnosť nie je v hmotnej núdzi a nemá nárok na dávku a príspevky. Ak sú príjmy domácnosti nižšie, ako je suma životného minima, domácnosť sa nachádza v hmotnej núdzi, avšak to ešte neznamená, že má automaticky nárok aj na pomoc v hmotnej núdzi (dávka a príspevky v hmotnej núdzi).

Výška životného minima od 1. júla 2006:

- 4 980 Sk mesačne pre jednu plnoletú fyzickú osobu,
- 3 480 Sk mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu,
- 2 270 Sk mesačne, ak ide o zaopatrené nepĺnoleté dieťa, alebo ak ide o nezaopatrené dieťa.

Vyhláška spôsobila, že od 1. júna 2006 malo nárok na sociálne štipendium o približne 8-tisíc stredoškôlkov viac, ako tomu bolo dovtedy. Do júna poberalo štipendium takmer 12-tisíc študentov stredných škôl, učilíšť a špeciálnych škôl, a priemerná výška štipendia dosahovala 890 Sk. Výška štipendií je odstupňovaná podľa dosahovaných študijných výsledkov. Pri priemere známok do 2,0 má žiak nárok na 1 200 Sk mesačne, pri priemere horšom ako 2,0 a do 3,0 má nárok na 800 Sk a pri priemere známok nad 3,0 môže získať 600 Sk mesačne (sociálne štipendia

na základných školách sa pohybujú od 200 do 500 Sk mesačne). Na štipendium nemá nárok žiak, ktorý je podmienčne vylúčený zo školy. Riaditeľ môže svojím rozhodnutím štipendium pozastaviť aj žiakom, ktorí sa dopustili výnimočne hrubého porušovania školského poriadku, alebo majú výrazne zlý školský prospech a dochádzku.

Žiadosti o štipendium sa podávajú v škole a treba k nim pripojiť potvrdenie o poberaní dávok v hmotnej núdzi alebo potvrdenie o výške 1/12 príjmu za predchádzajúci kalendárny rok, ktorý je najviac vo výške životného minima. Na základe polročného vysvedčenia sa výška štipendia nanovo prehodnocuje a žiadateľ musí znovu predložiť potvrdenie, že rodina poberá dávky v hmotnej núdzi, alebo že má príjem maximálne vo výške životného minima.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR odhadovalo, že zvýšenie sociálnych štipendií pre stredoškolákov si v roku 2006 vyžiada 25 mil. Sk.

Vyhláška MŠ SR o poskytovaní štipendií žiakom stredných škôl a špeciálnych škôl nadobudla účinnosť 1. júna 2006.

[späť na stručné charakteristiky](#)

Zdroje:

Emília Sičáková-Beblavá, Pavel Nechala:
Protikorupčné minimum 2006, Transparency
International Slovensko, Bratislava 2006

<http://dnes.atlas.sk>

<http://jaspi.justice.gov.sk>

<http://lehotsky.blog.sme.sk>

<http://lorinc.blog.sme.sk>

<http://mihal.blog.sme.sk>

<http://openiazoch.zoznam.sk>

<http://registerkultury.gov.sk>

<http://szalay.blog.sme.sk>

rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie

www.24hod.sk

www.adss.sk

www.aktualne.sk

www.alianciapas.sk

www.antimon.gov.sk

www.bleskovky.sk

www.cassovia.sk/korzar

www.chassco.sk

www.cnb.cz

www.culture.gov.sk

www.danovnik.sk

www.denne.sk

www.dochocky.sk

www.ecb.int

www.eduweb.sk

www.emplyoment.gov.sk

www.enoviny.sk

www.etrend.sk

www.finance.gov.sk

www.finance.sk

www.fovsr.sk

www.gfk.sk

www.government.gov.sk

www.hayek.sk

www.health.gov.sk

www.hnonline.sk

www.hpi.sk

www.ineko.sk

www.inet.sk

www.ipv.gov.sk

www.itas.sk

www.itnews.sk

www.justice.gov.sk

www.kulturnepoukazy.sk

www.letiskobratislava.sk

www.loz.sk

www.markiza.sk

www.mia.sk

www.minedu.sk

www.modernaskola.sk

www.nbs.sk

www.nbs.sk

www.noveslovo.sk

www.novezdravotnictvo.sk

www.nrsr.sk

www.obcan.sk

www.pentainvestments.com/sk

www.poistenie.sk

www.porada.sk

www.pravda.sk

www.prezident.sk

www.profini.sk

www.rokovanie.sk

www.sdkuonline.sk

www.sita.sk

www.slsp.sk

www.sme.sk

www.snd.sk

www.socpoist.sk

www.sozpzass.sk

www.sse.sk

www.staralubovna.sk

www.statistics.sk

www.svet.czsk.net

www.tasr.sk

www.telecom.gov.sk

www.transparency.sk

www.tvojepeniaze.sk

www.tyzden.com

www.udzs.sk

www.upsvar.sk

www.vse.sk

www.vub.sk

www.webnoviny.sk

www.worldbank.org

www.zbierka.sk

www.zdravotnictvo.sk

www.zive.sk

www.zse.sk

www.zzz.sk

Zdravotnicke noviny, 18/2006